Debrecen, 1932. XXXVI. évfolyam 30. szám. Vasárnap, február 7.

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 2·40 P. Negyedévre 7 P. Félévre 14 P Egész évre 28 P. Egyes szám ára hétköznap 10, vasárnap 20 fillér

HAJDUFÖLD

Felelős szerkesztő vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg utca 16 Telefon 23—48. Kiadóhivatal Kossuth utca 3 szám Telefon 21—41

Ostorcsapások

Jó lenne, ha a magyar társadalom kétszer-háromszor is elolvasná Bethlen István beszédét, amelyet a Nemzeti Kaszinó Széchenyi-emléknapján mondott. Bethlen István a Nemzeti Kaszinó megszentelt hagyományait követve, áldozott a szokásos évfordulón a legnagyobb magyar emlékezetének, de Bethlen István az egész országhoz intézte szavait s nagyon üdvös lenne, ha a magyar társadalom szivébe vésné Bethlen István intelmeit és levonná azokat a mélyenjáró hatalmas tanulságokat, amelyek ebben a Széchényi-emlékbeszédben foglaltatnak.

Bethlen István felveti azt a kérdést, hogy vajjon a magyar arisztokrácia és általában a magyar történelmi osztály eljátszotta-e már azt a vezéri szerepét, amelyet a nemzet életében ezer éven át fényesen betöltött. Bethlen István idéz is néhány nagynevű főurat, akik Széchenyi mellett és Széchenyin kívül nagyjelentőségü szerepet játszottak a magyar történelemben. Igy felemliti Batthyány Lajos, Wesselényi Miklós, Eötvös József, Jósika Miklós, Kemény Zsigmond báró, Andrássy Gyula, Teleki László és Teleki József nevét. De megemlithette volna a Rákócziakat, az Apponyiakat, a Pálfyakat, a Hunyadiakat is s bizonyára csak a köteles tapintat tartóztatta, hogy meg nem emlékezett a saját családjának, a Bethlen-család kimagasló tagjainak történelmi szerepéről.

De nemcsak mint politikusok és diplomaták, hanem mint szépirók, tudósok és mint nagyszerü katonai tehetségek, mint fenomenális hadvezérek is kivették részüket a történelmi osztály tagjai a magyar nemzet küzdelmeiből és évszázadokon át az élén haladtak a nemzet mindennemü nemes törekvéseinek.

De az utolsó évtizedek fejlődése során a történelmi osztály lesodródott arról a magaslatról, amelyen évszázadokon át nagy felelősségérzettel, tehetséggel, tudással és felsőrendü társadalmi csiszoltsággal derekasan megállta a helyét.

Arra a kérdésre, hogy a történelmi osztály eljátszotta-e már történelmi szerepét, Bethlen István határozott és megokolt nemmel válaszol. Megállapitja, hogy a magyar arisztokrácia és a birtokos osztály még ma is az ország legvagyonosabb, legfüggetlenebb, legmüveltebb és a legnagyobb látókörrel biró rétegeihez tartozik s ennélfogva a legtöbb ellentálló képességgel bir minden nyomással és felforgatással szemben, jöjjön az felülről a hatalom polcairól, vagy jöjjön alulról a demagógia terrorjának eszközeit használva, — a legjobban meg tudja állni a helyét. De — ami mindennél fontosabb —, megállapitja Bethlen, hogy mások „még ugyanolyan képességekkel" sem tudnák betölteni a történelmi osztály szerepét s a nemzet jövője és egészséges fejlődése szempontjából nem tudják megadni a nemzetnek azt az erős garanciát, amely ez osztály közéleti szereplésében rejlett.

Ahhoz azonban, hogy a történelmi osztály továbbra is megállhassa helyét a közélet szinpadán, ahhoz mindenekfelett szükséges az, hogy — Bethlen szavait idézve — „komoly önbirálatot gyakoroljunk önmagunkkal szemben". Ebben a megjegyzésben már ostorcsapás suhintása rejlik, amelyre jelen soraink cimében utalunk. Ha szükséges ily ünnepies alkalommal kiemelni azt, hogy komoly önbirálatot kell gyakorolnunk önmagunkkal szemben, akkor ez világos bizonysága annak, hogy a komoly önbirálat nincsen meg. Ez nemcsak az arisztokráciának és a birtokos nemességnek, hanem egyáltalán minden társadalmi osztály fogyatkozása napjainkban, — tisztelet a kivételnek. Nem merülünk el az események mélységében, nem kisérjük kellő figyelemmel és lelkiismeretes gondossággal a jelenségeket, nem állapitjuk meg kellő tárgyilagossággal az eseményekben okait, ellenben hitelt adunk minden hitvány pletykának, nemcsak fület, hanem nyelvet is adunk minden vádaskodásnak, tág kaput nyitunk a legpiszkosabb demagógiának.

Azt mondja Bethlen, hogy a hazafias kötelesség az: „személybe mondani férfiasan nemzete igazát mindenkinek, járjon ki érte üldöztetés a legmagasabb polcról, vagy sárral és piszokkal dobálja meg érte az utcai demagógia és nyelvét öltögesse rá a zsurnalisztikának lezüllött része, vagy a politikai prostituáltaknak az a hada, amely az olcsó néprétegnek hízeleg a porban."

Rettentő ostorcsapások ezek, amelyeknek nyomán eleven vérnek kell kiserkednie azoknak arcáról, akiket illet.

A nemzet értékes részének azonban fel kell ocsudnia aléltságából és őrt kell állnia, komoly önbirálatot kell gyakorolnia, nehogy maga is és az egész nemzet szabad prédája legyen az utcai demagógia szélsőségének, a zsurnalisztika lezüllött részének és a politikai prostituáltak hadának.

A nagyhatalmak ultimátumot intéznek Japánhoz

A sanghai kinai erődöt rommá lőtték a japánok

London, február 6.

A Daily Express jelenti Newyorkból, hogy az Egyesült-Államok értesitették a Népszövetség főtitkárát, hogy a többi hatalmakkal kooperálva, felszólitják Japánt, hogy február 11-ig vonuljon ki Kinából. A japán tengerészeti miniszter kijelentette a Reuter-iroda levelezőjének, hogy a japán haderő valószinüleg 20—30 mértföldnyire hatol majd be Kina belsejébe.

A Reuter-iroda azokkal a jelentésekkel szemben, amelyek szerint a japánok bevették a kinai erődöket, arról értesül, hogy a kinaiak még mindig tartják az erődöket, bár állandóan ágyuzzák. Sapejt a repülőgépek még most is bombázzák.

London, február 6.

Sanghaj-ban ma ujabb tüzek támadtak. A két front helyzete alig változott. Taylor tengernagy jelentette a washingtoni tengerészeti miniszteriumnak, hogy holnap egy japán gyalogos dandár száll partra a nemzetközi telepen.

A Reuter-iroda levelezője meglátogatta az egyik kinai erődöt, itt a védmüvek legnagyobbrészt romokban hever, az ágyukat szilánkokká lőtték a japánok, de a kinaiak lobogóját még ott lengeti a szél. A kinaiak legutóbbi vesztesége 30 halott és 50 sebesült. Az ujságiró az állásokban nagyszerü hangulatban találta a kinai katonákat, akik hangoztatták, hogy utolsó csepp vérükig védik az erődöt.

Németellenes puccs Litvániában

A memeli direktorium elnökét elraboltatta Litvánia kormányzója

A „hideg puccs" részletei

Königsberg, február 6.

A városban ma délben memeli puccsról terjedtek el hirek, amelyek szerint Böttchert, a memeli direktórium elnökét elmozditották és helyébe litván embert ültettek. A hir ellenőrzését megnehezíti, hogy a távbeszélő összeköttetés Litvániával megszakadt.

Königsbergi jelentés szerint a memeli nagy litván puccsról elterjedt hirek ugylátszik igazak. — Lapjelentés szerint Merkys, a memel-vidék kormányzója nagy litván országtanácsot alakitott, miután az eddigi direktóriumot elmozditotta. Ennek a „hideg puccs nak" részleteiről a következőket jelentik:

Böttchert, a direktórium elnökét ma kocsiba ültették, amely azután ismeretlen helyre robogott. Merkys kormányzó ma jött vissza Kovnóból. Megjelent az országos direktórium épületében, majd kijelentette, hogy a kovnói központi kormány kivánságára hajtotta végre intézkedéseit. Felszólitotta a direktórium egyik jelenlevő tagját, hogy vegye kezébe az ügyek intézését. Az illető azonban erre nem vállalkozott. A kormányzó erre ideiglenes nagy litván tartományi tanácsot nevezett ki, Böttcher elnök hivatali helyiségeit lepecsételtette és a tartományi gyülés, a közigazgatási hatóságok és a biróság telefonösszeköttetéseit megszakitotta. Hasonlóképen zár alá vették a königsbergi memeli főkonzulhoz és a rendőrkapitánysághoz vezető telefonvonalat is. Memelben állitólag rendkivül feszült a légkör. A legutóbbi jelentések szerint Böttcher elnököt elrablása után a litván laktanyába vitték.

A lap ára 20 fillér

Berlin, február 6.

Politikai körökben a memeli események, amelyek csak a délutáni órákban váltak ismeretesekké, igen kellemetlen hatást keltettek. Németország nincs feljogositva arra, hogy Merkys litván kormányzó e tulkapása miatt intézkedéseket tegyen. A memeli egyezmény azt mondja, hogy a direktórium elnökét a kormányzó nevezi ki és mindaddig hivatalban marad, mig a tartományi ülés bizalmát élvezi. Böttcher elnök teljes mértékben élvezte a tartományi ülés bizalmát, amelyet nemrégiben kétharmad többséggel elfogadott bizalmi szavazattal erősitett meg. A memeli egyezményt Nagybrittania, Franciaország és Itália irták alá. Ezeknek a hatalmaknak feladat tehát, hogy lehetőleg gyorsan megindítsák az eljárást.

Az utódállamok gazdasági közeledése tárgyában konferenciát rendeznek Budapesten

Budapest, február 6.

Február 12-én és 13-án az utódállamok gazdasági közeledése tárgyában konferencia lesz Budapesten, amelyet a páneurópai unió magyar csoportja rendez. Ezen a konferencián az utódállamok gazdasági közeledésének lehetőségeiről és módozatairól tanácskoznak és a konferenciában való részvételükre eddig a jugoszláv, az osztrák, a cseh és lengyel államok kiváló gazdasági és politikai képviselői jelentették be.

Magyar részről Gratz Gusztáv, Hantos Elemér, Koós Mihály Lukács György, Auer Pál, Friedrich István, Rainprecht Antal és Székács Antal vesz részt a konferencián.

Érdekes előadásban ismertette Jánossy Gyula dr amerikai tapasztalatait

A rendkivül nagy érdeklődésre tekintettel a jövő héten ujabb előadást tart az előadó

Szombaton délután 6 órai kezdettel a Kollégium disztermében a KIE előadást rendezett, amelyen nagyszámu közönség jelent meg. Uray Sándor elnöki megnyitójában utalt arra, hogy egyrészről az előadás témája, másrészről az előadó személye és harmadszor a KIE különkülön is megérdemelnék a közönség érdeklődését.

Az előadást dr. Jánossy Gyula egyetemi tanársegéd, a KIE ügyvezető elnöke tartotta „Az amerikai élet tanulságai" cimmel. Végig lebilincselő, élvezetes előadásában mondotta el nagyértékü tapasztalatait, amelyet a közönség nagy figyelemmel hallgatott végig és nagy tapssal köszönt meg.

Jánossy Gyula arról beszélt, hogy az amerikai életet szeretik a fantasztikus rekordok emlegetésével a blöffök hazájának feltüntetni. Ő nem arról akar beszélni, hogy a világ legnagyobb és legmagasabb épületét látta, hanem itt is hasznositható tapasztalatokat mond el. Amerikában a legnagyobb utcán is nagyobb csend van, mint Debrecenben a Hunyadi-utcán. Az autóknak csak életveszedelem esetén szabad tülkölni. Tudják, hogy szellemi munkát csak csendben lehet végezni.

Nagyon érdekes volt, amikor az egészséges életre való törekvést, a vitaminos étkezést, a napfényt és a mesterséges napfényt, az eltüntetett sifonokat, a tussfürdőt ismertette.

A szórakozás kérdésénél kitért a szesztilalomra is. Előadásának a végén az ifjuság gondozásáról mondott mélyről jövő, meggyőző szavakat.

A jelenlevő és a más alkalmak miatt távollevő közönség kérésére Jánossy Gyula a jövő hét folyamán folytatja az előadását. A közelebbi időpontot közölni fogjuk.

A tegnap esti Lilla-tea a legteljesebb siker mellett zajlott le

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A Volt Iskolatársak Szövetsége tegnap este rendezte meg az Arany Bikában a II. Lilla-teát. Első alkalom volt, hogy a rendezőség a diszteremben vitte ezt a hagyományos és mindig fényes sikerü teaestjét. A regi szokástól eltérve, a rendezőség számitva a résztvevők hatalmas számára, célszerünek látta, hogy a sokkal nagyobb diszteremben rendezze meg a teaestet s nem pedig az üveg- és Bocskay-teremben. A rendezőség nem is csalódott, mert a diszterem zsufolásig megtelt a farsangoló közönséggel. Illusztris férfiak és hölgyek egész sora vonult fel erre az estére, de legfőképpen a mulatni, szórakozni vágyó aranyifjuság. Debrecen szinejava ott volt. Az előkelőségek teljes számban. Mindenki egy-egy meghitt, családias estre gyült össze és ezt a baráti jellegét meg is kapta a Lilla-teán. Mindenki a legkitünőbben érezte magát. És ez nem is csoda, hiszen a rendezőség derekasan ki tett magáért s biztositotta fáradságos munkájával a teljes sikert és a legkitünőbb hangulatot.

A teázás után „Jaj de magas..." kezdetü csárdással kezdetét vette a tánc, mely a reggeli órákig a legkitünőbb hangulatban tartott. A kitünő zenét Kiss Béla zenekara szolgáltatta.

A megjelent előkelőségek közül a rendezőség a következő előkelőségeket jegyezte fel: vitéz Sipos Árpád altábornagy, dandárparancsnok, dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Vásáry István polgármester, dr. Varga Zsigmond, dr. Milleker Rezső, dr. Marton Géza, dr. Darkó Jenő, dr. Bacsó Jenő egyetemi tanárok, Vályi Nagy Frigyes altábornagy, Ady Lajos főigazgató, Borsos Károly egyh. kerközépiskolai felügyelő, Mellau Márton Svetits igazgatója, dr. Karl János, vitéz dr. Bessenyei Lajos igazgatók, Koncz Aurélné igazgatónő, Kazinczy Gáborné a Szociális Misszió Társulat elnöknője, Horváth Antalné ü. elnöknő, dr. Tunyogi Szües Gézáné a Szent Erzsébet Nőegylet alelnöke, dr. Kesserü Lajos, dr. Budaházy Bruckner Ernő, Kolozsváry Kiss László, Baja Mihály, Siposs Imréné, dr. Janka Dezső, dr. Salánky József, dr. Papp Ferenc, dr. Vekerdy Béla, dr. Zih Sándor, dr. Görgey Márton, dr. Szubó Ferenc, Fejér Kálmán, dr. Huttray József, Rábold Gusztáv, dr. Nagy Sándor, dr. Erdős József, dr. Szendy Balázs, Varga Pál, dr. Berencsy Zoltán, H. Kiss József, dr. Nagy János, Balla László, Koltay Zoltán, Telegdy János dr. Maday Pál, Böhm Ferenc, U. Sallay László, Kókay Lajos, Kornya Sándor, Nagy Sándor, dr. Telegdy Róth Károly, Both Gyula, Suhajda Béla, Szegedy Gyula, vitéz dr. Tóth Gyula, vitéz Roncsik Jenő, Benyats Emil, dr. Hadházy Béla, dr. Hadházy Elemér, dr. Hadházy Levente, Mester István, dr. Sáfár László, dr. Payer Dezső, és igen sokan voltak meg illusztris egyének, kiket azonban a hatalmas közönség miatt nem sikerült feljegyezni.

A hölgyek és háziasszonyok és kisasszonyok névsorát az anyagtorlódás és a megjelentek hatalmas száma miatt csak a keddi számunkban hozhatjuk.

A rendezőség fáradságot nem ismerve dolgozott dr. Ujvárosi Sallay Lajosné vigalmi bizottsági elnökkel az élen s munkájának meglett a méltó eredménye: a fényes sikerü Lilla-teaest.

Hétfőn délután tartja előadását Pierre Maury a háboru utáni diákság szellemi mozgalmairól a Déri muzeumban

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Hirt adtunk már arról, hogy Maury, a Keresztyén Diákok Világszövetségének főtitkára hétfőn délben Debrecenbe érkezik és délután 5 órakor a Déri-muzeum előadótermében előadást tart „A háboru utáni diákság forrongó evei" cimen.

Az előadásra felhivjuk olvasóink figyelmét, mert az előadásban azokról a nagyjelentőségü lelki és szellemi mozgalmakról lesz szó, amelyek egészen nyugtalanná tették az európai fiatalságot, ami alól a magyar fiatalság sem kivétel. Az előadó, aki rendkivül jelentős álláséból figyelemmel kiséri a fiatalság, különösképen pedig az egyetemi és főiskolai hallgatóság életét, foglalkozni fog azzal a problémával is, hogy az ifjuság törekvéseiben tartalmat kapott fogalmak (kollektivizmus, hitlerizmus, spengleriz mus, ifjus katholicizmus stb.) milyen vonatkozásban állnak a keresztyénséggel, mint életrendde!?

Pierre Maury, aki a Budapesten tartott diákkonferencián tartott hatalmas előadásával rendkivül mély hatást keltett, nagyon-is theológiai katedráját és a francia keresztyén diákmozgalom elnöki székét cserélte fel a Világszövetség utazótitkári székével, ahova az iránta megnyilvánult bizalom állitotta.

Az előadást dr. Révész Imre egyetemi tanár tolmácsolja francia nyelvről.

Belépődij az előadásra nincs, csupán a költségek részbeni fedezésére kéri a rendezőség a közönség adományait.

A kiváló külföldi vendég kiséretében érkezik Debrecenbe dr. Major László, a MEKDSz főtitkára és P. Maury előadása előtt röviden ismertetni fogja a Ker. Diákok Világszövetségének működését és szervezetét.

A rendezőség hétfőn délben 12 órakor a nagyállomáson ünnepélyesen fogadja az illusztris vendéget. A rendezőség ezuton is kéri az egyetemi hallgatókat és hallgatónőket, hogy a fogadtatás ünnepélyesebbé tételére jelenjenek meg az állomáson.

Fecske-est Debrecenben

A maga nemében egyedülálló szellemi élveztben részesiti a Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület és a Monti olasz-magyar baráti kör Debrecen közönségét, amikor 8-án, hétfőn este háromnegyed 9 órakor az Angol Királynő zöld-termében fecske estét rendez. Az egész este a legkedvesebb madarunknak, a fecskének lesz szentelve. Lesz komoly szakelőadás fecskéink életéről s viszontagságos vonulásáról, az olaszoknak velök szemben tanusitott viselkedéséről s általában az olasz madárfogásról.

Ezt az előadást dr. Nagy Jenő a Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület alelnöke tartja. Lesznek ezenkivül énekszámok, szavalatok is, amelyek mind arról fognak tanuskodni, hogy e kedvenc madaraink, mennyire benne vannak a költészetben és irodalomban és pedig nemcsak nálunk, hanem az olaszoknál is.

Szerepelni fognak még: a két egyesület elnöke, Sesztina Jenő és Csoban Endre, Hoor-Tempis Erzsébet (olasz dalok) Tuster Jolán (magyar szavalat), Gergely Sándor (olasz szavalt), Vidoni Jenő zongora számmal. Előadásra kerül még egy olasz vadásztánc is.

Az estére szivesen látja a rendezőség nemcsupán a két egyesület tagjait, hanem a madárvilág minden egyes barátját, akik a mult ősszel oly aggodalommal kisérték a rossz időjárás miatt oly inséget szenvedő kedves madaraink szomoru sorsát. Belépődij nincsen.

Ha sikerül eladni a városi bérházakat, megkezdik a városháza épitését

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A szombati tanácsi értekezleten dr. Vásáry István polgármester ismét szóbahozta a városi bérházak tervezett eladását. Ismeretes ugyanis, hogy a város hat nagy bérházát el akarják adni és a vételárból ki szeretnék fizetni a terhes Speyer-kölcsönt. A polgármester most kijelentette, hogy amennyiben a bérházakat sikerül eladni, a megmaradó pénzből megépitteti az uj városháza hátsó frontját, amely az adóhivatal helyén épülne fel.

Ingyen uri lakást adok

uj modern házban annak, aki négy évre a lakbért előre kifizeti. Felvilágosit Népszövetségi Hitelszövetkezet igazgatója, Szent-Anna-utca 10. szám.

ÉRTEKEZLET A VÁROSHÁZÁN A DEBRECENI HŐFORRÁS FELHASZNÁLÁSÁRÓL

A debreceni hévviz tartalma és gyógyhatása teljesen azonos a szoboszlóiéval

A gyógyviz forgalombahozatalával ki lehet szoritani ez országból a külföldi ásványvizeket – Hurutos, izületi, rheumás és gyomorbetegségek gyógyitására használható

Ideiglenesen a nagyerdei strand és kádfürdőben fogják hasznositani a melegvizet

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Szombaton délelőtt a városházán nagyszabásu értekezlet volt a debreceni meleg-forrás vizének hasznositása érdekében. Az értekezlet, amelyen a város, az egyetem és a törvényhatósági bizottság tagjai vettek rész, igen magas nivóju vitát produkált. Legfontosabb eredményének az látszik, hogy végleg elejtették azt a tervet, amely szerint az acsádi uton kell megcsinálni a fürdőtelepet. Felmerült néhány nagyon hasznos gondolat is és végeredményben megállapodtak azokban a fontos szempontokban, amelyeknek szem előtt tartásával a viz hasznositását meg lehet kezdeni. A sok életrevaló gondolat között, amely a tanácskozás során elhangzott, igen célszerünek látszik az is, amely szerint a mélyfurás melegvizét el kellene vezetni a Margit-fürdőbe, ahol egy hatalmas és modern kádfürdő, valamint kész strandmedence áll rendelkezésre s amelynek csinos parkja megfelelő környezetet is szolgáltatna. Épp ezért sokkal helyesebb volna, hogy ha a város ezzel a gondolattal foglalkoznék intenzivebben és ilyen irányban próbálna a Margit-fürdővel megállapodást létesiteni és nem foglalkoznék azzal a gondolattal, hogy az egészségügyileg és higiéniai szempontból teljesen alkalmatlan nagyerdei kádfürdőt nyissa meg, amelynek megfelelő módon való renoválása tekintélyes költségeket igényelne. A Margit-fürdőben rendelkezésre áll minden modern berendezés és minden olyan technikai felszerelés, amely a közönség kényelmét és a viz okszerü hasznositását biztositani tudja s igy a város nem lenne ráutalva arra, hogy költséges beruházásokat végeztessen.

Az értekezlet 11 órakor kezdődött és azon megjelentek a város képviseletében dr. Vásáry István polgármester, Vargha Elemér helyettes polgármester, Zöld József főjegyző, dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok, Vass Károly tb. főjegyző, dr. Láng Sándor főorvos, Ary Lajos főszámvevő, Balla Bertalan tanácsnok, Borsoss József müszaki tanácsos, az egyetem részéről dr. Neuber Ede rektor, Belák Sándor, Forneth Béla, Bókay Zoltán, Orsós Ferenc professzorok, valamint Straub János adjunktus vettek részt a tanácskozáson. Megjelent Faller Gusztáv főmérnök, vitéz Szegedi Gyula főmérnök s részt vettek az értekezleten Serly Gusztáv kormányfőtanácsos, vezérigazgató, Radó Rezső kamarai főtitkár, Balás Károly Máv. üzletigazgató, Gál Samu HÉV igazgató, Hegymegi Kiss Pál képviselő, Pohl Ferenc kertészeti felügyelő, Debreczeni Jenő igazgató, Ungár Jenő vezérigazgató, Török Gábor és Holló János.

A debreceni hévviz tartalma teljesen azonos a szoboszlóival

Az értekezletet dr. Vásáry István polgármester nyitotta meg s rámutatott arra, hogy az értekezlet összehivására azért is szükség volt, nehogy a közönség tulértékelje a mélyfurást és utána egy nagy csalódás következzék be.

Ezután Straub János adjunktus számolt be a vegyvizsgálat eredményéről. A viz összetételéről korai nyilatkozni, mert a vizszolgáltatás változik, a viz kevert viz, több rétegből jön és igy még kémiai változásokon mehet keresztül. Az egyetemi vegytani intézet tájékoztató vegyelemzést végzett s megállapitotta, hogy a hévviz jelenleg teljesen azonosnak mondható a szoboszlóival, azzal a kedvező különbséggel, hogy a szaga sokkal gyengébb. Amig a vizszolgáltatás mennyisége változik, addig nem lehet végleges analizist készitteni, azonban addig is kivánatos, hogy legalább hetenként tájékoztató vegyvizsgálatot csináljanak.

Belák Sándor egyetemi tanár: A viz használható lenne ásványviznek és fürdő céljaira. Mint ásványviz konyhasó tartalmu, hidrokarbonátos, jódos vizek közé tartozik. Hasonlatosságot mutat a málnási, emsi, bikszádi vizekhez. Konyhasótartalma kisebb, mint a málnási, ebesi, bikszádi vizekhez. kivül van benne jód is, amelyet különösen hurutos megbetegedések ellen alkalmaznak sikerrel, mint nyálkaoldót. Ez a viz pótolhatná esetleg és kiszorithatná a málnási vizet és a többi külföldi ásványvizeket. Ez csak attól függ, hogy kilevegöztetéssel el lehet-e távolitani a gyenge bitumenes szagát. Mint fürdöviz, mint gyógy viz végleges összetételét még nem ismerjük, azonban bizonyos, hogy igy is hasznositható, mert a hőmérséklet az, amely gyógyhatás szempontjából elsősorban figyelembe jön.

Jódos tartalmu a viz

Forneth Béla egyetemi tanár: Ennek a viznek legfőbb terrénumát a fürdőként való kihasználás adhatja meg. A fürdő orvosi és tudományos irányitása itt is biztositva lesz. Ismerve ennek a környéknek jódszegénységét, vagy mint jódos tartalmu vizet lehetne eljuttatni a jódszegény helyekre.

Orsós Ferenc egyetemi tanár arra mutatott rá, hogy a sólepárlás csak akkor volna rentabilis, ha erre az egész vizet felhasználhatnák. A sót ki lehetne vonni a már elhasznált fürdővizből is. Hiszen tudjuk, hogy a sütőporok a kaszárnyák latrináinak szennyéből vannak kivonva.

Ami a fürdő utján való hasznositást illeti, szintén reményekkel biztat. A bécsi egyetem kisérletei szerint a test a bőrön keresztül is nagymennyiségü vizet vesz magába. Kisérletek folynak már arra is, hogy a betegeket a bőrön keresztül táplálják. Azt hiszi, hogy a debreceni hőforrás nem fogja jogosulatlanul használni a gyógyfürdő nevet.

Még mindig emelkedik a viz mennyisége

Faller Gusztáv főmérnök közölte ezek után a legujabb méreti adatokat. A vizszolgáltatás ma már felül van a percenkénti 1200 literen, ami napi 1760 köbmétert jelent. A gázt még pontosan nem mérték meg, azonban becslési szerint a gázmennyiség 2000 köbméter körül lehet naponta. A kut kiképzésén még mindig változtatnak és igy remény lehet arra, hogy a vizmennyiség még mindig emelkedni fog.

A tisztifőorvos érdekes előterjesztése

Ezek után dr. Láng Sándor tiszti főorvos, egészségügyi főtanácsos mutatta be érdekes előterjesztését. Utalt arra, hogy mikor a vizmennyiség még kevesebb volt, ő azt az álláspontot foglalta el, hogy a vizet a furás közelében kell hasznositani. Most, amikor már a viz hőfoka megközeliti a szoboszlói vizet, amikor 6—7 hőfok veszteséggel elszállitható a Nagyerdőre, ő is megváltoztatja álláspontját, mert ki kell használni azt a természeti adottságot, amely a Nagyerdön mutatkozik.

Azok felől a vidékek felől, amonnét Debrecen városa egy gyógyintézménye számára betegeket várhatna: Kisujszállás, Tiszafüred, Tiszapolgár, Nyirbátor, Tiszalök, Nyiregyháza, Szatmár, Bihar felől egy millió ember érdeklődése volna felkelthető egy Debrecenben létesitendő gyógyintézmény által, amint az például az egyetemi klinikáknál történt. Erős a meggyőződésem, hogy ennek a millió embernek egy százaléka tényleg föl is használná ennek a gyógyintézetnek előnyeit. *Tizezer emberre lehet tehát tenni azokat a rheumásokat, idült izzadmányban, vagy izületi merevségben szenvedőket, akik felkeresnék Debrecent. Most már, hacsak 10 kezelést számitunk egy beteg után, akkor is már 100.000 kezelésről, fürdőhasználatról lehet szó. A fenti betegségeket gyógyitó gyógyintézménynél azonban, melyet egy 117.000 lakosu város övez, bátran számitásba vehetjük ennek ketszeresét is, attól függőleg természetesen, hogy fog-e rendelkezésre állni egy modern, tágas, fedett vizgyógyintézet, amely az év 365 napjában használható is.*

Nemcsak rheumát, hanem gyomorbetegeket is lehet gyógyitani a vizzel

Egy fürdőintézmény méreteit két föltétel szabályozza: elsősorban a viz mennyisége s minősége, másodsorban a várható érdeklődés, a betegek száma. A mélyfurás vize csak napi 1000 köbmétert véve alapul, elbirna naponta 2000 embert is s ekkor is 500 liter jutna egyre, tehát még a csúcsteljesitmény idejében is 500 liter jutna egy fürdőzőre. Félix és Püspökfürdő vendégeinek száma tudomásom szerint 70.000 volt. Megélt rajta 2 ori, 4 népvendéglő, 4 orvos, egy sereg kereskedő s iparos, közönségének kétharmad része ekhós szekéren utazó ambuláns, wc-ekendező volt, egyharmad része pedig Nagyvárad városának fürdőző, továbbá a közeli és távoli vidék betegei voltak, akik azután huzamosabb ideig tartózkodtak ottan. Pedig Félix és Püspökfürdők vize egyszerü hévviz volt, 66 fokos maximális melegségel. A debreceni mélyfurás vize pedig 70 fokos és jódtartalmu viz, amely tulajdonsága nagymértékben kiterjeszti azokat a gyógyjavallatokat, amiknek alapján a viz használatba jöhet s aminek alapján az orvosok azt ajánlani is fogják. Ennek a viznek a vegytartalma után remélhetjük, hogy nemcsak rheumás betegek, *nemcsak női betegségek specifikus fürdője lehessen, hanem nemrheumás izületi betegségek, baleseti zsugorodások s merevségek gyógyfürdője is, sőt sos bicarbonás tartalmánál fogva még a gyomor- és bélbetegségek gyógyitásánál is számba jöhet. Az ilyen betegeknek száma pedig légió. A gyógyintézet méreteit illetőleg véleményem szerint napi váltást véve alapul egy 500 egyént egyszerre kiszolgálni tudó intézmény felelne meg*, ez 2500 napi kezelést jelentene csúcsteljesitményben. Ez minden körülmények között elegendő lenne, mert hisz nyáron az uszoda a forlódásokat levezetné. Ez a teljesitmény az év minden vasár- és ünnepján várható is volna.

Ami most már a fürdőközönséget érintő szállodai részt illeti, *egy 100 ágyas modern szálloda emelése válna szükségessé, összekötve fedett, fütheto folyosó utján a fürdővel.*

És még egyet! Minden csoda három napig tart. Biztos, hogy a fürdő ügye létesülés esetén az első pár évben jól fog állni, a plakátok, az ujságcikkek meg fogják tenni a hatást, a fürdő az év 80—100 napján menni fog, mint ahogy Szo-

boszlónak is, meg a városi uszodának is ment, egy idő mulva azonban jönnek majd a kifogások, a lekicsinylő birálatok, éspedig komoly illetékes helyekről is, Budapest felől, mert ne feledjük el, hogy Budapest mint fürdőváros, minden más vidéki thermális fürdő által rést fog érezni presztizsén és jövedelmén s ekkor olyan hivatalos és nem hivatalos utról jött harchoz lehet szerencsénk, hogy egyszercsak azon vesszük észre magunkat, hogy a debreceni thermális fürdő egy lokális jelentőségü vidéki fürdővé zsugorodott össze. Éppen azért itt ezen a helyen már most arra kérem ezt az értekezletet, hogy necsak a jog- és pénzügy szemüvegén keresztül nézzük ezt a kérdést, hanem a közegészségügy teleszkópján keresztül is s méltóztassanak nekem elhinni, hogy ha nem hozzuk ki ennek a viznek a lelkét s ezt az ország szine előtt szét nem teregetjük, adatoknak, elért eredményeknek, gyógyjavallatoknak már kezdettől fogva való tudományos feldolgozásával, széles közlésével, akkor ennek a gyógyintézetnek jövője sohasem lesz. Vizbádent, Bádenbádent, Karlsbadot, sőt Balatonfüredet nem plakátharcok és ujságcikkek tették számottevő fürdővé, hanem Winternitz, Erehl, Schmidt József s hasonló kiváló orvosok. Ezek a közlések eljutnak az ország összes magán s hatósági orvosaihoz s ezek utján azokat a rádiusokat, ahonnét érdeklődőket, betegeket várhatunk, messze kitolhatjuk s országos viszonylatok közé helyezhetjük a létesitendő intézményt.

Vita a hőforrás felhasználásáról

A tisztifőorvos előterjesztése után *Ungár* Jenő pénzügyi szempontból világitotta meg a lehetőségeket. Óva inti a várost attól, hogy nagyobb beruházásokat eszközöljön, mert hiszen Debrecenben a magánfürdők is rosszul mennek. Nem tudjuk még azt sem, hogy a viz nem gyengébb-e a szoboszlóinál.

Straub János adjunktus: A sótartalma kevesebb, a szóda tartalma 40 százalékkal több, a jód tartalma egy harmaddal több, mint a szoboszlói vizé.

Ungár Jenő szerint a vizben lévő sókat, mint fürdősókat lehetne értékesiteni és elszállitani.

Láng Sándor főorvos arra mutatott rá ezután, hogy addig is, amig a távolabbi tervek megvalósulnak, a vizet be kellene hozni az uszodába. Szó lehetne a régi városi fürdő felujitásáról és esetleg a fúrás közelében egy népfürdő létesitéséről.

Hegymegi nem helyesli, hogy magántőkének adjanak koncessiót

Hegymegi Kiss Pál kivánatosnak tartja, hogy Pávay-Vajna Ferenc szakvéleményét meghallgassák. A debreceni viznek azért lesz jelentősége, mert a szoboszlói fürdőközönség nagyrésze Debrecenből került ki. Most megvan a lehetősége annak, hogy a debreceni közönség olcsóbban jusson hozzá a meleg gyógyvizhez. Leghatározottabban ellenzi, hogy a viz felhasználására magántőkének adjanak kizárólagos koncessziót. A fürdőt rentabilisnak tartja még akkor is, ha kiépitése érdekében hozzá kellene nyulni a város törzsvagyonához. Nem tartja helyesnek, hogy a távolabbi tervet, a frdőtelepet a nagyerdei park közepén épitsék ki. Itt máris nagy a forgalom, sok a sétáló közönség, kiszorulna a parkból, amely pedig Debrecen város egész közönségéé. Szerinte leghelyesebb volna a fürdőt a klinikák keleti oldalán, a pallagi vasut mentén kiépiteni.

Ungár Jenő: Bankárkörökben az a felfogás, hogy az ilyen fürdővállalkozások nem jövedelmezőek, ezért nem biztos, hogy akadni fog magántőke.

A debreceni mélyfurás előnyei a többi alföldi hőforrásokkal szemben

Radó Rezső: *Az alföldi mélyfurások között legkedvezőbb a debreceni furás helyzete.* Nem lehet arról beszélni, hogy Hajduszoboszló egy tál lencséért adta volna el a viz kihasználási jogát. A fürdőtársaság abban a tudatban létesitett kétmillió pengős beruházást, hogy a debreceni viz akármikor konkurrenciát támaszthat Hajduszoboszlónak.

A debreceni viz nagy előnye, hogy itt van egyetemi orvosi fakultása, olyan intézményekkel, melyekkel más vidéki város nem dicsekedhet. Felmerülhet az a gondolat is, hogy amig a fürdőtelepet ki nem épitik, a vizet be lehetne vezetni a debreceni magánfürdőkbe, az Arany Bikába, a Margit-fürdőbe is. A viz értékesitésébe belekapcsolódik a nagyerdei uszoda megtöltése és az a terv, hogy a már elhasznált viz segitségével tavakat létesithetünk az erdőn és emelhetjük a környezet szépségét.

Beldk Sándor: A gyógyfürdő jövője veszélyeztetve volna, ha minden debreceni fürdő megkaphatná a vizet. A gyógyfürdők csak akkor válnak ismertté, ha müködésük eredménye tudományosan is alá van támasztva. A nagyobb gyógyfürdők tudományos intézményeket tartanak fent és ezek tudományos közleményei képezik a leghatásosabb, legmegbizhatóbb és legeredményesebb reklámot. Erről a szempontról Debrecenben sem szabad megfeledkezni.

Holló János tiltakozik az ellen, hogy meglévő fürdöknek adjanak a meleg vizből, A városi strandfürdő kicsi, ezért uj strandmedencét kell létesiteni. Körülbelül 50.000 ember ment Debrecenből nyáron Szoboszlóra. Ez azt jelenti, hogy Debrecen közönsége legalább 150.000 pengőt vitt át Hajduszoboszlóra. Ha a külön strandmedencét megcsinálnák, nyáron már 25.000 pengő többletbevételt érhetne el a város ezen a réven.

Ingyenes és olcsó népfürdő létesitése szükséges

Orsós Ferenc: Hogyha ez a mélyfurás az egyetem területén volna, akkor óriási aranybányát jelentene. Az országnak ezen a részén, sajnos, nem tisztelik a tisztálkodás intézményét. Ezen a téren egészen kivételes, sajnálatos állapotban van a magyar nép. A program legfontosabb pontjának tartaná egy ingyenes, vagy nagyon olcsó népfürdő létesitését A gyógyfürdőtelepet szerinte sem szabad a nagyerdei parkban elhelyezni, mert akkor maga a park egy óriási gazdasági udvarrá fog átalakulni.

A polgármester álláspontja

Végezetül dr. *Vásáry* István polgármester foglalta össze az értekezlet eredményét. Megállapitotta, hogy a légvárak épitésének lehetősége nincs. Szoboszlón is az volt a baj, hogy sokkal többnek gondolták azt, ami rendelkezésre állt. Ő is félt attól, hogy a felcsigázott közvéleményben később kiábrándulás fog jelentkezni. Ez a viz érték, de nem olyan rendkivüli érték, amelyhez rendkivüli konzekvenciákat lehetne kapcsolni.

Nyilvánvaló, hogy a távolabbi terv nem lesz gyorsan megvalósitható, viszont igaz az is, hogy a közelebbi tervek kivitelére sürgősen meg kell tenni az intézkedéseket.

Az értekezlet eredménye

A jelenvoltak ezután a polgármester javaslatára kimondották, hogy az értekezlet eredményét a következőkben terjesztik a törvényhatósági bizottság elé:

A melegviz momentán felhasználásának lehetősége a régi városi fürdő és az uszoda bekapcsolásában jelentkezik. Az értekezlet azonban ezt nem tekinti megoldásnak. Számitásba veszi a népfürdő kiépitését és mint távolabbi perspektivát elfogadja a főorvos előterjesztését s felkéri a törvényhatósági bizottságot, hogy ennek a távolabbi tervnek kidolgozására szakértő bizottságot szervezzen s ez a bizottság dolgozza ki, hogy milyen keretekkel és milyen pénzügyi lehetőségekkel kell számolni a gyógyfürdő kiépitése esetére.

A polgármester végezetül köszönetet mondott a bizottság tagjainak, akik ezután sorba kóstolták a debreceni hévvizet, mely egy autószifonban már ásványvizrek volt elkészitve és egyhangu megállapitás szerint igen jó, kellemes izü volt.

Serly Gusztáv a melegviz hasznositásáról

Serly Gusztáv kormányfőtanácsos, vezérigazgató a későbbi tervvel még nem foglalkozik, mert arra még van idő. Az a kérdés, mit lehet csinálni, hogy ne álljon elő az a helyzet, mint Hajduszoboszlón, ahol évekig kihasználatlanul folyt a meleg viz.

Ő maga sem tartja célszerünek, hogy a melegvizet a városba, a fürdőkbe bevezessék. Ez a megoldás szóba sem jöhet, olyan költséges volna. Meg kell állapitani azt is, hogy a Nagyerdő és a mélyfurás között mi a nivóbeli viszony, elfolyhat-e a viz a Nagyerdőre a maga erejéből vagy sem? A viz elvezetésénél és a csövek kiválasztásánál figyelembe kell venni azt is, hogy a szoboszlói viznek például kazánkőszerü lerakódásai vannak. A most meglévő uszoda medencéjének hasznositásánál arra hivja fel a figyelmet, hogy a meleg medencékkel szemben egészen mások az igények. Ezt a meleg vizet uszómedencében nem lehet használni. Meleg viz számára egészen különleges medencét kell épiteni, amely nem mély s amelyben megfelelő pihenőhelyek vannak a közönség részére.

Dr. *Neuber* Ede rector: A népfürdő felállitása kapcsán elsősorban a gyermekekről kellene gondoskodni. Tavaly ő 1909 gyermeket vizsgált meg s több mint felét piszkosnak találta, hatszáz egyenesen tetves volt. Rendkivül fontos volna, hogy a gyermekeket rászoktassuk a tisztálkodásra s ezért célszerü lenne gyermekek számára egy külön elkeritett medencét létesiteni.

Ideiglenesen az uszoda és a nagyerdei fürdő révén hasznositják a vizet

Zöld József főjegyző azt állitja, hogy a közönség igenis szeret fürdeni. Az uszoda látogatottsága egy év alatt 32.000-ről 52.000-re emelkedett. Nagyon sokan jártak Szoboszlóra. A mult év augusztusában a vasut 9000 fürdőjegyet adott ki Hajduszoboszlóra.

Az ideiglenes megoldás tekintetében *Serly* Gusztáv véleményéhez csatlakozik. A viz elvezetése, a cső lefektetése 100.000 pengőbe kerülne. Nivókülömbség van, a vizet pumpálni kellene, de ezt egy gázmotor segitségével könnyü megvalósitani. Az uszoda vize jelenleg 16 fokos és a közönség sokszor borzongva lép be a medencébe. Négyszáz köbméter melegviz segitségével 25—26 fokra lehet felmelegiteni az uszoda vizét, s ezzel a fürdőszezont egy-két hónappal megnyujthatjuk. Az uszoda mellé lehet egy melegmedencét csinálni, amely ideiglenesen olyan volna, mint a Palatinus gyógyfrdő a Margitszigeten. A város régi kádfürdőjét könnyü üzembe helyezni. Itt aztán az orvosok tudományosan is figyelhetik a viz gyógyhatását. Miután a viz mennyisége emelkedett, az egyetem is belekapcsolódhat a viz kihasználásába. A Nagyerdőn 50—60 ezer pengőből kitelik a medence épitése. Ez már májusra meg is valósitható.

Ha a viznek megvan a gyógyitó értéke, akkor a később megvalósitandó fürdőt nem lehet a nagyerdei parkban elhelyezni. Ennek a távolabbi lehetőségnek megoldása a magántőke feladata. A vizet nem akarja a város tisztán üzleti célra kiadni. Meg fogják szabni a kereteket, kiirják a pályázatot, hogy ilyen és ilyen létesitményeket kell csinálni s azt mondják: tessék pályázni. A legjobb ajánlatok között lehet válogatni.

Hegymegi Kiss Pál megnyugvással vette Zöld József főjegyző felvilágositásait. Ilyen körülmények között ő sem ellenzi a magántőke bevonását. Mindenképpen szeretné elősegiteni, hogy a viz kihasználásába bekapcsolódjék az egyetem is.

Török Gábor a népfürdő felállitásának szükségét hangoztatta.

Láng Sándor kijelentette, hogy nagy sulyt fog helyezni a viz gyógyhatásának tudományos megfigyelésére.

Európa frontharcosai tiltakoznak az igazságtalan békediktátumok ellen

Európa államainak legnagyobb frontharcos szervezetei, mint a Magyar Országos Frontharcos Szövetség, a Frontkämpfer Vereinigung Deutschösterreichs, a Bolgár Frontharcos Szövetség, L' Union des Officiers de Reserves, a német Stahlhelm, a Deutscher Reichskrigerbund „Kyffhäuser", Deutscher Officier Bund, Nationalverband Deutscher Offiziere, Reichsoffizierbund külön-külön táviratilag tiltakozásukat küldik a genfi leszerelési konferenciának az igazságtalan békeszerződések ellen. Egyben követelik azemberi jogokra, igazságra és 10 millió elesett frontharcosra való hivatkozással az általános revizlót és az általános igazságos leszerelést, ugyancsak táviratban fordulnak a háboruban résztvett többi hatalmak frontharcos szervezeteihez és az oslói nemzetközi frontharcos szervezethez és a bajtársi szellemre való hivatkozással kérik akciójuk támogatását, melyhez beérkezett hirek szerint az olasz, angol és amerikai frontharcos szervezetek segitségüket máris kilátásba helyezték.

A Magyar Országos Frontharcos Szövetségnek első lépése ez abben az elszánt küzdelemben, amelyet a világ frontharcosai most már késedelem nélkül megindítanak az emberiséget pusztulásba döntő imperialisztikus és meggondolatlanul kötött békék ellen, mert hivatottságuknál fogva nem hajlandók tovább is tétlenül nézni egy nemzedék nyomorát és pusztulását, amelynek jövőjéért és boldogulásáért tizmillió bajtársuk adta vérét és életét.

Félévszázad a magyar kultura szolgálatában

Özv. jékei Balogh Zsigmondné értékes ajándéka a Déri muzeumnak

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) A debreceni Déri-muzeum a napokban nagyon érdekes kulturhistóriai értékü ajándékot kapott. A debreceni magyar színészet nagyasszonya özv. jékei Balogh Zsigmondné *Békéssy* Rózsi a muzeumnak ajándékozta játéknaplóját és kritika könyvét. A muzeum egyelőre még nem hozta nyilvánosságra az ajándékozást, pedig az bizony megérdemli, hogy tudjon róla Debrecen közönsége is, hiszen ezek az elsárgult lapok nemcsak a nagyasszony feledhetetlen szép emlékeit, dicsőségét őrzik, hanem aki kinyitja őket egy darab magyar kulturtörténetet lát maga előtt. Nem is történetet, de ennél többet. Történelmet, — a magyar sziniátszás nagynapjairól.

A *„Debreceni Ujság—Hajdulöld"* munkatársa, aki évekkel ezelőtt áhitattal forgatta végig ezt a csodálatosan értékes lapokat s aki látta, hogy lelkének mennyi szeretetével őrzi a nagyasszony ezeket a szépséges, szent emlékeket, most megkereste özv. jékei *Balogh* Zsigmondnét, hogy mondja el miért vált meg legféltettebb kincsétől, minek köszönheti Debrecen közönsége ezt a nagyielkü ajándékot.

Ötven esztendő a magyar kultura szolgálatában

Aranyos jó kedélyével, csodálatos mosolyával most is tele a szoba, de talán mégis elfogódik egy percre, mikor az emlékeiről beszél.,

— Igen? Igaz! — mondja. A kritika könyvemet, a játéknaplómat odaajándékoztam a muzeumnak. Pontosan ötven esztendei e állok a magyar kultura szolgálatában, — mert ha az idő, a viszonyok meg is zavartak, ha nehezek is voltak a napok, — ezt a célt soha egy pillanatra sem tévesztettem szem elől. Most aztán, — folytatja mosolyogva a nagyasszony — ugy ünnepeltem meg ezt a félszázados jubileumot, hogy megváltam a kincseimtől; a játéknaplótól és a kritika könyvtől, amelynek minden lapja arról beszél, mennyi lapot kapott egykor Békéssy Rózsi.

Egy pillanatig csend van a szobában, aztán egyszerre megtárul az emlékek kincses háza.

— Blahánéval kezdtem Debrecenben, kis gyermek koromban. Azt mondták akkor két primadonna van a szinháznál: Blahánné és a kis gyermekprimpdonna Békéssy Rózsi. 1871-ben Blahánné vitt fel magával Budapestre. S ezzel kezdődött az én szini pályám.

Huszonöt év a Zeneiskolában

Azután jött a városi zeneiskola. 25 évig tanitottam szavalást a zeneiskolában. Bizony még ma sem tudok el lenni anélkül, hogy ne tanitsak, ha valaki jön hozzám és kér. Pedig jönnek még ma is. Az egykori tanitványok gyermekei.

Néhány évvel ezelőtt a városi zeneiskola igazgatója P. Nagy Zoltán kéretett magához, hogy öljek ujra vissza a zenedéhez, mert sürün jelentkeztek a tanitványok. Felmentem a város kulturtanácsnokához, hogy adjon helyet a szavalótanfolyamnak. A felelet az volt: a zeneiskolában nincs terem.

Pedig hát, — teszi hozzá egy kis keserüséggel, én kértem ellenszolgáltatásul egy pohár vizet se. No de ugy látszik, ma már nincs szükség arra, hogy a magyar nyelvet, a magyar érzést terjesszük.

Aki nyolc éves korában már tanitott

A kesernyés intermezzo után ujra csak a régi emlékekre fordul a szó. Talán reggelig is lélekzetfojtva tudnánk hallgatni, amint a menyasszony budapesti éveiről beszél s elmondja, hogy mint tanitott nyolc éves korában egy egész osztályt s mint csodálták meg az apró gyermekpedagógust a főváros nagyhatalmu urai. Arra pedig a hálás tanitványok százai emlékeznek ma is, hogy milyen nagy pedagógus lett a kis második elemista tanitónőből. Ugy senki nem tudott szavalást tanitani, mint Balogh Zsigmondné Békéssy Rózsi.

A debreceni évekről emlékszik aztán a nagyasszony.

Az apostolok oszlása

— Mikor 1871-ben Blaháné elvitt, az az idő már az apostolok oszlása volt. Akkor ment el a debreceni társulattól Blaháné, Vizváry Együd, Bercsényi. 1886-ban mikor visszajöttem az öreg Kiss Sándor, az intendatura vezetője öröm könnyekkel fogadott.

Lám! — mondta, — a kis primadonna vissza került mint nagy primadonna.

Sajnos a szinházi válságot már akkor is ismerték. Három hónap után Nagy Vince igazgató tönkre ment. A társulat oszladozni kezdett. Engem is hivtak Aradra, Temesvárra. Simonffy polgármester, mikor megtudta ezt, felhivatott magához s azt mondta:

— Én, Debrecen város polgármestere, kérve parancsolom, hogy itt maradjon!

Hát itt maradtam. Heten megalakitottuk a konzorciumot: Békessy, Örley Flóra, Molnár László, Zilahy, Vedress, Rónaszéki és jó magam. Bizony, mikor a személyzetet kifizettük, 6 forintunk maradt egy hónapra. Év végére aztán mégis sikerült annyira verödnünk, hogy a következő szezonban, 87-ben átadhattuk a szinházat Valentinnek.

Igaz, — teszi hozzá, — mi akkor mégis sikerült annyira vergödnünk, a lelkünket is kiadtuk, de meg volt az redmény is. Akkor bizony zsufolt ház volt Hamletre s hogy egy kis kulturát is terjesztettünk, arra nézve elég annyit mondani, hogy az öreg kofám, akinél zöldséget szoktam vásárolni, ma is emlegeti. Romeo és Juliát.

Szinházi válság mindig volt. A szinésznek mindig áldozni kellett. Mikor Temesváron megnyitottuk a magyar szinházat, bizony nagyon nehéz volt a dolgunk. De a polgármester azt mondta:

— Márciusig birni kell, ha összeszakad az ég is.

Lemondtunk a fizetésről. Attól kezdve 150 forint helyett csak negyvenet kaptam, de mégis kibirtuk március 15-ig. Muszáj volt.

Jókai Mór darabjának főszerepében

Temesvárra — folytatja jékei Balogh Zsigmondné, — ugy kerültem le, hogy nem is voltam szerződve. Balatonfüreden egy napon Jókai Mór igy szólott hozzám:

— Kis lányom, készüljön el. Jönnie kell Temesvárra az *Aranyember* előadására.

— De hiszen — feleltem, — Jókai bácsi, én szerződve se vagyok.

— Azt csak bizza rám! — hangzott a válasz.

Temesváron aztán az *Aranyember* főpróbáján ott ültünk a nézőtéren Jókai Mórral, mikor egyszer csak azt mondta az igazgató Latzkó Arankának, aki Noémi szerepét játszotta:

— Kisasszony! A béka-jelenetet most adja ugy, amint este fogja. Az iró ur látni szeretné . . .

Azt én nem tudom. Nekem világitás kell, publikum kell, esti hangulat kell hozzá, — hangzott a válasz.

Akkor talán menjen fel a szinpadra Békéssy kisasszony! — felelt az igazgató.

Mikor befejeztem a béka-jelenetet, csak annyit mondott Gerőffy direktor László Arankának:

— A kisasszony jelentsen estére beteget. Noémit Békéssy Rózsi fogja játszani.

Talán még száz és száz érdekes apróságot tudna elmondani a nagyasszony, aki régen *Liszt* Ferenc tanitványa volt s apró gyermek korában *Deák* Ferenc ölében ült. Ám az idő lejárt, menni kell.

Ötven dicsőséges esztendő távlatába néztünk, törpe kor gyermekei a nagyasszony szavaiban ujra átéltünk egy dicsőséges kort s búcsuzóul ezért a sok szépségért, lelki ajándékért a nyilvánosság és a közönség nevében is jól esik hálásan megcsókolni a nagyasszony kezét.

(mars.)

Telefon 12-44. Telefon 12-44

A nagy harisnyavásárt

kedves vevőim kivánságára
8 napra meghosszabbitottam

PETRIK

Szent Anna-utca 5.

Hogy mindenkinek módjában legyen kitünő minőségü női, férfi és gyermek selyem, flór, gyapju és pamut harisnyakat eddig nem létező olcsó árban beszerezni.

Női müselyem harisnya	1·25 től
Női flór harisnya	—·98-tól
Férfi zokni	—·35-től
Gyermek patent harisnya	—·34-től
Női és gyermek reformnadrág	1·20-tól
Oroszka és pulóver	5·80-tól
Clöpli csipke	—·5, —·10, —·15 fillér

A harisnyavásár keretében szövet, selyem és vászonmaradékok kerülnek olcsó árban eladásra.

Viszonteladókat nem szolgálok ki.

Az uj kalapkelléket megérkeztek.

Olcsó kirakataim változatlanul maradtak.

Kérem kirakataimat is megtekinteni!

Női és férfi fehérneműek is olcsó árban!

Szabott, készpénz árak!

Február 9-én lesz a debreceni EME közgyülése

Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja február 9-én, kedden délután 6 órai kezdettel taggyülést tart az egyesület Kálvin-téri pinceklubhelyiségében. Az elnökség ezuton is kéri a tagokat, hogy a tárgysorozat fontosságára való tekintettel, minél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni.

Állást alkalmazást keres???

Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Meghalt Böszörményi Géza

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Böszörményi Géza ügyvéd, a nagyváradi ügyvédi kar nesztora 85 éves korában meghalt. Az elhunytban dr. Böszörményi Béla ügyvéd, debreceni törvényhatósági tag édesapját gyászolja.

A magas kort elért Böszörményi Géza ősnemesi nagyváradi családból származott. Öt esztendővel ezelőtt ünnepelte meg ügyvédi működésének félszázados jubileumát. Feleségével ugyanekkor tartotta meg aranylakodalmát. A kettős ünnep kimagasló társadalmi eseménye volt Nagyvárad uri magyarságának. Böszörményi Gézát nemcsak kartársai vették körül szeretetük és tiszteletük minden jelével, hanem a számottevő társadalmi és kulturális egyesületek is testületileg tisztelegtek nála. A legintranzigensebb magyar emberek közé tartozott, halála utolsó pillanatáig ragaszkodott magyarságához. — Életét sulyos operáció után beállott szivgyengeség oltotta ki. Halála sulyos veszteséget jelent a nagyváradi magyarságra

Temetését ma, vasárnap délután tartják meg Nagyváradon.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

Február kilenc: Szefhe táncestély

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Az idei elite mulatságok sorát a Szefhe husvhagyókeddi táncestélye zárja be. Éppen azért oly nagy érdeklődés előzi meg a táncestélyt, hogy a rendezőség nem tudja kielégiteni az ujabb meghivó igényléseket. A rendezőség mindent megtett az est sikere érdekében.

A védnöknők és védnökök sorában ott találjuk Debrecen előkelő uri társadalmának reprezentánsait, akik közül számosan biztositották az esten aló megjelenésüket.

A táncestélyen a „Csaba" B. E. kiváló szalonzenekara és Kiss Cs. Lajos cigányzenekara fogja a zenét szolgáltatni, a kisteremmel szomszédos helyiséget az ujságiró egyesület a Szefhe rendelkezésére bocsátotta s igy a közönség kényelme minden irányban biztositva van.

A Ker. Nemzeti Ligában felállitott iroda délutánonként 5—7 óráig áll az érdeklődők rendelkezésére, itt válthatók meg előre a jegyek s jelenthetők be az asztalfoglalások. Meghivó igényléseket a rendezőség kielégiteni már nem tud.

Hamis vád büntette miatt ismét a törvényszékre került Rosenfeld Endre debreceni biztositási ügynök

A bíróság bizonyitás kiegészitése céljából elnapolta a főtárgyalást

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Rosenfeld Endre debreceni biztositási tisztviselő hamis vád büntettének vádjával állott tegnap a debreceni törvényszéken s dr Jeney büntető tanács előtt. A nacionálé felvételekor kiderült, hogy ezuttal arról a Rosenfeld Endréről van szó, aki annak idején vagyon elleni bünc selekmény miatt két évi fegyházbüntetésre volt jogerősen elitélve. Ezuttal egy Klein Ferenc nevü ismerősével kötött valamilyen üzletet még 1930-ban, Kölcsönügylet lett volna a dolog és Rosenfeld kijelentette Kleinnak, hogy nem tud fizetni 120 pengőt, ellenben hajlandó egy öltönyt, egy pár lakkcipőt és négy darab záloglevelet átadni fedezetképpen, ugy, hogy ha három héten belül nem fizetné ki a 120 pengőt, akkor Klein jogosan elárulhatja az átadott ingóságokat.

Eltelt három hét és Rosenfeld nem tudott fizetni, Klein pedig felszólitotta, hogy amennyiben nem fizeti meg a 120 pengőt, akkor ő eladja a ruhanemüeket és értékesiti a zálogcédulákat is. Hivatkozott arra, hogy adásvételi szerződést kötöttek annak idején a ruhákra és a zálogcédulákra nézve s minthogy a határidő lejárt, neki jogában van élni a szerződésben biztositott felhatalmazással. Rosenfeld erre feljelentést tett a debreceni rendőrségen Klein Ferenc ellen zsarolás és sikkasztás cimén. Meg is indult Klein ellen az eljárás és a debreceni törvényszék a mult évben tartott is főtárgyalást az ügyben, de Rosenfeld kijelentette előzőleg, hogy visszakapta Kleintől az átadott ingóságokat és igy nem kivánja a megbüntetését. A törvényszéki tárgyaláson is ilyen kijelentést tett, mire a biróság Klein Ferenc ellen megszüntette a további eljárást.

A királyi ügyésznek azonban gyanus szinben tünt fel a dolog és inditványozta, hogy az iratokat terjeszék vissza az ügyészséghez, a Rosenfeld Endre ellen hamis vád büntette cimén megindítandó eljárás céljából. A törvényszék igy is határozott. Ez az ügy került szerdán a debreceni törvényszékhez. A főtárgyaláson a hamis vád büntettével vádolt Rosenfeld Endre kijelentette, hogy a legelső feljelentésében foglalt dolgokat, amiket a rendőrségen tett meg, ma is fenntartja és tanukat kért kihallgatni az ügyben. A biróság a vádlott kérésére elrendelte a megnevezett tanuk kihallgatását és ezért a főtárgyalást elnapolta.

KIADÓ VÁROSI KISLAKÁS.

A tüzérlaktanyával szemben levő Kassa-uti kislakás telepen egy szoba, konyhás lakás szabadkézből kiadó. Értekezni lehet a helyszinen Stieber József telepfelügyelőnél.

Polgármester.

Ne dobja el
használt
hó és sárcipőjét,
gummicsizmáját
és mindenféle bőrtárgyait.
Ujrafesti: bármi lyen színüre
Tóthfalussy festőüzem
Cegléd-u. 7.

A nagy vendég

Irta: Szalacsy R. Imre.

Korán beköszöntött tavasz. A királyi várkertben idő előtt pompázni kezdett az a maradék virágsereg, mely még Hollós Mátyás idejéből maradhatott fent, Mátyás király Olaszhonból hozatta annak idején a szebbnél-szebb virágokat és még neki pénze is volt arra, hogy gondoztassa ezeket a finom portékákat. Hanem a változott időket megsinyleték a virágok is, mert Ulászló magyar király ur idejében már csak az volt meg, amit a véletlen átmentett a multból. Gondját pedig az egy Istenen kivül más nem viselte ezeknek a szépségeknek, mert egyetlen árva garas se került erre a célra a királyi kincstárban.

És mégis maradt egy némely virág abban a pompás királyi kertben, mert a magyar föld olyan istenáldotta jó, hogy gondozás nélkül is megtermi, neveli, növeli a szépet, mi ékessége a kertnek.

Mámoros illatok szállingóztak az elavult kertek felől a nagy palota ablakához, mintha csak viditására akartak volna lenni a királynak. Holott akkor már nem vidult semminemü hivságos földi dolgon a magyarok fáradt királya, mert nagy ut előtt állott.

Tudta azt ő maga is, a környezete is, hogy nagy és kérlelhetetlen vendég leselkedik az ablak alatt, akinek bebocsátása elé megadással nézett Dobzse László.

Petyhüdt, hervadt arcán elsimult a fájdalom és megtört szemében felvillant az utolsó percek reménytelen tüze. Mozdulatlanul feküdt a széles olasz ágyban, mintha már is megkezdte volna örökös, boldog pihenőjét a hányatott élet után.

A kárpitos ágy körül fancsali nagy urak áldogáltak és titkon számolgatták, hogy hányat dobbanhat még a magyar király szive.

A király ágya mellett első sorban György, a brandenburgi őrgóf farizeuskodott, mig bent, fenketlen gonoszságu lelkében azt számolgatta, hogy vajjon mit hoz az erszényébe a kormányzóság.

Bakócz Tamás, ez érsek arcán elmult vágyak és elvirágzot remények fakultak. Ugy állott ott, mint egy komor torony, melynek keresztjére szeretetzászlót vagy lobogó lángu pallost egyaránt felkötelhetnek. Némán nézte a király haláltusáját és nem gondolt arra, hogy holnap talán hasonló sorsa lesz. Annyi erőt érzett a mellében, hogy a halál közelsége nem birta megingatni.

Bornemissza János, a pozsonyi vár kapitánya bronarccal állott és olyan volt mint egy szobor. Talán egyedüli volt, aki részvétet, szánalmat és sajnálkozást érzett a halállal csendes vivódást harcoló király fölött.

A kertből szállott a virágillat és a nagy vendég benézett a nyitott ablakon keresztül. A király megborzongott és könyörgő szemmel halasztást kért.

Az őrgróf megigazitotta a király hervadt feje alatt a vánkost és tökéletes udvaronckodással kérdezte:

— Nem óhajt felséged valamit?

— Pihenni szeretnék, ... — sóhajtotta alig hallhatón a király.

— Akkor pihenjen felséged, — szólott az udvaronc, amiből Bornemissza, a vén katona azt vélte kiesendülni:

— Csak minél előbb lent a sirban...

Most megmozdult a király és utolsó erőfeszitéssel megpróbálta, hogy felüljön. Azonban annyira erőtlen volt, hogy visszahanyatlott. Megadással törődött sorsába és elhaló hangon beszélni kezdett, mig az urak feszülten figyeltek minden szavára:

— Azt óhajtom, hogy a fiam gyámja Miksa, a német császár legyen ...

— Felséged szava parancs mielőttünk! — hajlott meg az őrgróf.

A király meg se halotta az udvaronc szavát, mert folytatta a halálosan nehéz beszédet:

— És Zsigmond ur, a lengyelek királya, kedves rokonunk, akiben még bizunk!...

Egy nagy tonzuráju barát kezében percegett a ludtoll, hogy a magyarok királyának utolsó kivánságát irásban is megörökitsék.

— Magyarországon pedig az érsek legyen első sorban a fiam mellett!... — erősödött meg a király szava.

Az urak összenéztek és az őrgróf szemében az rigység sárga lángja villant meg. A király mintha megérezte volna ez a néma gyülölködés, mert folytatta a szavait:

— Kedves rokonunk, az őrgróf legyen még mellette, valamint Bornemissza, a pozsonyi kapitány ...

Az őrgóf arca egyszerre kisimult és hizelgő alattomossággal intett a szobor arccal álló Bakócz primásnak. A primás elnézett a szüknadrágos lovag fölött, mert elméjében Magyarországot látta, akit gyermek király neve alatt három felé húz majd a pártosság.

A király ágyára tették a három levelet, hogy reszkető kézel irja rá a nevét.

Mire a harmadik levelet is aláirta, erőtlenül esett le fáradt keze és szemében messzeségek bizonytalansága tükröződött.

Némán állottak az urak és senkinek se volt bátorsága, hogy szóval törje meg a halál csendjét, a bucsuzó király utolsó földi pihenését.

Ólmos lépésekkel haladt az idő, csak a király érezte ugy, mintha gyors fellegek repitették volna elmuló ideje utolsó perceit.

A királyi kert rügyező bokrain részeg szivü, fiatal fülemüle kezdte el dicsérni a közelgő estét és a nyitott ablakon keresztül bekigyózott neszte-lenül az alkony homálya.

A király ugy feküdt, mintha álom borult volna reá, de a körülötte lévők közül akkor már mindenki tudta, hogy ebből az álomból ébben a földi életben nem lesz ébredés.

Két szolga lobogó lángu szövetneket hozott a terembe és Bakócz Tamás primás mély bugásu istenes szóval rákezdte a halotti zsolozsma első sorát:

— Ments meg engem Uram az örök haláltól...

Az urak keresztet vetettek magukra és egy percre elfogta őket a kegyelet.

Lobogott a véres fényü szövetnek lángja, mintha láthatlanul besurrant volna valaki a nyitott ablakon.

Az urak elhuzódtak a halott király ágyától, hogy átadják helyüket az előre megrendelt kámzsás barátoknak, akik virrasztásra vonultak fel a halott király ravatala mellé.

Felzugott a barátok szivetszánto éneke, de azt már nem halotta a király. Annyira lefoglalta a Nagy Vendég néma jelenléte, hogy nem hallhatta a legszivemarkolóbb halotti zsolozsma zengését sem.

Kint, a kert bokrain csattogott a fülemile és égrenevető hangos kedvvel vallotta a szerelmet kicsi párjának; a barátok zsoltárokat zengtek, mig a királyi kancellárjában ugy diktálta a halott Ulászló utolsó leveleinek záradékát György, az őrgóf, — mintha már ő volna a magyarok királya:

— 1516. március...

A nagy vendég árnyéka nőttön nőtt, elsötétitette a királyi palotát, majd ráborult az egész országra mint egy fekete palást, mely alól csak a barátok halotti zsoltárának bus zengése hallatszott csupán.

Egy népszínmüénekes szerencsés feltámadása a „Debreceni Ujság-Hajdulöld" hasábjain

Pintér Imre szinmüvész hajlandó részesülni a hetven millió dolláros Pintér-örökségből -- Blaha Lujza partnerét csaknem eltemette a rámoló riport

Ilyen dolog is ritkán esik meg valakivel. Pintér Imre, a nagynevü népszinmüénekes „légből kapott elhalálozás" áldozatává lett. És valljuk be nyiltan, hogy ez a gyászeset lapunk hasábjain ment végbe. Fórsriftosan, egy amerikai szenzációban elbujtatva Mert ugy kezdődött a dolog, hogy lapunk szemfüles munkatársát egy hetven millió dolláros örökség riportirásra ösztökélte. Beszerezte az adatokat s tudtul adta a dollárra éhes közönségnek, hogy meghalt Amerikában Énok, az összes Pintérek nesztora, aki hetven millió dollárnyi ká-pé vagyonát magyarországi rokonaira hagyta. Mint tudni méltóztatnak, e boldog várományosok Debrecen polgárai s igy érhető az a nagy szenzáció, mely hiradásunkkal kapcsolatban a város lelkivilágát felkorbácsolta.

Halálesetet a riportban

Eddig tehát már rendben volnánk. Igen ám, csakhogy volt az adatok között egy megszállott területről érkezett ujság s ez szines szavakkal ecsetelte, hogy Énok örökségéért mekkora versenyfutás volt a Kárpátotól az Adriáig. Ennek alapján azt irta riporterünk, hogy Pintér Imre szinmüvész is kutatta régebben rokoni kapcsolatait. Közben azonban elhalálozott... A tévedés ott van hogy belmunkatársunk nem gondolt legnagyobb népszinmüénekesünkre, aki hála az Istennek, ma is egészséges és egyik legnagyobb büszkesége nemzeti szinjátszásunknak.

Igy történt meg a szomoru eset. Am — Ende gut, alles, gut! — amilyen fájdalmas volt a halál-eset, épolyan vidám a feltámadás. Pintér Imre sajátkezüleg irt és nemes ihletből fakadó költeményével maga tiltakozik az elhalálozás ellen.

Fő az egészség!

Pintér Imre levele, melyből a viruló magyar egészség sugárzik, következőleg hangzik:

— Nagyságos Szerkesztő ur!

— Becses lapjuk január 23-iki száma a debreceni Pintér-család hetven millió dolláros örökségével kapcsolatosan elparentált, hirül adva az óriási vagyont váró boldogoknak, hogy eggyel kevesebb Pintér van a világon.

— Engedtessék meg nekem, mint legközvetlenebbül érdekeltnek, hogy az Isten kegyes jóvoltából megcáfolhassam.

— Élek! Élek, dacára, hogy a népszinmü egyelőre meghalt, mi is lenne ma velem, ha annak idején nem játszom végig az opera és operettszerepeken kivül a szinpadi müvek minden kategóriáját. Csodás játéka a véletlennek, hogy ötven éves pályafutásom alatt egyetlenegyszer sem jutott alkalom arra, hogy a debreceni szinpadon szerepelhessek, mig a népszinházi, vigszinházi szerződéseimen kivül Arad, Temesvár, Kolozsvár szinházaihoz négy izben is szerződéses viszony kötött. Talán ez az oka, hogy a tisztelt Cikkiró ur figyelmét elkerülte a Városi Szinházban Kürv, Pálmay és Szirmayval való együttes vendégfellépésem, továbbá gyakori fellépésem a Studióban.

— Kedves Szerkesztő Uram, az örökség ügyében egyelőre csak annyi mondanivalóm van, hogy nem én, de fiaim keresik már évek óta az összefüggést a mi águnk s az amerikai elhalt ág között.

— Majd meglátjuk, mi lesz! Fő az egészség! Fő, hogy éljek, a többit rábizom a jó Istenre s azokra, akik ez ügyben hivatottak a döntésre.

— Addig is, mig személyesen tiszteleghetek Önöknél, vagyok kész tisztelő hivük:

PINTÉR IMRE

volt népszinház tagja Blaha Lujza legutóbbi partnere.

„Élek!"

Eddig a kedves, humoros levél. S most álljon itt lelket viditó tiltakozásul Pintér Imre magyaros ritmusu verse. Ez a cime: „Élek!"

Olvasom a Debreceni Ujságot...
(Soha ilyen raitam eset csufságot!)
Azt hirdeti, mit hinni sem akartam,
Annak rendje-módja szerint meghaltam.

Még a mai időkben is érdekes,
Egy elevenen eltemetett éneke,
Aki ott hagyja az örök nihilt,
S Szent Péertől kér pár napra pihenőt.

Körülnézni, érdeklődni rang rejtve,
Van-e dohány s ha van, hol van elrejtve?
Hány Pintér van, egyenes és oldalág,
Aki jussal az asztalra oda vág?

Utóvégre hetven milliód dillárka
Pengőre is szép kis summa, beváltva
Csoda-e hát, ha e szokatlan eset
Meghalva is izgatott egy keveset?

Feltámadtam. Ez a jogom egyéni.
Az a hetven milliócska megéri.
Ki tudhatná megjósolni előre
Mikor mennyi jut nekem is belőle?

E végből hát ez uton is tudatom:
Énok ősünk én is detto kuratom,
Hány gyára volt: pamut-kalap-szalámi?
Hány millióval fog Chicago szanálni?

Ezek után örömmel korrigáljuk az elirást: Pintér Imre népszinmüénekes él s még nagyon nagyon sokáig éltesse öt a magyarok Istene! Akinek holt hirét költik, az ugyis hosszuéletü lesz s igy meg van a remény, hogy Pintér Imre önmaga után a népszinmüvet is fel fogja támasztani. Csak arra kérjük, hogy ezt már Debrecenben, a népszinmü klaszszikus hazájában cselekedje meg. Nekünk is jó lesz, mert gyönyörködni fogunk a legnagyobb népszinmüénekes müvészetében. De ő is jól jár, ha ideköltözik hozzánk. Mint tudtul adtuk, a hetven millió dolláros örökséget a debreceni Pintérek kapják. Jó lesz hát mielőbb debrecenivé lenni. Az a kis bagatell pénzösszeg megéri azt a strapát...

Ma van az ujságirók Görbe éjszakája

Az egész városban páratlan érdeklődés mutatkozik a nagyszabásu farsangi mulatság iránt — Vasárnap egész nap a Bika halljában árusitják a jegyeket — A Görbe éjszaka részletes programja

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Az ujságirók 1932. évi Görbe éjszakája ma este fél kilenc órakor kezdődik az Arany Bika összes termeiben. A nagytermen kivül a kisterem bárja és az Ujságiró Club két helyisége áll a közönség rendelkezésére. Fontos tudnivaló, hogy külön belépő-jegyet sehova nem kell fizetni. A nagyteremben folyik a tánc, itt zajlik le a jelmez-verseny, a farsangi királynő választás és az éjféli kabaré. A kisteremben rendezték be a Görbe éjszaka Csodabárját, melyben hajnalig folyik a parkettánc. Az Ujságiró Club két helyiségében olcsó árban lehet vacsorázni.

Jelmezesek felvonulása

Pontban félkilenc órakor kezdődik a gyülekezés. A jelmezesek a főlépcső baloldali részén és a kisteremben sorakoznak fel. Innen indul meg a felvonulás a nagyterem felé, ahova a Gaudeamus-jazz hangja mellett érkezik be a jelmezesek és álarcosok szines csoportja. A nagyterem pódiumán helvetfoglaló zsüri azonnal megkezdi a birálatot. A dijnyertes jelmezek birtokosai értékes ajándékokban részesülnek.

A jelmezverseny lebonyolitása, ajándékok kiosztása és fényképezés után azonnal megkezdődik a tánc, a léggömb-, hólabda-, konfetti- és szerpentin-csata. Zenét a Gaudeamus-jazz szolgáltatja.

Csodabár és kabaré

Ugyanekkor a kisteremben megnyilik a Csodabár, ahol Kiss Béla országos hirü cigányprimás zenekara muzsikál. A léggömb-, szerpentin-, hólabda-csata kiterjed a bárra is. Megkezdődnek a különféle tréfás szórakozások. Megnyilik Böde Gyula virstlisátra

Pontban 12 órakor kürtszó jelzi az éjféli kabaré kezdetét. A tánc egy rövid félórára megszakad. A rendezőség nyomatékosan kéri a közönséget, hogy a kabaré ideje alatt sziveskedjék csendben viselkedni és a terem kétoldalán elhelyezett székeken helyet foglalni A kabaré keretében fellépnek Tímár Ila, Gálffi Erzsi, Sárváry Rózsi, Márkus Lajos, Váradi Pál, Kormos Ferenc, Bányász István, a Csokonai-szinház kitünő müvészei és a Mikolay női dzsesz.

A szépségverseny

Félegy órakor tovább folytatódik a tánc, amely hajnalig tart. Ugyanekkor megkezdődik a szépségverseny. A zsüri a nagyterem pódiumán foglal helyet s itt kaphatók a szépségversenyjegyek is, darabonként 10 filléres árban. A szépségverseny eredményét félhárom után hirdeti ki a birálóbizottság. A rész-eredményekről félóránként hirdető táblákon tudósitják a közönséget.

A legtöbb szavazatot kapott hölgyet a farsang királynőjének jelentik ki és megkoronázzák az Anny kalapszalon által adott diszes farsangi koronával. A nyertes megkapja a Laborfalvy Márkus Lujza divatterme által felajánlott szép estélyi ruhát. Jutalmat kapnak a verseny többi résztvevői is. Az eredményhirdetés után hajnalig megszakitás nélkül folyik a tánc.

Visszatérő jegyek

A rendezőség felhivja a közönség szives figyelmét arra, hogy bárki, aki a lépcsőkön lemegy, a feljáratnál kérjen visszatérőjegyet, mert a Görbe éjszakára szóló jegyek csak egyszeri felmenetelre érvényesek. Aki egyszer eltávozott, visszatérő jegy nélkül nem bocsáttatik be a terembe. A visszatérő jegyért fizetni nem kell.

Jegyárusitás

A Görbe éjszaka jegyei vasárnap este nyolc óráig az Arany Bika előcsarnokában, nyolc óra után a pénztáraknál kaphatók. — Belépőjegy 1 pengő 50 fillér. Négy személyes páholy 10 pengő, 6 személyes 12 pengő. Páholyülés 2 pengő.

A Görbe éjszaka jelmezeseinek jutalmazására még a következő ajándéktárgyak érkeztek: Takács Mihály (Csapó-utca 91.) egy üveg kölni viz. A Görbe éjszakán táncolókat a Takács illatszertár remek keleti virágillattal beillatositja. Böde Gyula hentesáru gyára egy sonka, Farkas Margit virágüzlete egy virágkosár.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 50 fillér. Hirdetés feladási helye: Kossuth-u. 3.

FÓRUM

A Vénkert rendezésének kérdése

Nem hiába, hogy Vénkert az elnevezése. Mert a rendezését — mint a csökönyös, vénemberek a magok dolgával, ugyacsak hátul maradt. Pedig a körülbelül ötven holdnyi terület annyira bent fekszik a város kebelében, hogy annak modern rendezését halogatni szőlőtulajdonosainak a szemmel látható nagy mértékü károsodásával egyertelmü. Ez a megcáfolhatatlan igazság késztett arra, hogy ehez a sürgős kérdéshez néhány sorban hozzá szóljak.

Sajnos körülmény, hogy a jól átgondolt rendezés érdekében ugy háromnégy évtized óta nem történt komoly lépés a tulajdonosok többsége részéről. Alkalom pedig kinálkozott arra legalább részben ákkor, amikor a csapatkórház épitése volt tervbe véve. Abban az időben még olyan jámbor felfogás érvényesült, a szájhagyomány szerint, még a hatóságok részéről is, hogy a szőlőskert területén korlátozva, sőt talán tiltva is volt az állandó téli és nyári kintlakás. Az ilyen rendszer fentartása eléggé élelmes gondolat volt a városi háztulajdonos urak részéről, mert igy könnyebb, előnyösebb volt kiadó lakásaikat bérbe adni. Nem is érezte meg akkor városunk lakossága a szabadabb levegőkeresés előnyeit. Még akinek a Simonyi uton villája volt is: a is beköltözött néha télire a városba. A csapatkórház telkének az akkori tulajdonosa kénytelen volt ugy negyven évvel ezelőtt perbe menni a kertséggel, mely a kertségi jelleg elvesztésétől félve sehogy se akart beleegyezni, hogy a kert területén emeletessék fel az azóta rég használatba vett honvédcsapatkórház. A kérdéses terület akkori tulajdonosa pedig magas kőkeritkezést kötelezett az épület körül, sőt arra is kész volt, hogy telkéből akkora területet átenged a kertség részére, amennyi a szekérrel való közlekedés tekintetében zsák uccába futó Sinay Miklós utcát a Böszörményi utra kijáró kocsiut nyitására alkalmassá tette volna. A kertség közgyülése makacsul ragaszkodott a tiltakozó felfogáshoz, pedig a hosszas perlekedésnek mégis csak az lett a vége, hogy a kertség minden fórumon elvesztette a pert, kijáró utcát se kapott, hanem kénytelen volt magas kőkerités helyett deszkakeritéssel beérni. Szükségesnek tartottam ezekről a régi dolgokról megemlékezni, azért, hogy a régi tulajdonosok helyébe jutott ujabbak lássák meg ebből is, hogy az ujabb idők által követelt kertségi rendezés előtt való merev és indokolatlan elzárkózás csak hátránnyal járhat a tulajdonosok többségére.

Már ma villanyvilágitás, csatornázás, vizvezeték, sőt talán utcaburkolás után sóhajtozik az uj tulajdonosok egész generációjn. Ám ezeknek a létesitését lehetetlenné teszi a mai dülőutak (nem is utcák keskenysége és görbesége. A kiegyenlités költségeire kerül. Ez lehet az oka annak, hogy értesülésem szerint eddig két izben tartott kertségi közgyülés többsége nem volt hajlandó hozzájárulni a rendezés nagy munkálatához. A tartózkodó, a vonakodó tulajdonosknak óhajtok ezekben a sorokban szólani s figyelmökbe ajánlani azt a lehetőséget, hogy a folytonos elzárkózás mellett bár más alakban, de igen könnye ugy járhatunk mint a csapatkórház épitése idején messze nézni nem akaró eleink. A hatóság fog a nagy közérdek mérlegelése után beleavatkozni a kérdésbe, akkor aztán perlekedhetünk, ha tudunk.

Ugy látom, hogy a rendezés foganatosittásától ma jórészt azért vonakodik a tulajdonosok óriásinak nem mondható többsége, mert egyfelől ebben a felette nehéz közgazdasági életben irtózik a rendezéssel járó költségektől, másfelől pedig attól fél, hogy az utvonalak egyenesbe huzása esetén a megmaradó területet ugy elforzitja, hogy az talán épen értéktelenné válik, vagy legalább is elferdül. Talán célszerü lett volna a rendezés tárgyalására oly előmunkálatot mutatni be, mely szemlélhetővé tette volna a rendezéssel járó elvágásokat és hozzácsatolásokat. Akkor számitásokat kell tenni, hogy akár a levágandó területrészletekért, akár a hozzácsatolandó területekért mekkora összeg volna fizetendő? Ezt a munkálatot megtekinthetővé kellett volna tenni minden szőlőtulajdonos számára. Kertgyülési tanácskozásra alkalmas helyet kellett volna keresni és találni, mert az eddig gyakorolt eljárás, hogy a szabad ég alatt tartott gyülekezés, ülő hely nélkül, az egymás megértésére nem alkalmas, azt az eddigi tapasztalat bőven igazolta, azt bővebben bizonyitgatni felesleges. Az előmunkálatok keretében kategóriákat kellene megállapitani a rendezés körül. Mert lesznek olyan szőlőstelkek, amelyekből az utcarendezés több vagy kevesebb részt elvág vagy amelyekhez szintén több vagy kevesebb területet hozzá csatol. Ezeknek számbavétele után értékelő bizottság szervezetnék, mely meghatározná, hogy az elvágandó területért mi kárpótlás illeti a tulajdonost s mi lesz fizetendő a területrészért, ha ugyan erre esbetőség lenne? Igy a helyzet szemlélhetővé, megérthetővé lévén téve a szőlőtulajdonos nem félne a sötétbe ugrástól.

Még egy kategóriát szükségképen fel kell vennem a felsoroltakon kivül, azokét is, akiknek a területét a rendezés nem érinti. Ezeket az utvonal kiegyenlitési költsége alá venni teljességgel nem lehet. Ilyen utcavonalak a következők, u. m. a Károly Ferenc József uti, a Böszörményi uti, a Hortobágy utcai és a Libakert utcai telektulajdonosok területei. Ezeknek ugyanis utcarendezésre nincs semmi szükségük. Különösebb elbánás alá esbetik az egészen ujonnan nyitadó Kalotaszegi utca ügye s azt hiszem, hogy ez az ágazat nehéz problémát mér az érdekeltek elé, de ezt az ágazatát a rendezésnek a többi utvonalak rendezésétől elkülönitve kölcsönös jóakarattal méltányosan meg lehet oldani. A csatornázás, vizvezeték és viágitás dolgait pedig az eddigi gyakorlat vagy érvényben álló szabályrendelet irányithatja.

Igaz, hogy a Vénkertet egy korábbi felébredés mellett ideálisan lehetett volna rendezni, abból a felfogásból indulva ki, hogy a francia kertstilus helyett (egyenes uvonalak) angol kert alakjában formálták volna ki a rendezést, amikor nem lett volna szükség a kiegyenlitésekre. Milyen gyönyörü látvány lett volna legalább részben egy akkora nagy angolkert! De hát ez már ma kivihetetlen ezen már rég tul vagyunk.

Éppen azért ma már csak azt ajánlhatom, hogy ne halogassuk még tovább a rendezés foganatositását.

Ennek megtörténtével a már meglevő, nyilt utcára eső területek kivételével a belső részek kmplexumának értéke kiszámithatatlanul nagyban fog emelkedni. Másképpen a világitás, a csatornázás és vizvezeték vonalából kimaradunk, ki tudja meddig és akkor késő lesz a bánkódás, ami időtelével feltétlenül be fog következni, akár akarjuk, akár nem.

Az egybehivandó kertségi közgyülés tanácskozási helye kellő belátással lesz megválasztandó, talán valamelyik vendéglő tágas termében, de minden esetre csak ha a jelzett előmunkálatok elkészülnek s ha az idő kitavasodott. Az i rendezés vázlatrajza sokszorositandó lenne, mit a bekerülési ár ellenében a szőlőtulajdonosok megszerezhetnének jutányos előállitására jó tanácsot lehet remélni egyik szőlőbirtokosunktól, Debrecen város nagyérdemü főmérnökétől.

Az hát az én fentiekben megindokolt javaslatom és kérésem a köz érdekében, hogy a dolgot ne halogassuk tovább. Kérjük a Vénkert agilis jelenlegi kertgazdáját, dr. Varga Lajos urat, hogy az irányadó tulajdonokkal karöltve tegyék magokévá a fontos ügyet, készittessék el a szükséges előmunkálatokat, amennyiben azok nem volnának még készen, annak rendjén állapitsanak igazságos, méltányos elveket a végrehajtás körül, hivja összse a kertgazda alkalmas időben és helyre a kertgyülést; ilyen nekikészülődés mellett lehetetlen, hogy találkozzék egyetlen szőlőtulajdonos is, aki be ne látná, hogy a rendezésre immár nagyon eljött a tizenkettedik óra.

Egy volt kertgazda.

Felakasztotta magát Szabó József, a balmazujvárosi háromszoros rablógyilkos testvéröccse

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A minap jelentés érkezett a debreceni királyi ügyészséghez, hogy Balmazujvároson Szabó József huszonegy éves fiatal gazdalegény az apja házánál az istálló gerendájára öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Mire észrevették hozzátartozói az öngyilkosságot, a szerencsétlen fiatalember már halott volt. Később nyomoztak is a csendörök az ügyben és megállapiották, hogy Szabó József öngyilkosságának oka az volt, hogy a falubeliek állandóan csufolták: Gyilkos, gyilkos! Szabó egy ideig türte a dolgot, később azonban nem birta elviselni a gunyolódást és végzett magával. Szabó József egyébként öccse Szabó Sándornak, aki olyan bestiális kegyetlenséggel gyilkolta meg a mult évben rokonát, Kecskés Sándornét és ennek két gyermekét. A debreceni ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Nyulra célzott és vadásztársát lőtte le a körvadászaton

Gondatlanságból okozott sulyos testisértésért 80 pengőre itélték

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Sulyos szerencsétlenség történt a mult év január 27-én Biharkorda község határában. A vadásztársulat ezen a napon nagyszabásu körvadászatot rendezett, amelyen résztvett Karacs Imre és Ónodi Sándor gazdálkodó is. Ketten egymás mellé kerültek. Már alkonyodott, amikor az utolsó kört alkották a vadászok. A hajtók ekkor már a vadászok háta mögé kerültek. Közben történt, hogy Ónodi és Karacs között egy hirtelen felpattanó nyul ki akart menekülni a körből. Karacs elkiáltotta magát: Vigyázz, Sándor meg ne lőjjük egymást! A következő pillanatban azonban már eldurrant a puskája, a nyul kétszer felbukott, majd ismét talpra állott és szédületes sebességgel rohant az országut felé. Ugyanebben a pillanatban Ónodi Sándor is elkiáltotta magát: Jaj, meglőttek! — Karacs odarohant a szomszédjához, aki csaknem összeesett a lövés által kapott sérülések következtében. Azonnal orvoshoz mentek, aki megállapitotta, hogy Ónodi négy helyen kapott a testébe sörétet, de a sérülése nem volt veszélyes. Tizenhárom napig nyomta az ágyat, azután felgyógyult. Közben Karacs Imre ellen feljelentést tettek gondatlanságból okozott sulyos testisértés cimén.

Szombaton délelőtt tárgyalta a bünügyet a törvényszéken a dr. Jeney Sándor elnöklete alatt müködő büntető tanács. A főtárgyaláson a vádlott tagadta, hogy ő lőtte volna meg Ónodit, a sértett és a tanuk azonban sulyosan terhelő vallomást tettek Karacs Imre ellen, akit végül is a törvényszék gondatlanságból okozott sulyos testisértés vétsége miatt nyolcvan pengő pénzbüntetésre itélt. Az itélet ellen a királyi ügyész sulyosbitásér, a vádlott pedig a bünösség megállapitása miatt felebbezést jelentett be a királyi itélő táblához.

Pestvármegye és a frontharcosok

Budapest, február 4.

Pestvármegye január 11-én tartott közgyülésén egyhangulag magáévá tette az Országos Frontharcos Szövetség Győrvármegye utján elindított frontharcosok támogatására vonatkozó inditványát.

Pestvármegye határozata szerint **közszállitásoknál sorrendben ugyanazokat az előnyöket biztositja a frontharcosoknak, mint ami már a hadirokkantakat és vitézeket megilleti.** A megye nevében kötendő szerződéseknél **az eljáró közeg köteles kikötni, hogy a vállalati munkánál elsősorban frontharcosok alkalmazandók.** A határozat a vármegyei munkaalkalmak betöltésénél a frontharcosoknak mindenféle vonatkozásban elsőbbséget biztosit.

Az indokolás szerint „a határozat meghozatalánál az a meggyőződés vezette a vármegye közönségét, hogy a frontharcosok támogatása hazafias kötelesség, a nemzet hálájának terövása azok irányában, akik küzdöttek, szenvedtek és véreztek a hazáért, egészségüket és vagyonukat vesztették el, elhelyezésüket pedig a mai nehéz és felette küzdelmes gazdasági viszonyok olyannyira sulyossá tették, hogy maguk és családjuknak a mindennapi megélhetéséről való gondoskodás a nehéz gondok tömkelegében csak nem emberfeletti.“

A határozatot az Országos Frontharcos Szövetség elnökségének hivatalosan hozták tudomására, amelyet őszinte örömmel vettek tudomásul az érdekelt frontharcosok és érdeklődéssel várják, hogy a „Frontharcosok megyei törvényét“ mikor teszik magukévá azok a törvényhatóságok, melyek az Országos Frontharcos Szövetség inditványával ezideig nem foglalkoztak.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Mindenütt beszélnek az előkelő budapesti

BRISTOL SZÁLLO

olcsó árairól

Szobák (a fekvéstől függően) kitünő napi elátással, már 12 pengőtől kaphatók.

Dunai szobák kilátással a gyönyörü budai hegyvidékre mérsékelt áron.

Bristol menü 2 pengő 40 fillér.

Mindennap ötórai tea és tánc.

Vacsora rendes polgári árakon Tánc.

Hosszabb tartózkodás esetén további engedményen.

BRISTOL SZALLO

Budapest—Dunakorzó.

A NÉPSZÖVETSÉG VÁROSA A LESZERELÉSI KONFERENCIA LAZÁBAN

Kétezernél több delegátus a világ minden részéből, ötszáznál több ujságiró

Az első és a nők kedvence: a japán delegáció, a legharciasabb: a francia, a legérdekesebb az orosz – Nemzetközi nők inváziója – A svájciak örülnek, mert fő az üzlet

Genf, február 6.

Genf az utóbbi napokban átalakult. Genf a nyugodt, csendes, közömbös tunya Genf lázban ég; ezrével érkeznek az idegenek a nap minden órájában és az idegen invázió átalakitotta a népszövetségi várost . . . Mi ennek az oka? Megkezdődött a Népszövetség tanácsának 66. ülésszaka s *programmon a japán kinai incidens is szerepel* és kedden délelőtt pedig összeült a nagy leszerelési konferencia, a *konference du desarmemeat* . . . amelyre a világ minden részéből közel kétezer delegátus, száz és száz ujságiró, igen sok titkár, tolmács, segédszemélyzet érkezett meg a népszövetségi városba.

Genf lázban ég, a genfi közönség őrül, hiszen a gazdasági helyzet itt is nehéz, pang az ipar, kereskedelem, különösen a szálloda és vendéglős ipar és *ez a nagy idegen invázió igen nagy kereseti lehetőséget biztosit számos iparágnak;* kereskedők, iparosok, taxisok, pincérek, borbélyok stb. körében hetek óta egy a téma: *meglesz a leszerelési konferencia* és mindegyik aggódott, vajjon nem marad-e el, mint a nagy garral hirdetett lausanei konferencia . . . *Ezért várja Genf olyan nagy lázzal a desarmemeat*-ot. A konferencia maga nem izgatja; tudja azt a lelke mélyén a legtöbb komoly genfi, — ha politikus, ha nem, — hogy az ilyen konferenciáknak kevés a gyakorlati eredménye, de *az üzlet: ez a fő. Svájc csak keres a konferenciákon . . . a Népszövetségen.*

*

Az előkészület nagyarányu és alapos. Száz és száz rendőr érkezett Genfbe a szomszéd katonaokból, az exponáltabb helyeken, a szállók előtt, ahol a nagy, világhirü diplomaták laknak, mindenütt rendőrök; megkettőzték a forgalmi rendőrök számát is; anélkül is igen sok autó, kerékpár fut itt és az idegen invázió folytán megduplázódott az autók száma. Japán, kinai autó épen ugy futkos az uteákon, mint amerikai, angol, avagy egyiptomi. Hogy hogyan hozzák át, hajón-e vagy repülőgépen, — a jó Isten megtudja, — de itt futkosnak a szebbnél szebb, pompásabbnál pompásabb autók . . .

*

Elsőnek a japánok futottak be, hatalmas, pazar kisérettel. A kiraiak szerényebbek, csendesebbek. És mint ilyenkor szokás, a *nemzetközi nők*, kacér és kalandortipusok is nagyszámban befutottak. Angol, francia kokott igen nagy számban és ugy látszik, *jó a japán valuta, mert őket legyeskedik legjobban körül.* Megszokott látvány, hogy egy kis sárga japán vakitó szépségü, ragyogó toaalettü hölggyel mutatkozik, táncol, szórakozik . . . És a vendéglők, táncolókálok, mozik fellendültek, folyik a pezsgő, szól a zene, a jazz, táncolnak a párok és *megkezdődött a népszövetségi tanácsülés és megkezdődött a nagy leszerelési konferencia . . .*

*

Megérkezett pénteken a magyar delegáció is, több mint husz kiküldöttel. A hivatalos szónok most is gróf *Apponyi* Albert, aki egészségi állapota miatt Montreuban lakik és onnan fog bejárni az ülésekre. A főkatonai szakértő Tánczos tábornok és a legtevékenyebb szerepet Ziegler ezredes látja el, a debreceni dr Ziegler János orvos testvérbátyja. Ő az, aki mindenhez ért, mindent tud . . .

*

Az angol delegáció érkezését, — szokatlan egy kissé, — egy nagy, közel egyméteres láda érkezése előzte meg. *A láda tartalma: két millió angol nő aláirása*, amelyben az angol nők kérik a lefegyverezést, a békét, az igazi, őszinte békét... Hiszen ha asszonyokra, lányokra volna bizva a leszerelés, bizonyos, hogy nagyobb és gyorsabb eredményt érnének el.

*

A legharciasabb szellemet a franciák képviselik, ahol megint a háborus szellem kezd felülkerekedni és ha lehet, még jobban gyülölik a németeket, mint eddig, amióta kimondták bátran, őszintén: *Nem fizetnek, mert nem tudnak fizetni . . .*

*

Folyik a tárgyalás, a harc a kulisszák mögött *és előre veti az árnyékát egy nagy kudarc;* mi lesz, ha ez a nagy konferencia, amelyre évek óta készülnek, semmi konkrétumot nem tud produkálni, mi lesz a kudarc eredménye?

A népszövetségi tanácsülés 66. ülésszaka megnyitása . . . Hiányzik *Briand*, az pedig már ugy hozzátartozik a népszövetségi ülésekhez.... Tömve a gyönyörü uj terem, az előcsarnok, a sajtószoba, a folyosó. A közönség soraiban a ráérő genfi előkelőségek és külföldiek, köztük ren sok hiszterika. Az ujságirók között, itt is feltünnek az álhirlapirók, kezükben gyönyörü jegyzetpapir és öt-hat finom ceruza, mellettük sokkal csendesebbek, szerényebbek az igazi dolgozó ujságirók a világ minden részéből, némelyik egy kis papirdarabra jegyez csak és már szalad a telefonhoz . . . A megnyitó ülés inkább formaság volt. Briandot üdvözik, Briandot emlegetik, Briandot hivják vissza. Robert Cecil angol delegátus kezdi, a japán folytatja, a kinai sem hagyja magát, mindenki talál egy-két meleg szót Briand tiszteletére, alig győzi megköszönni a távozó Briand helyett Paul Boncour elnök a megemlékezést . . .

*

. . . És a japán kinai harc folyik a mandsuriai fronton a Népszövetség nagy dicsőségére. Valamelyik nap a rádión közvetitették a japán front eseményeit, hallani lehetett az ágyuk zaját, a sebesültek nyögését és ugyanakkor a Népszövetség is megkezdte a japán kinai kérdés tárgyalását. Az eredmény itt a sok-sok konferencia. *futballnyelven azonban 0:0 döntetlen, marad minden a régiben* s közben vigan csatáznak, harcolnak, ostromolnak, városokat foglalnak el és foglalnak vissza a mandsuriai fronton . . . *A Népszövetség, a Nemzetek Szövetsége pedig az általános béke megvalósitásadt tüzte ki.*

*

Tárgyalnak a bizottságok jóelőtt, délután, egyik teremben épen ugy, mint a másikban. De a főérdeklődés a leszerelési konferenciát kiséri. *Mi lesz ott, hogy lesz ott*, ezt vitatják, ezt tárgyalják... Két ezernél több delegátus a világ minden részéből. Az elnök, az angol *Henderson* már megérkezett a lányával miss Noel Hendersonnal. És egyre, másra futnak be az ismert és kevésbbé ismert delegátusok, exotikus és kevésbbé exotikus kiküldöttek. A köztársasági spanyolország uj külügyminiszterét érdeklődéssel veszik körül, *de a legnagyobb érdeklődés az orosz delegáció jöttét előzi meg.* Litvinov elvtárs és társai. De az ő szállójuk előtt van a legnagyobb rendőri készültség.

*

Ötszáznál több ujságiró érkezett ide. Nagy a tülekedés, nagy a harc a jegyért, a belépőjegyért. Én a 122. lettem a sorrendben, vagyis az első sorban kaptam jegyet. Jó közel lenni a forráshoz. Itt is áll az igazság. És igen sok fényképész, fotoriporter és igen sok ujságiró hölgy. A legtöbbje a negyvenen felüli, de már a tárgyalás, ülés hardmadik percében arról folyik a téma: *hol táncolunk ma este . . .* És a leszerelési konferencia tagjainak lesz alkalmuk szórakozni is, még *Jozefine* Baker is átjött Párisból a Casino de Paris müsorával és néger görleivel együtt. Örökké nem is lehet a leszerelésről tárgyalni . . . .

*

Kinában, Mandsuriában dörögnek az ágyuk és ugyanakkor megkezdődik a leszerelési konferencia is.

Vajjon meghallják-e itt a a magyar igazságot: *ellenségeink körös körül nem leszerelnek, de lázasan fegyverkeznek* és mi itt álunk védtelenül, fegvertelenül. *Vajjon meghallják-e ezt*, vajjon segitnek-e ezen, vajjon tudják-e rendezni ezt a kérdést az igazságnak, a jognak megfelelően? A közeli órák, napok választ adnak mindenre.

Tamássy László.

A cserei csendőrőrs visszaállitását sürgették a közigazgatási bizottság ülésén

Pásztor Ferenc törvényhatósági bizottsági tag a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén szóvátette, hogy a város határában egyre növekszik a fapusztitás. A tanyai dülőutakat, a tanyák környékét az utóbbi időben szépen fásitották, azonban a debreceni kertségek lakossága ujabban kijár az utakra, dülőutakra és az uj csemetéket megrongálja, kitördeli, ellopja. Ennek az a káros hatása is meg van, hogy a megmaradt fákat viszont a gazda vágja ki, nehogy mások lopják el tőle. Szerinte át kellene irni a csendőrkerületi parancsnoksághoz és fel kellene kérni, hogy a csendőrjárőrökkel erélyesen figyeltesse a tolvajokat.

Bakóczy Gábor viszont a cserei csendőrőrs visszaállitását sürgette és panaszolta, hogy a Cserén nagyon megromlottak a közbiztonsági állapotok. Neki a polgármester decemberben megigérte, hogy ha a városi épületek javitására előirányzott nyolcszázezerpengőből valami marad, abból felépitteti a cserei csendőrlaktanyát. Kérdezi, hogy a müszaki osztály megállapitotta-e már, hogy mennyi áll rendelkezésre erre a célra.

Borsoss József müszaki tanácsos válaszában kijelentette, hogy a kérdésre momentán nem tud felelni.

Piacsek András gazdasági felügyelő rámutatott arra, hogy a fapusztitás megakadályozása elsősorban a mezőrendőrség kötelessége. Kivánatos volna, hogy ha a város a mezőrendőrséget igyekezne hivatása magaslatára állitani és a mezőrendőri szolgálat jobb kiépitésével próbálná elejét venni a fapusztitásoknak.

Bögel József azt panaszolta, hogy a kertségek utcáin elültetett uj facsemetéket is állandóan rongálják. Nem lopják el a fákat, csak összetördelik őket. A kertbirtokosságokkal közölni kellene, hogy ha nem akadályozzák meg a fapusztitást, akkor a város csak az ő költségükre állitja viszsza a megrongált fasorokat.

Sághy Lajos rendőrfőtanácsos válaszolt a felszólalásokra. Kijelentette, hogy a rendőrség már több fatolvajt és farongálót tetten ért s ezeket szigoruan meg is büntették. A cserei csendőrőrs visszaállitására vonatkozó javaslatot ő is a legmelegebben támogatja. A rendőrségnek tudomása van arról, hogy a Cserén nemcsak lopások fordulnak elő, nemcsak az orvvadászok szaporodnak, hanem legutóbb rablótámadás is történt, valakit meglöttek, szóval olyan állapotok vannak, amelyek a személyi biztonságot is veszélyeztetik. Ezért nagyon célszerünek tartja, hogy a cserei csendőrőrs visszaállitására megtörténjenek az intézkedések.

A közigazgatási bizottság ezután elfogadta Pásztor Ferenc és Piacsek Ferenc javaslatait.

Az országuti kocsmák akadályozzák a forgalmat

A gazdálkodóknak, autósoknak régi panasza már, hogy a debreceni és hajdumegyei országutakon nincsenek külön padkák, melyekre a javitáshoz szükséges követ felhalmozhatnák, hanem azt az ut szélén töltik fel, ahol a kőkupacok forgalmi akadályt okoznak. A közigazgatási bizottság ülésén Őry István kérte, hogy ezeken az állapotokon változtassanak és gondoskodjanak a kő megfelelő elhelyezéséről, ami által sok szerencsétlenséget lehetne kikerülni. Kovács Gyula müszaki tanácsos bejelentette, hogy a köpadkák létesitését a kereskedelmi miniszter elrendelte és azokat fokozatosan az összes országutakon ki is épitik.

A Népszerü Főiskolai Tanfolyam tavaszi ciklusa

Az egyetemi Népszerü Főiskolai Tanfolyamnak uj ciklusa indul meg ezen a héten. Előadói olyan vonzó és jelentős nevek, akik bizonyára nagy sikert biztositanak a tanfolyam előadásainak. Az érdeklődést még bizonyára fokozni fogják azok a szerencsésen megválasztott tárgykörök, amelyeket az előadók témákul választottak ki. Az előadók már tárgyuk kiválasztásában is megtalálták azt az utat, amelyen a tudomány örök érvényü igazságait a gyakorlati élet követelményeivel és a mai idők mindenkit érdeklő aktualitásaival harmóniába hozzák. Városunk közönsége most is nagy érdeklődéssel várja a Tanfolyam előadásait, mert tudja, hogy olyan előadókat hallhat, akik egyrészt biztos tudományos felkészültséget, másrészt világos, közvetlen és müvésziesen megkonstruált előadásokat nyujtanak neki. — A Tanfolyam részletes programmját az alábbiakban közöljük.

Az 1931—32. tanév tavaszi félévének előadásai:

I. A Városháza közgyülési termében: — 1. Mányoki Ádám müvészete. Vetitett képekkel. Előadja dr Lázár Béla, a budapesti „Ernst" muzeum igazgatója. Február 11-én, délután 6 (hat) órakor. 2. Politikai és müvészi kapcsolatok Magyarország és Bizánc között. Vetitett képekkel. Előadja dr Darkó Jenő, egyetemi ny. r. tanár. Február 18-án és 25-én délután 6 (hat) órakor. 3. Tudományos expedíciók az őshaza felkutatása érdekében. Vetitett képekkel. Előadja dr Darkó Jenő egyetemi ny. r. tanár. Március 3-án délután 6 (hat) órakor. 4. Viseljünk-e szemüveget? Előadja dr Fazakas Sándor, egyetemi m. tanár. — Március 10-én délután 6 (hat) órakor. 5. A világegyetem. Vetitett képekkel. Előadja Demeter István, Dóczi leánygimn. tanár. Március 17-én délután 6 (hat) órakor. 6. Az irodalmi élet fejlődése. Előadja dr Medveczky Károly, egyetemi könyvtárőr. Március 21-én délután 6 (hat) órakor.

II. A debreceni Munkás-Otthon Szövetség előadó termében (Károly Ferenc József-ut 3. sz.): 1. Magyar utazók. Előadja dr Darkó Jenő, egyetemi ny. r. tanár. Február 7-én délután fél 5 órakor. 2. A szinpad fejlődése. Vetitett képekkel. — Előadja dr Hankiss János egyetemi ny. r. tanár. Február 14-én délután fél 5 órakor. 3. Madách: Az ember tragédiája. (A mü megjelenésének 70 éves évfordulóján.) Vetitett képekkel. Előadja dr Medveczky Károly, egyetemi könyvtárőr. Február 21-én délután fél 5 órakor. 4. Ujitások büntetőjogunkban. Előadja dr Kovács Andor, egyetemi ny. r. tanár. Március 6-án délután fél 5 órakor. 5. Az ipari szembetegségek. Előadja dr Fazakas Sándor, egyetemi m. tanár. Március 20-án délután fél 5 órakor. 6. A szegény ember északon. Vetitett képekkel. Előadja dr Ecsedi István, egyetemi m. tanár. Április 3-án délután 5 órakor. 7. A szövetkezet. Előadja dr Keszthyüs Lajos, gazdasági akadémiai r. tanár. Április 10-én délután 5 órakor.

III. A Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége debreceni csoportjának helyiségében (Ferenc József-ut 30. sz.): 1. Politikai és müvészeti kapcsolatok Magyarország és Bizánc között. Vetitett képekkel. — Előadja dr Darkó Jenő, egyetemi ny. r. tanár. Március 13-án délután 6 órakor. — Valamennyi előadás ingyenes.

Állást keres?

tegye közé hirdetését 2 napilapban, 10 szót 50 fillérért. Hirdetését feladhatja Kossuth-utca 3. szám.

A tisztiőorvos vizsgálatot indit a gyermekágyi lázas megbetegedések ügyében

A közigazgatási bizottság legutóbb tartott ülésén dr Brunner Lajos az orvosi jelentés kapcsán szóvátette, hogy Debrecenben állandóan igen magas a gyermekágyi lázas megbetegedések száma Szerinte havonta 5—6 ilyen megbetegedés is előfordul és miután a gyermekágyi lázas betegek harminc százaléka meghal, nagyon kivánatos lenne, hogy ennek a betegségnek terjedését megakadályozzák. Állitása szerint Budapesten sokkal kevesebb gyermekágyi lázas megbetegedés történik, mint Debrecenben. Kéri a tisztiőorvost, hogy inditson vizsgálatot és igyekezzék megállapitani, hogy mi az oka ennek a magas arányszámnak.

Dr Láng Sándor tisztiőorvos válaszában hangoztatta, hogy a kezei között lévő kimutatások szerint Budapesten is vannak gyermekágyi lázas megbetegedések. Debrecenben azért látszik magasnak a betegségek száma, mert a kimutatásban bent szerepelnek a klinikai esetek, amelyek tulnyomó része vidékről kerül ide.

Ennek ellenére kijelenti, hogy a Brunner által kért vizsgálatot készségesen megindítja.

A gazdák és háztulajdonosok adóterheinek enyhitése érdekében felir a kormányhoz a város közigazgatási bizottsága

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A város közigazgatási bizottságának ülésén Csiszár Hugó pénzügyigazgatóhelyettes jelentésével kapcsolatban széleskörü vita folyt az adóügyekről.

Az első felszólaló dr Nagy István ügyvéd volt, aki egy konkrét esetre való hivatkozással az adóbehajtásoknál enyhébb elbánást kért a korcsmárosokra és kis italmérőkre, akiknek üzleteit, ha kézadótartozásaikat nem fizetik be, lezárják.

Őry István felhivta a figyelmet arra, hogy az adózás még most is az 1927. évi törvény alapján folyik, ami a mai helyzetnek nem felel meg. A gazdák olyan vagyon után is adóznak, amely a valóságban már meg sincs. Az adóalapnál ma is minden számos jószágot 240 pengő értékben számitanak fel s mikor a gazda rezsije 100—120 százalék, az adórendeletek alapján legfeljebb csak hatvan százalékos rezsit engednek beszámitani.

Javasolja, hogy a közigazgatási bizottság ezekre az állapotokra hivja fel a miniszter figyelmét és kérje az adótörvény megváltoztatását.

Igaz ugyan, hogy a rögzitett adókat fel lehet mondani és uj vallomást lehet beadni, állitása szerint azonban ezeket a vallomásokat nem vették figyelembe kellő mértékben. Hiába vallja be a gazda, hogy a jószága már csak 100 pengőt ér, az adóközegek azt mondják, hogy rendeletileg 240 pengőben van előirva a jószág értéke.

Inditvány a házadótörvény módositására

Bögel József dr tb. főorvos két inditványt terjesztett a közigazgatási bizottság elé. Az első inditvány igy hangzik:

A házadótörvény 22. §. 5. bekezdése azt mondja, hogy adótörlésnek csak abban az esetben van helye, ha a házbérnek egészben vagy részben való behajthatatlansága biróilag megkiséreltetett, a végrehajtás eredménytelensége igazoltatott. Ez igen hosszadalmas és költséges eljárás, ami kis lakásoknál nem fizeti ki magát. Ehelyett a mai rendkivüli viszonyoknak megfelelően kormányrendelet utján a 22. §. 5. bekezdésének a következő módositását javasolom tisztelettel, amely szerint az egyszoba konyhás lakásoknál elég legyen csak a kimozditást elrendelő birói végzésnek a bemutatása, esetleg a kimozditás megtörténének igazolása.

A megokolás során Bögel József hangoztatta, hogy a háztulajdonos adóterhei ma már elérik a nyolcvan százalékot is s ilyen körülmények között nem birhatják el, hogy olyan bevétel után is adózzanak, amelyek soha nem jutottak kezeikhez.

A második inditványában azt javasolja Bögel, hogy tekintettel a mai nagy munkanélküliségre és a rossz gazdasági viszonyokra, irjon fel a közigazgatási bizottság a pénzügyi kormányzathoz, hogy az 1—2 holdas földtulajdonosok földadója, valamint az egyszoba konyhás házacskáknak mult évi házadója, illetve hátraléka, amennyiben a tulajdonos maga müveli, vagy lakja, kormányrendelet utján töröltessék, ha a tulajdonos hosszabb munkanélküliségét, vagy jövedelemhiányát hatósági uton igazolja.

A pénzügyigazgatóhelyettes felvilágositásai

A felszólalásokra Csiszár Hugó pénzügyigazgatóhelyettes válaszolt és dr Nagy Istvánnak reflektálva kijelentette, hogy az italmérőkkel szemben kifogásolt eljárás miniszteri rendelet alapján történik. Őry Istvánnak válaszolva, azt a véleményét fejezte ki, hogy nagyobb hatásu volna, hogy ha az adóalap megállapitása tekintetében a közigazgatási bizottság helyett az érdekképviseletek járnának el a pénzügyminisztériumban. Erre még mód is van, mert a minisztérium még nem adta ki az ezévi szorzószámokat.

A Bögel-féle javaslat szociális szempontból lehet, hogy üdvös volna, azonban sok visszaélésre is alkalmat adhatna.

Balla Bertalan Debrecen város adóügyi tanácsnoka azt hangoztatta, hogy az egy két holdas birtokosok földadójáról már intézkedett a boletta törvény, amelynek alapján az állam a boletta-alapból mindig visszatériti ezeknek a kis birtokoknak adóját. Maga is helyeselné azonban, ha felirnának a kormányhoz és kérnék, hogy az 1932. évi vagyonadó kivetésnél a lecsökkent árakat figyelembe vegyék.

A közigazgatási bizottság Bögel József javaslatait dr Balla Bertalan módositásával el is fogadta.

Debrecen legszebb fürdőjében

a

MARGIT

gőz- és kádfürdőben

1 pengő a gőz vagy kádfürdőjegy.

Villamoson a város bármely részéről oda- és visszautazásra is érvényes jegy **1 pengő 20 fillérért** váltható minden villamos kalauznál.

Férfiak és nők számára **egész nap nyitva.**

HIRDETMÉNY.

A belügyminiszter ur a bejelentési kötelezettséget az egész ország területére kiterjesztette és ujonnan szabályozta.

E szerint mindkét nembeli (férfi és nő) magyar állampolgár életének 19-ik életévébe való belépését annak az évnek január 31-ig, amelyben a 18-ik évét betölti — az erre a célra szolgáló bejelentő-lapon m. kir. rendőrség debreceni kapitánysága bejelentő hivatalánál — bejelenteni kötelese, tekintet nélkül arrra, hogy másik bejelentő-lapon vagy szüleinek vagy hozzátartozóinak bejelentőlapján már eddig is be voltak jelentve.

Aki a bejelentést elmulasztja — kihágást követ el és büntetést von maga után.

Polgármester.

VÁLASZUTON A MAGYAR KÜLPOLITIKA

Mit jelentene számunkra a dunai államok vámuniója és mit az olasz orientáció fenntartása

Gazdasági kérdések állnak a mai magyar külpolitika homlokterében

Lesz-e revizió és Habsburg-restauráció?

Irta: Bognár József.

A magyar közvélemény még ma is majdnem olyan tájékozatlanul áll a magyar külpolitikai kérdésekkel szemben, mint a monarchia idején, amikor tudtunk és beleegyezésünk nélkül határoztak rólunk a bécsi Ballplatzon. Pedig csak a fejünket kellene kihuznunk a panamák, céltalan pártpolitikai viták, goromba személyeskedések mindent belepő homokjából és rögtön ráeszmélnénk arra, hogy minden belpolitikai torzsalkodásnál mennyivel több figyelmet érdemelnek azok a külpolitikai tárgyalások, amelyek talán a menekülés utját hozzák meg a számunkra.

A mai magyar külpolitika tengelye gazdasági kérdések körül forog. Jelenlegi helyzetünkben mindennél fontosabb, hogy a buzánkból országot eltartó kenyér legyen. Ez az oka annak, hogy olaszbarát politikánk fenntartása mellett tárgyalásokat kezdtünk a kisantant államaival. Gratz Gusztáv belgrádi, Friedrich István prágai utja a dunai államok vámuniójának megteremtésével van összefüggésben.

Foglalkozzunk időrendben a két utazással.

A megbukott cseh-magyar-osztrák vámunió terve

A magyarok eredeti elgondolása az volt, hogy Csehországgal és Ausztriával lépjünk vámunióra. — Ez a gazdasági összefogás kétségtelenül a magyar mezőgazdaságnak jelentett volna legtöbbet. — Epen ezért lehetetlen volt megvalósitani. Jugoszlávia és Románia semmiképpen sem nézték volna jó szemmel egy olyan gazdasági egyesülést, amely végeredményben az ő rovásukra jött volna létre. Gratz Gusztáv, aki azért utazott Belgrádba, hogy a jugoszláv kormány álláspontját megismerje, a francia félhivatalos levelezője előtt kijelentette, hogy tapasztalata szerint a jugoszláv hivatalos körök barátságosan néznék a volt monarchia utódállamainak gazdasági együttmüködését, de meggyőződött arról is, hogy ez az együttmüködés Jugoszlávia és Románia nélkül teljesen lehetetlen. — Szerinte az öt utódállamnak vámuniója teheti csak lehetővé az agrártermékek racionális piaci elhelyezését és az ipari áruk vásárlását.

Csak az utódállamok gazdasági összefogása hárithatja el a katasztrófát.

A cseh-magyar-osztrák vámunió terve tehát megbukott. Hátra volna még a cseh-magyar-osztrák-jugoszláv-román vámunió. — Gratz Gusztávnak és vele együtt egy egész sereg nagyon komoly és sulyos gazdasági szakférfiunak ez ellen sem volna kifogása. A volt magyar külügyminiszter erre vonatkozólag a következőket mondotta a Temps levelezőjének:

„Magyarország külpolitikáját a gazdasági lehetőségeknek megfelelően kell irányitani. Ha Olaszország és Németország biztositani tudnák Magyarország gabonafeleslegének felvételét, akkor a magyar külpolitikának szükségszerüen Berlin és Róma felé kellene orientálódnia. Most azonban ez nem igy van. Sem Olaszország, sem Németország nem veszik fel a magyar agrártermelés feleslegeit — Az egyetlen kiut tehát a dunai államok gazdasági szövetségének megteremtésében keresendő. — Csak ez a gazdasági szövetség háritható el a katasztrófát".

A vámunió feltétele — a revizios mozgalom feladása.

Nézzük meg, hogy a kisantant államai milyen feltételek mellett volnának hajlandók velünk vámunióba lepni. A kérdésre a Temps szóban forgó cikke szintén megadja a választ.

„Magyarországnak a kisantant államok vámuniójába való bevonásával kapcsolatban egy magas jugoszláv személyiség (talán ugyanaz, akivel Gratz Gusztáv tárgyalt) a következőket mondotta:

— Számunkra minden nekünk szóló ajánlat feltétele igen egyszerü: Nyujtsatok garanciát arranézve, hogy őszintén készek vagytok elfogadni Középeurópának politikai és jogi rendjét ugy, ahogy azt a békeszerződések megállapitották. Mert nem kivánhatjátok egy részről a békeszerződések revizióját, amikor másrészről olyan együttmüködést, illetve rendezést kináltok fel, melyek, bármit mondanak is, átfognak csapni politikai térre is".

Ehez a jugoszláv állásponthoz csak egy megjegyzésünk lehet: „Ilyen áron nincs vásár". Trianonnál is szégyenletesebb egyezményt nem irhatunk alá.

Prága válasza sem kielégitő.

Majdnem hasonló eredménnyel végződtek Friedrich István prágai tapogatózásai.

Ausztria a kérdésben nem foglalt el határozott álláspontot.

Ilyen körülmények között ujból reálisabb alapokat nyert az olasz orientáció gondolata. — Gróf Károlyi Gyula kormányrajutása után egy pillantra ugylátszott, hogy a magyar külpolitika legalább is rövid időre szakit az olaszbarát politikával. Hogy ez nem következett be, gróf Bethlen István befolyásának tulajdonitják. A volt miniszterelnök előrelátta a kisantantállamokkal való tárgyalások céltalanságát s ugyanabban az időben utazott el Rómába, amikor Gratz Belgrádban, Friedrich pedig Prágában tárgyalt a dunai államok vámuniójáról. A magyar külpolitika ekkor tulajdonképpen kettősvágányra szaladt. Az egyik vágány, amely a francia védőszárnyak alatt álló kisantant felé tartott, azóta csonkának bizonyult. Nézzük meg mit remélhetünk a Róma felé tartó másik vágány végén.

Franciaellenes front Amerikától Moszkváig, Rómától Budapestig

Mussolini és gróf Bethlen István 1927 április 5-én barátsági, békéltető és döntőbirósági szerződést irtak alá. Ez a szerződés azóta a magyar külpolitika tengelye és rendkivül fontos bázisa az olasz külpolitikának. Bethlen István gróf erre a szerződésre és igazságunkra támaszkodva mondottal el 1928 március 4-iki hires debreceni beszédét, amelyben nyiltan hangoztatta, hogy a magyar kormány a trianoni békeszerződés revizióját követeli. A kijelentéssel párhuzamosan Mussolini is revizios kijelentéseket tett. Szinte máról holnapra megtörtént a revizionista front felzárkózása. A magyar barátsági szerződés megkötése után gyors egymásután megkötötték a török-olasz, a görög-olasz, majd ezek hatása alatt magyar-török, magyar-lengyel, török-bolgár, magyar-bolgár, magyar-görög és török-görög barátsági szerződéseket.

Ha mindehhez tekintetbe vesszük, hogy Törökországot és Olaszországot a szovjethez intenziv kereskedelmi és diplomáciai kapcsolatok füzik és nem hagyjuk figyelmen kivül azt sem, hogy Franciaország és a szovjet között ellenséges viszony van, olyan hatalmas franciaellenes frontot látunk kialakulni, amely Ankarától Moszkváig, Rómától Budapestig terjed és a revíziót ellenző Franciaországgal szemben egységes frontot képvisel.

Németországot és Ausztriát nem lehetett belevonni ebbe a revizionista frontba, mert a két állam és Olaszország érdekeit nem sikerült összeegyeztetni, Románia bevonása pedig — bármennyire kedves volna is Olaszországnak — a revizionista front többi államainak ellenzése miatt vált lehetetlenné. — Tagadhatatlan, hogy az olasz keletpolitika, amelynek Mussolini a hatodik fascista évfordulón „Délkelet felé" jelszóval adott irányt, még igy is hatalmas sikernek számit. Hogy Magyarországon az utóbbi időben mégis averzióval viseltetnek iránta, a revizió követelés ellanyhulásának tudható be. — A francia-olasz flottaegyezmény megkötése óta az olasz külpolitika franciaellenes éle egy kissé megkopott. Ez azonban csak azt jelenti, hogy a nagy leszámolást, amely számunkra is meghozná a reviziót, későbbre hagyták.

Magyar-osztrák vámunió

Az európai kontinensen jelenleg a francia arany az ur, ami még nem zárja ki azt, hogy továbbra is az olasz külpolitikára támaszkodva többé-kevésbbé franciaellenes államokkal próbáljunk gazdaságilag együttmüködni. Erre két lehetőség van. Az egyik a magyar-osztrák vámunió Habsburg-restaurációval, a másik a magyar-olasz-román szövetség. Nézzük meg közelebbről mind a kettőt.

A magyar-osztrák vámunió megvalósitása tulajdonképpen Franciaországnak sem lenne ellenére, ha a kisantant nem kapálódzna annyira még a kérdés felvetése ellen is. Franciaország az Anschluss rémétől csak akkor tudna megszabadulni, ha Ausztriát elszakithatná Németországtól. Ez pedig csak ugy volna lehetséges, ha más oldalra lekötné, másszóval megteremtené a magyar-osztrák vámuniót. Franciaország részéről azonban egyelőre lehetetlen ennyire kisantant-ellenes politikát üzni. — De létrejöhet a magyar-osztrák vámunió Olaszország támogatásával is, hisz Olaszországnak is érdeke, hogy Anschluss be ne következzék. Ami Magyarországot illeti, a mi részünkről nem támadna semmi nehézség a magyar-osztrák vámunió megvalósitása ellen, sőt elsősorban mi vagyunk azok, akik más reálisabb gazdasági kapcsolat hiján ezt a megoldást felvetettük. Egyedül Ausztriának, illetőleg az osztrák nagynémet pártnak a szocialista párt jó részének és a keresztényszocialista párt egy frakciójának vannak aggodalmai. Ezek a pártalakulatok még ma is mereven ragaszkodnak a Németországgal való Anschluss gondolatához és elleneznek minden olyan gazdasági és politikai egyesülést, amely az Anschluss megvalósitását lehetetlenné teszi. Már pedig a magyar-osztrák vámunió megakadályozná az osztrák nép egyesülését a németség tömbjével.

Az osztrák keresztényszocialisták helyeslik a magyar-osztrák vámunió tervét és titokban personálunióra gondolnak

A kérdésbe erősen belejátszik a Habsburg-restauráció lehetősége. Olaszország, de különösen Franciaország csak akkor éreznék teljes biztonságban magukat az Anschluss ellen, ha a magyar-osztrák vámunió megteremtésén tul politikailag is közeledne egymáshoz Magyarország és Ausztria. A politikai közeledés alatt a Habsburg-restaurációban való közös részvételt, illetve a két állam personális unióját értik. Ebben az esetben Olaszországnak az a reménye is meglehetne, hogy Ausztria csatlakozik az olasz vezetés alatt álló revizionista fronthoz.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Ausztriában a protestáns többségü Németországtól meglehetősen idegenkedő keresztényszociálista párt képviseli a Habsburg-restaurációt gondolatát. A Magyarországgal való vámunió is azért volna kedves előttük, mert ezáltal a legitimisták számára sikerülne megteremteni a gazdasági bázist. — Elgondolásuk szerint a magyar-osztrák vámunió lenne az első lépés a Habsburg-restauráció felé és biztosra veszik, hogy a magyar keresztényszociálista párt és az egységes párt egyes frakciói ezen a téren támogatnák őket. Az osztrák keresztényszociálista párt ilyen irányu törekvései néhány héttel ezelőtt még meglehetősen kilátástalannak látszottak. A Buresch-kormány rekonstrukciója óta azonban ujból előtérbe kerültek Seipelék és ma inkább közelállunk a kérdés megvalósításához mint valaha. Magyarország eredeti elgondolása és a jelenlegi helyzet között csak az a különbség, hogy a hangsuly nem a gazdasági együttmüködésen, hanem a Habsburgok visszahozatalán van. De gazdaságilag még igy is sokat jelentene számunkra a magyar-osztrák vámunió megteremtése.

Olaszország és Franciaország hivatalosan sem ellenzi a Habsburg restaurációt

A magyar-osztrák vámuniónak ilyen értelemben történő megoldása a mértékadó olasz és francia köröket hivatalos formában is foglalkoztatja. Legalább is erre vall az olasz kormányhoz közelálló Tribuna 1931 május 2-iki számában megjelent „Quo vadis Austria?" cimü cikk, amely a következőkben szegezi le az olasz kormány álláspontját.

„Ami a Habsburg-restaurációt illeti, Olaszországot már nem köti többé a Habsburg-ellenes konvenció, mert az megujitásának elmaradása folytán tárgytalanná vált. Igy Olaszország már abban a helyzetben van, hogy revizió alá veheti állásfoglalását akár a magyar-osztrák közeledés, akár a monarchista restauráció tekintetében".

Nyilt titok az is, hogy Briand volt francia külügyminiszter szintén hajlandó lett volna bizonyos politikai feltételek ellenében Középeurópát a Habsburg-restaurációval kapcsolatban rendezni. E tekintetben a francia külpolitika Briand bukása után sem változott.

Megvalósitható-e a magyar-olasz-román szövetség és mik volnának az előnyei.

Nézzük meg most a másik lehetőséget, amely olasz kezdeményezésre szintén gazdasági elszigeteltségünkből volna hivatva kivezetni bennünket.

Olaszországnak már régi terve, hogy Romániát kiszakitsa a kisantantból és ezáltal a kisantant egységét megbontsa. Van-e erre lehetőség. A kérdésre nehéz röviden megfelelni.

Románia számára orosz támadás esetén Csehország és Jugoszlávia semmit sem jelent. Egyedül Lengyelország támogathatná, ha magának se kellene védekezni az oroszok ellen. Mivel azonban orosz részről Lengyelország is állandó veszélyben forog, Románia jelenlegi szövetségesei mellett teljesen magára lenne utalva, ami egyértelmü volna legyőzetésével. Epen ezért Románia minden olyan alkalmat megragad, amely uj barátokat szerezhet neki. — Elsősorban Magyarországra, másodsorban pedig Olaszországra gondolhat.

Olaszországnak főkép Jugoszláviával szemben volna szüksége a román barátságra. Romániában meg is van a hajlam erre a barátkozásra és mivel a kölcsönös feltételek sem volnának olyan sulyosak, hogy a közeledés elé gátat emelnének, az olasz-román barátság megpecsételése hamarosan megtörténhetne. Sokkal sulyosabban esnek latba a magyar román viszony rendezésének feltételei. Nagy kérdés, hogy Románia teljesitené-e azokat a követeléseket, amelyeket akár jóindulatu semlegességünk fejében szabnánk elébe. A tárgyalási alap Erdély önállósitása lenne, amibe a románok ebben a formában nem mennének bele. De meg van a lehetőség arra, hogy a kérdést más formában oldják meg. Ez a lehetőség a román-magyar personális unió lenne, amelyben Magyarország, Erdély és Románia egyenlő értékü államokként egyesülnének és a régi osztrák-magyar monarchiához hasonló monarchiát teremtenének. Szóval mindazok az államfenntartó eszközök, amelyek az osztrák-magyar monarchiában közösek voltak (vámterület, pénzügy, hadügy, külügy), a magyar-román personális unióban is közösek lennének. A personális unióhoz Olaszország mint gazdasági szövetséges csatlakozna, ami azt jelentené, hogy Olaszország hajlandó volna felvenni Magyarország, Erdély és Románia agrárfeleslegeit.

A román lapok szerint gróf Bethlen István és Károly román király temesvári találkozásán állitólag már erről volt szó. Ha igy volna is, a megvalósitástól még nagyon messze vagyunk. Eltekintve attól, hogy a román-magyar ellentétek elsimitása Európa legnehezebb feladatai közé tartozik, egyelőre Olaszország sem tudná felvenni a román-magyar personális unió agrárfölöslegeit, mert szerződései hosszu időre más irányba kötelezik.

•

Nagyvonásokban ezek volnának a magyar külpolitika mai irányai. Hogy mindebből mi fog megvalósulni, mi nem, a jövő fogja eldönteni. Mindenesetre kivánatos volna, hogy a magyar közvélemény intenzivebben foglalkozna ezekkel a kérdésekkel, hogy adott órában a maga sulyával döntse el a saját sorsát.

Elveszett

kedvenc tárgya, állatja. Csak egy hirdetés Kossuth-utca 3.

A katholikus vallás gyalázásáért elitélt a debreceni törvényszék két zsidó fiatalembert

Az egyik vallásgyalázó lengyelzsidó – A bucsusokat átcsárolták

Visszataszitó vallásgyalázási ügyben tartott a minap felebbviteli tárgyalást a debreceni törvényszéken a dr. Jeney Sándor elnöklete alatt müködő büntetőtanács. A mult év augusztus 18-án történt, hogy a délutáni órákban több száz debreceni vallásos katholikus elindult zarándokutra Máriapócsra. A zarándokok gyalog mentek s a városon ujjok a Dégenfeld-téren is elvezetett. Áhitatos lélekkel vallásos énekeket énekeltek, amit a legocsmányabban gyalázott meg két izraelita fiatalember, akik közül az egyik nem is magyar, hanem lengyel állampolgár és nem lehet tudni miért nem megy vissza a hazájába. Friedmann Jenő vassátoros kereskedőről van szó, aki rendőrhatósági engedéllyel tartózkodik már évek óta Magyarországon.

Amikor a bucsusok a Dégenfeld-térnél haladtak el és énekeltek, Friedmann Jenő és Blum Miklós, az első a 16-ik, a másik a 9-ik sátor árusitója reprodukálhatatlan szavakat használtak nemcsak a bucsusokkal, hanem Jézus Krisztussal és Szüz Máriával szemben is. Azzal kezdték a vallás ellenes tüntetést, hogy groteszk módon utánozták a bucsusok egyházi énekeit és közben a kezükkel azt a bizonyos sibermozdulatot tették. Közben a közelükben álló keresztény hivek legnagyobb megbotránkozására hangosan röhögtek a bucsusok áhitatán. Bojtor Gábor bazárárus, akinek szintén a Dégenfeld-téren van a sátra, kérdőre vonta Friedmannt és másik zsidó társát, akik azonban most már nem voltak hajlandók megismételni a gyalázkodó, vallásgyalázó kijelentéseket. Azonban Friedmann még ekkor sem okult, hanem még nekiállott feljebb és továbbra is sértő szavakat mondott a katholikus vallás ellen. A legocsmányabb módon gyalázta Szüz Máriát, a bucsusokkal kapcsolatban pedig kijelentette, hogy a bucsujárás nem más, mint alkalom lopásokra és erkölcstelenségekre. Persze, Blum Miklós asszisztált hitsorsosának a gyalázkodásban.

Bojtor Gábor végül is megunta a dolgot és kifakadva jelentette ki, hogy ennek a dolognak a hatóság előtt lesz folytatása. Közben vita támadt a jelenlevő keresztények körében is, akik valamennyien elitélték a legteljesebb mértékben a gyalázkodó zsidókat. A vitának Bojtor Gábor vetett véget, mert — mint feljelentésében emlitette — a zsidók nagyobb létszámban voltak és nem akarta, hogy esetleg tettlegességgé fajuljon a helyzet. A feljelentést azonban a rendőrségen megtette. A rendőrség ki is hallgatta az ügy szereplőit, amikor is a két zsidó ifjonc egyszerüen letagadta a terhükre rótt büncselekmény elkövetését. A tanuk azonban valamennyien és egyöntetüen vallották, hogy a zsidók igenis sulyosan és felháboritóan gyalázkodó kijelentéseket használtak Szüz Mária és Jézus Krisztus ellen. Az ügy azután a debreceni járásbiróság elé került, ahol a biróság a két zsidót vallás elleni kihágásban mondotta ki bünösnek és őket fejenként ötnapi elzárásra itélte. — Ebben az ügyben a maximális itélet nyolc napi elzárás volna, de a járásbiró az enyhitő körülmények figyelembevételével nem alkalmazta a maximumot.

Az izraelita ifjoncok, mint Friedmann Jenő és Blum Miklós mégis megfelebbezték az itéletet a törvényszékhez. A felebbviteli tárgyaláson a biróság teljes egészében indokoltnak látta a járásbiróság marasztaló itéletét, azonban a rendelkező résznek a büntetés kiszabására vonatkozó részét mégis megváltoztatta. A törvényszék ugyanis nem látott enyhitő körülményeket fennforogni és olyan sulyosnak találta a vallásgyalázást, hogy — tekintettel a vádlott személyére, anyagi körülményeire és sok minden más egyébre, — nem fogházra itélte őket, hanem fejenkint százhusz pengő pénzbüntetést szabott ki rájuk. Ez ellen az itélet ellen perorvoslatnak helye nincsen s igy a két izraelitának tizenöt napon belül meg kell fizetni a százhusz, összesen kétszáznegyven pengőt.

Ezzel kapcsolatban szükségesnek tartjuk felhivni a debreceni rendőrhatóság figyelmét arra a körülményre, hogy Friedmann Jenő nem magyar, hanem lengyel állampolgár, aki rendőrhatósági engedéllyel tartózkodik Magyarországon. A keresztény államban zsidó és befogadott külföldi létére a keresztények sérelmére sulyos vallásgyalázást követ el, de azért még Magyarországon tartózkodik. Vajjon nem volna-e mód arra, hogy az ilyen kétes elemeket rövid uton eredeti helyükre származtatnák vissza?...

MEGHIVÓ

A Földesi Közbirtokossági Takarékpénztár rt. felszámolása alatt, földesi cég 1932 február hó 21-én d. e. 11 órakor tartja közgyülését Földesen a községháza tanácstermében, melyre a t. részvényeseket ezennel meghivja. — Tárgy: A felszámoló bizottság és felügyelő bizottság jelentése. A takarékpénztár 1931. évi vagyonkimutatása Földes község községházánál kifüggesztetett. **A Felszámolóbizottság.**

— **Dugulás és aranyeres bántalmak,** gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta **„Ferenc József"** keserüviz, naponként többször bevéve hathatós segitséget nyujt.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol

SITTVÁRI KRÓNIKA

A Debreczeni Ujság-Hajdufőld diákrovata

Megjelenik minden vasárnap. Szerkeszti: Kertész Dániel

Fiuk

Sarumegoldó templomi tisztelet
Halk himnuszával félve köszöntelek,
Isten tövén kelt kis-világok:
Fürge fiuk, eleven virágok.

Már az apák, lássátok megarattak.
És letették a megrozsdált kaszát,
Munkájukon nem érett Istenáldás,
Barázdájukból nem sarjadt kenyér.
A zsellérföldön rosszul forgolódtak,
Mételyes kézzel vonták az ekét:
Vétkek üszögje vert ki a kalászon
És nem fakadt szem puffadt szárain.
Rossz munka volt. S mig sirván emlegették
A régi szép fehér magyar cipót,
Hét-szük-időben nagy-dohogva nyelték
A méregbélü idegen karajt.
És jött a jég és jöttek zuzmarák,
Földindulások és halottas évek:
És áll a tarlott, elsigált telek
És vár: lélekre, karra és ekére.
És ülnek, ülnek a rokkant apák,
Sovány pipával rozzant ház tövében:
Fáradt szemükben a ti arcotok,
Égett szivükben a ti kacagástok.
Tirátok néznek éledő virágok,
Hogy mozduljatok és feseljetek,
Tüzi pipacsok, szüzi margaréták.
Lobogjatok és fehérkedjetek:
Hogy a magyar föld uj tövet csirázzon
És uj tavaszt emtessen emlején,
S az ősbarázdán mélyebbről fakadjon
Nemesebb bün és emberebb erény.
Egy lüktető, nagy, nyugtalan dal árad:
Halljátok ég-föld egy-sugallatát:
A kinzott föld imádkozik felétek
S az ünmaguktól megesömölt apák.
S akinek bennünk kedve oly kevés telt
Isten szeme is rajtatok viraszt:
Fiuk, köszöntöm boldog áhitattal
A tüzszemü tavaszt!

Sarumegoldó templomi tisztelet
Halk himnuszával félve köszöntelek,
Isten tövén kelt kis-világok,
Fürge fiuk, eleven virágok.

SIK SÁNDOR.

A jóság oltáránál

Zihálló mellel, paskoló esőben,
uttalan-uton ki csörtet ott?
Süpped a sárba bocskoros lába
télviz-időben koldus-gyalog?...

Valahol méces pislog elébe,
ki tudja, merre... éjeken át?
Valaki várja kicsi tanyába:
„Jaj, ha megjönne... forró teát!".

Csamtat a vándor végtelen pusztán
a Fehér Jóság szine elé.
Csöppen az élte, röppen az álma
és, óh a templom messze... fehér...
Tikkad az ajka, merül a sajka,
de im, a Jóság hozzáhajol,
mint visszaröppent galamb: a Béke,
s eléri már a Titkos Oltárt a elke.
s eléri már a Titkos Oltárt,
nyitja az ajtót, roggyant a lelke,
buggyan a himnusz: „Hála Neked!".

S elszáll a testből az üzött lélek,
törtet az égig... csitt, emberek!
valaki áldoz a szent Oltárnál,
éltével áldoz: Béke Neki!

KORDÁS FERENC.

Jegyzetek Székelyföldi regősjárásomról

A regősjárások, faluzásoknál a gyüjtés maga (élő, meleg husu melódiák élettelen, rideg kótafejekbe szedése) csak másodrendü fontosságu. A mindenáron való élmény és adatgyüjtés hamis eredményre vezet. Nyári regősjárásom egy-két mozzanatát, megérzését mondom el az alábbiakban.

Általánosságban ismeretesek a székely temetők faragott fejfái, a halálkapujának egyszerüségében monumentális diszei. Ugyanezt a diszt, jelt találjuk egyes falvakban (pl. Vargyas) az élet kapuján, (a ház, a bennvaló kapuja). Élet és halál egy szimbolum alatt. Irtózatos perspektivák nyilnak, az ember nem mer a mérhetetlen dimenziókba nézni, menekül vissza a fontosszavu emberek közé. Vajjon ezek mögött is nagy kérdések csendes megnyugvása beszél? Titok a falu.

Fejfák. Drága mivü emlékeztetők. Tiszta mutatói a székely ember világszemléletének. Hatvan-hetven év alatt kidőlve belerothadnak a földbe. S talán jó is igy, minek élje tul a név az emlékezetet.

Életem legiobban eső dicséretét a nyáron kaptam. Meglehetősen meleg délelőtt a kaszálók felé sétáltam. Megszólit az egyik „Hej könnyü az urfinak' csak sétál, mi meg izzadunk." „No — mondom — adja csak ide azt a kaszát," eleinte szabadkoztak, de azután egész délig velük kaszáltam, ügyelve erősen, hogy a rendet szépen megtartsam. Hogy a lassanként feloldódó nyelvek milyen csodáit hallottam, azt sohasem feledhetem. Másnap figyeltem fel fél füllel „Mert a Gyula ur, az osztán igen, tudja-e, még Gergő bá' sem jobban". S a megnyilt házak csodáit gyüjtögettem.

Festett butorok. (Tulipános ládák stb.) Milyen kevesen nézik igazán azokat, pedig a néplélek igazi mutatói. Festésüknél csábító alkalmak huzatták a mester kezét, a vonalritmus s szinorgiájára, de csak meg kell figyelni, milyen önmegtagadás és mérsékléssel járt az örvények felett. Nem egy vonalnyival sem hajlékonyabban, csak eddig. Egyszerü eszközök s kötött ábrázolások világában ugyanazok a nagy kérdések, nagy megnyugvások és felkelések fejeződnek ki, mint a nagy mesterek alkotásaiban. Mennyi áhitattal, gyengédséggel vezetett a vonal s szinben a hegyek komorsága s a gyermek puha, aranyló kacagása, megértően olvad eggyé. Mit ér, ha szorgalmas fontoskodással leraizolom a ládát, hogy gazdagabban térjek vissza nyári utamról? Vagy lejegyzem a kaszálók térbehangzó énekét? Ha nem annak a szellemnek szemszögéből teszem, melynek kifejezője s s nem abba a világszemléletbe állitom, melyből kikristályosodott, nem sokat ér. A muzeumi leltárszám eggyel, vagy többel való növe'ése nem cél. S különben is, kétségtelen és közismert dolog az elgondolás és a kivitel közötti állandó meghasonlottság. Még a technikai fogások teljes birtokában lévő igazán nagyon nagy ember-lyrikusok is csak érzéseik gyökvonottját adhatják. A népi müvészeteknél is figyelembe kellene venni ezt a tényt s inkább a 100 %-ot, az embert magát, mint produktumot tanulmányozni. Hogy mennyire igaz állitásom, azt egy döbbenetes példán mutatom be. Egy székely legény Udvarhelyen jártában megtekintette a kollégiumi néprajzi gyüjteményt. Az öreg ládák s szőttesek világa felébresztette benne alkotásvágyát s az őt vezető s biztató H. muzeum igazgató-tanárnak lelkesen kijelentette, miszerint tud ő ezeknél szebbet csinálni. Még élt benne volt nagyapáinak vágyott álma, még kiakartak törni belőle nagy mondanivalók, de beszélni már elfelejtett, néhány nap mulva a behozott ládikáján, a ruhacédulától a rajzszegig minden volt, de kezevonását hiába kerestük. Lám pedig keménykötésü legény s otthon a kalász eposza zudul át izmain. Az emberből mennyi mindent kilehetett volna hozni s müvéből már legfennebb jeremiádokat. Szeretem hitegetni magam, hogy ez csak szórványos torzképe a mondottaknak.

Székely templom, nagy tisztaságok s fények. Urvacsoravétel. A festett papia szék szinei, mintha Rudnay, az urasztalának végtelen finom csengésü őszirózsabokra pedig, mintha Csók kiindulásai lennének. Nagy csend, nehéz székely fejek, most mindegyik egyre gondol s a szemüvegeken keresztül egy nagy elcsendesedés néz kifelé. Egy pillanatnyi csendben többet megérez az ember, mint minden iskolák tanulásain. A fejfák, a ládák, a templom tornya s az emberek talán egyetlen nagy Levés összetevői.

Volt egy-két ember a faluban, kikkel szinte rettenetes volt beszélnem, különös, koponyában ülő szemük rámirányozva is messze nézett s hangjukban távolságok hangzottak, nagy, mindent befedező megértés szólott belőlük. Talán romantikus felvillanás, de mindannyiszor belémfájdult, jaj talán egy Szabó Pista?

A baróti vásáron vett furulyám, melynek kezelését régebbről értettem, nagy haszonra vált az érintkezés bensőségesebbé tételében s igy annak ellenére, hogy mint irám, a gyüjtés nem elsősorbani célom volt, sikerült elég szép „pozitiv" eredménnyel is visszatérnem. Itt csak arról szólottam, hogy mit kaphatunk a falutól, hogy mit kell adjunk cserébe: az más, de örök morális törvények szerint, ugyanilyen fontosságu kérdés.

László Gyula.

A ref. főgimnázium VIII. a) osztályának irodalmi ünnepélye

Megirtuk még annak idején, hogy a debreceni ref. főgimnázium VIII. a) osztálya a Vajthó László szerkesztette „Irodalmi ritkaságok" c. vállalatban kiadta Édes Gergely Eredeti Oktató Meséit. Most ismét hallatt magáról ez az agilis osztály. A kiadott „irodalmi ritkaságok" költségeinek fedezésére ugyanis irodalmi ünnepélyt rendez. Olyan változatos és gazdag müsort állitott össze, amely pompás összeállításával a sikert már eleve biztositja. Lesz énekkar, zenekar, énekszóló, hegedüszóló és hegedükvartett, tréfás jelenetek, novella, vers, irodalmi értekezés és szavalat, szóval minden, amit ilyen irodalmi ünnepélyen szokott jutni. És mindezt kevés kivétellel az osztály a maga növendékei közül teremtette elő. Aki az ifjuság nemes szellemi megmozdulását megérteni és támogatni akarja és a szórakozásban is az érdekest keresi, az csak menjen el s legyen szemtanuja az ifjuság emo munkájának, amely valósággal jóceleked etnek nevezhető. A müsor a következő: 1. Weith: „A vén bogár és a virág". Előadja a gimn. énekkar Szigethy Gyula énektanár vezetésével. 2. „Irodalmunk és az ifjuság" cimen felolvasást tart Asztalos Dezső. 3. Gáspár Jenő: „Petrónius bucsudala" c. versét szavalja Aradi János. 4. Mozart XIX. szerenádjának I. és II tétele. Hegedükvartett. 5. Versejből felolvas Erdős Jenő. 6. Tocelli szerenádját játsza hegedün Nemes László, harmonium kisérettel. 7. Dr. Nagy Sándor „Keresztapa vizsgáztat" c. tréfás jelenetét előadják az osztály növendékei. 8. „Bihary J.: „Hadik óbester nótáit". Előadja a gimn. zenekar. Karnagy: Szigethy Gyula énektanár. 9. Novelláját olvassa fel Dr. Nagy Sándor gimn. vallástanár 10 Régi magyar nótákat énekel hegedükvartett kisérete mellett Orosz Árpád. 11 Egyfelvonásos vigj. Az irodalmi ünnepély február 18-án, szombaton délután 4 órai kezdettel lesz az intézet tornatermében. Müsorváltás mindennap délelőtt szünetekben a gimnáziumban eszközölhető Göszy Sándor VIII. a) oszt. tanulónál.

— **Dr. Lázár Béla előadása a városháza közgyülési termében.** Február 11-én d. u. 6 (hat) órakor dr. Lázár Béla, a budapesti Ernst-muzeum igazgatója tart előadást a városháza közgyülési termében Mányoki Ádám müvészetéről. A kiváló müvészettörténész debreceni szereplése iránt a város intelligens közönségének a legszélesebb rétegeiben a legmelegebb érdeklődés mutatkozik. Az előadás pontosan kezdődik. Belépti dij nincs.

Csak bevált minőségekben

Damasztáruk nagy választéka

Ágynemü -- Asztalnemü -- Törülközö

Kardos Lászlónál

Pénze a legjobb befektetés.

Hirek

1932 február 7., vasárnap.
Prot.: **Tódor.** — Kath.: **Farsang v.**

1932 február 8., hétfő.
Prot.: **Aranka** — Kath.: **János.**

—

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Aranyangyal" Bánó Andor Piac-u 50. „Nap" Tolvay Imre Piac-u. 1. „II. Rákóczy" Aranyi S. A. örökösei Széchenyi-u. végén. „Bocskay" Lassányi József Cegléd-u. 22. „Tisza" Jónap Aladár Magoss György-tér 9.

—

Előfizetőinkhez!

Tekintettel arra, hogy a lap előállítása tetemes költségeket emészt fel, felkérjük mindazon igen tisztelt előfizetőinket, akik hátralékban vannak, hogy a hátralékot sürgősen beküldeni szíveskedjenek. — Postatakarék befizetési lap száma 2478.

Tisztelettel:
a KIADÓHIVATAL.

—

IDŐJÓSLÁS

Derült, legfeljebb az északkeleti határszéleken gyengén felhős, száraz és igen hideg idő várható.

—

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK

A ref. templomokban:

Nagytemplomban 10 ó. Kolozsváry K. L., 5 ó. ősgyülés: Csikesz Sándor. Kistemplomban 9 ó. Baja Mihály, 11 ó. dr. Farkas Pál, 5 ó. dr. Farkas Pál Kossuth-utcaiban 10 ó. Kovács József, 5 ó. Madar Zoltán. Árpád-téren 10 ó. Szabó Gyula, 3 ó. Szabó Géza. Ispotályban 10 ó. dr. Dancsházy S., 5 ó vall. estély: Molnár Ferenc. Homokkertben 10 ó. ősgyülés: Kalas Ferenc. 3 ó. Murányi Árpád th. Dóczi-intézetben 10 ó. Török Tibor. Nyilastelepen 3 ó. Biró Béla. Csapókertben 10 ó. Bárdi Ferenc th., 3 ó. Halász András. Fancsika 10 ó. Vajda László Ebes 10 ó. Bagdy Dániel. Boldogfalva-kert 3 ó. ősgyülés: Kalas Ferenc. Ondód-Vedresd. Halász András. — Egyek 3 ó. vit. Szabó Endre. Szepes 10 ó. vit Szabó Endre. Pallag 10 ó Uray Sándor. Kerekes-telep 3 ó. Bottván János th. Nyulas 10 ó. Tantó Sándor. Szikgát 2 ó. Mezey Béla. Sámsoni-uti isk 4 ó. vall. ünnepély: Bárdi Ferenc th. Kish.-uti áll. isk. 3 ó. Biró Béla th. Wolafka-telep 3 ó. Rápolthy Á th.

A róm. kath. templomban és a külsőségi iskolakápolnákban:

Farsang vasárnapja. A szokott szentmiserend. egész napos szentségimádás. Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor csendes szentmisék. Féltizkor nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. A déli misén prédikál dr. Hanzély Lajos káplán.

Este 6 órakor szentbeszédet mond Mellau Márton ap. korm. helynök pápai prelátus, képzőintézeti igazgató. Prédikáció után szentségbetételi áitatosság

A külsőségeken: Nyilas-telepen reggel 10 órakor szentmisét mond és prédikál Szebó Imre káplán. Csapókertben féltizkor szentmisét és szentbeszédet mond Bassovszky Kálmán piarista tanár. Homokkertben féltizkor szentmisét mond és prédikál dr. Rózsa Jenő káplán. Augusztusszanató

Téglástól Hadházig a vasuti sinen hajtotta a szekeret két részeg gazdálkodó

A vonat elütötte a szekeret, de senkinek nem történt baja

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Rendkivül szokatlan ügyben rendelte el a nyomozást tegnap a debrecei királyi ügyészség. Maga az eset még január közepén történt s addig a csendőrség nyomozott, de most megérkezett a jelentés az ügyészséghez is. A jelzett napon Hajduhadházról kocsin elindult Erdei **József és Müller Antal** gazdász Téglásra, ahol vendégképen hivatalosak voltak. Este hat órakor meg is érkeztek és a vendégségben alaposan beboroztak. Már éjfél után két óra is elmult, amikor Erdei ismét felült a kocsira és hazafelé igyekezett. Müller szerepe ebben az egész ügyben bizonytalan, mert semmire sem emlékszik vissza, sőt azt sem tudja, mi módon került fel a kocsira az éjszakai órákban. A két ló megindult a kocsival hazafelé, a bakon pedig Erdei József a téglási bor hatása alatt csakhamar a legmélyebb álomba merült. A kocsi igy a lovak ösztönére volt bizva. A két derék állat pedig, hogy hogy nem a kocsit felvontatták a sinekre és közel két kilométeren keresztül itt huzták hazafelé a gazdátlan szekeret. Amikor a hadházi pályaudvarra érkeztek, itt hirtelen kibukkant a kanyarnál a közeledő vonat, amely elütötte a kocsit. Isteni szerencsére, senkinek, még a lovaknak sem történt semmi komolyabb bajuk. A Máv. azonban körülbelül kétszáz pengős kárt szenvedett az összeütközés következtében. A Máv. feljelentette Erdeit közveszélyű rongálás vétsége miatt s ebben az ügyben most folytatja le a debreceni királyi ügyészség a nyomozást.

riumban 9 órakor misézik Tassy Pál piarista tanár.

A görög szertartásu róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Reggel 7 órakor reggeli Istentisztelet 8 órakor diákmise szentbeszéddel. 9 órakor latin szertartásu mise a róm kath. vallásu katonák részére szentbeszéddel. 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órakor. Délután 3 órakor vecsernye. Prédikál Papp Gyula szent széki tanácsos.

Az evang. templomban:

Vasárnap, február 7-én délelőtt 9 órakor egyházi ének, 10 órakor prédikál Madar Zoltán ref. s. lelkész. Az oltári szolgálatot végzi Poputh Viktor h. lelkész. 11 órakor vasárnapi iskola.

— **Istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecenben a Hatvan-utca 24. szám alatt lévő unitárius templomban február hó 7-én vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. — Ez alkalommal imádkozik és prédikál dr Csiky Gábor budapesti unitárius miszsziós lelkész. — A templom fütve van. Istentisztelet után presbyteri gyülés lesz.

— **A tiszti orvosi állások pályázói.** Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál üresedésben álló II. és III. kerületi (belsőségi) tiszti orvosi állásra, valamint az ezen állások betöltésével esetleg megüresedő két külsőségi kerületi tiszti orvosi állásra a következők nyujtották be pályázatukat: 1. dr. Korpássy D. László behelyettesitett tisztiorvos, 2. dr Mayer Elek külsőségi VII. kerületi tiszti orvos, 3. dr. Salánki József külsőségi V. kerület tiszti orvos, 4. dr. Rázsó Vilmos orvos, 5. dr. Csikos István nyirmadai körorvos, behelyettesitett tiszti orvos, 6. dr. Tolvaj István nyirbogáti körorvos. 7. dr. Hetey Gusztáv hajdusámsoni községi orvos, 8. dr. Félegyházy Sándor orvos, 9. dr. eberswaldi Siegler János egyetemi adjunktus, 10. dr. Vidovszky László budapesti orvos.

— **A Katholikus Otthon** mükedvelő ifjuságának szinmüelőadását ma nem tartják meg és későbbi időre elhalasztották.

— **Talált tárgyak.** A Szociális Miszsziótársulat február 3-iki tea-estélyén az Arany Bika disztermében talált tatott 1 lorgnett, 1 vékony arany gyürü (kő hiányzik) és 1 fehér mellfü. Igazolt tulajdonosai átvehetik a társulat pénztárosánál (Debreceni Első Takarékpénztár.)

— **Rekviem Sümegi József lelkiüdvéért.** A „Katholikus Figyelő" szerkesztősége szombaton reggel 9 órakor engesztelő szentmiseáldozatot mondatott boldog emléki Sümeghy József tanár lelkiüdvéért, aki tudvalevően egy évvel ezelőtt halt meg a keresztény-nemzeti gondolat nagy veszteségére. A gyászmisét az elhunyt jóbarátja, Kovács Sándor, a „Katholikus Figyelő" szerkesztője mutatta be s a közönség soraiban megjelentek az Urak Kongregációja, a Katholikus Népszövetség, az Ébredő Magyarok Egyesületének küldöttsége, a Szent László Dalegylet s még sok más szervezet tagjai. A Katholikus Otthont Kummergruber Emil kegyesrendi tanár, az Otthon igazgatója képviselte. A gyászmisén sokan vettek részt a város kálvinista magyar társadalmának tagjai közül is, élükön dr. Ady Lajos kir. tankerületi főigazgatóval és Bakóczy Gábor földbirtokossal.

— **Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga választmányi ülése.** Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni Osztálya hétfőn, február 8-án délután 6 órai kezdettel választmányi ülést tart székháza nagytermében. Az elnökség ezuton is kéri a választmányi tagok szives megjelenését.

— **A pataki diákok országos szövetségének debreceni fiókja** február 10-én, délután 6 órakor tartja szokásos összejövetelét az Angol királynő szálloda zöld-termében. Erre a kedélyes találkozóra szeretettel meghivja avo lt pataki diákokat és mint kedves vendégeket, a debreceni kollégiumi diákszövetség tagjait is. A rendezőség.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos-utca 23. sz. alatt lévő imaházban vasárnap délelőtt 9—10-ig imaáhitat, 10—11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9 óráig vallásos-estély vegyeskar és zeneszámokkal.

— **Gazdasági előadás.** A Debreceni Gazdasági Egyesület felkérésére február 7-én zsarolyáni Szekeres Endre dr. gazd. akad. r. tanár: „A földhaszonbérlet reformja" cimmel tart ismeretterjesztő gazdasági szakelőadást délelőtt 11 órai kezdettel a Polgári és Gazdakör helyiségében. A földhaszonbérlet közérdekü kérdéseinek igazságos rendezése, ugy a földtulajdonosok, mint a főbérlők régi törekvése. Az értékesnek igérkező előadásra ezuton is felhivjuk olvasóink figyelmét.

— **Számos női bajnál a természetes „Ferenc József"** keserüviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyitványai tanusitják, hogy a rendkivül enyhe hatásu **Ferenc József** vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Udvarhelyi László cipőfelsőrészkészitő—Fekete Margit; Sándor József helypénzszedő—Elek Mária; Békési István ácssegéd—Magyar Eszter; Cserkászó Pál gázgyári munkás—Kozepenka Mária; Kabai János lakatossegéd—Seres Piroska; Gulyás István kömüvessegéd—Kovács Ilona; Csapenszky Ferenc timársegéd—Szabó Rózsa; Szilágyi János napsz.—Sipos Julia; Horváth Gábor kovácssegéd—Borbély Mária; Katona Lajos napsz.—Bör Erzsébet; Koller Sándor kereskedő—Péntek Julia; Tóth Ferenc nyomdászmester—Köröskényi Olga; Veres Lajos fm.—Dávid Jolán; Rácz Géza szobafestőmester—Zsupos Erzsébet.

Születések: Kerek András fm., leány, Róza; Jármy György földbirtokos, leány, Ilonka; Ilona Juhász Sándor kocsi vézető, leány, Mária és 1 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Vitéz Dári István ref. 49 éves, Kossuth u. 12. Özv. Sebestyén Antalné Papp Zsuzsánna ref. 61 éves, Legányi u. 9 Burai Sándor ref. 73 éves, Basahalom u. 7. Szabó Katalin ref. 1 hónapos, Haláp 106. Karaszegi Emil r. kath. 73 éves, Teleki u 27. Matkó Mihály ref. 1 napos, 1Réti u. Harsányi Erzsébet ref. 5 hónapos, Bocskai tér 1.

—

— **A Vitézi énekkar értekezlete.** Felkéretnek az Vitézi énekkar működő tagjai, hogy 7-én. délelőtt 11 órakor a Keresztény Nemzeti Liga helyiségében teljes számban okvetlenül jelenjenek meg. Elnökség.

— **Dr Kulin László előadása a Szülők Iskolájában.** A Szülők Iskolája február 9-én kedden este 6 órai kezdettel a városháza közgyülési termében tartja tizedik előadását, mely alkalommal dr Kulin László egyetemi tanársegéd „A szülők feladata a gyermekbetegségek elleni védekezésben" cimen előadást fog tartani. Ez alkalommal a HÉV. Harmónia Dalkör fog közreműködni.

— **Elveszett** fehér spicc kutya. Megtaláló jutalom ellenében sziveskedjék átadni Hunyadi-utca 17., dr Probstner.

A BALOGH tánciskolában ma dél után 6-tól össztánc. Belépődij 50 fill. A tánfolyamokra beiratkozni még le het.

— **Beérkezett felülfizetések az Ujságirók Görbeéjszakájára.** Magyar Nemzeti Bank Fiókja 10 P. Fehér Ferenc 5 P, dr. Böszörményi Béla 5 P, dr. Kesserü Lajos 5 P, dr. Lárentei Béla 2 P, ifj. dr. Somogyi Zoltán 3 P, dr. Veress Géza 4 P, dr. Balla Bertalan 3 P, dr. Rényi Andor 5 P, dr. Vágh Sándor 3 P, Bartha István 5 P.

A Katholikus Népszövetség ma vasárnap délelőtt 11 órakor folytatja sorozatos előadását a Varga-utcai iskola termében, ahol Kovács Károly ny. tanitó fog az iskola és a gyermek viszonyáról értekezni. Ugy a tagokat, mint az ügy barátait minden külön értesités nélkül ezuton hivja meg a vezetőség.

IPARTESTÜLETI HIREK:

A debreceni ipartestület kárpitos szakosztálya 9-én, kedden este 7 órakor az ipartestület helyiségében tisztujitó ülést tart. Tárgy: egy elöljárósági rendes tag jelölése, illetve szakosztályi elnök választása és egy elöljárósági póttag jelölése. Az ülés fontos voltára tekintettel, minden tag feltétlen és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

A csizmadia szakosztály 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Csizmadia Társulat Csapó u. 17. szám alatt lévő székházában évi rendes közgyülést tart. A szakosztályi tagok e közgyülésre azzal hivatnak meg, hogy ha az ülés határozatképtelenség miatt megtartható nem volna, akkor az 10-én, szerdán délután 4 órakor a már emlitett helyen lesz megtartva.

A férfiszabó szakosztály 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az ipartestület helyiségében tisztujitó ülést tart. Tárgy: 2 elöljárósági rendes tag jelölése, illetve szakosztályi elnök választása, két elöljárósági póttag jelölése. Az ülés fontos voltára tekintettel, minden tag feltétlen megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

Ácsiparosok és kőmüvesiparosok figyelmébe. A Debreceni Ipartestület kebelébe tartozó ácsiparosok és kőmüvesiparosok 9-én, kedden délután 4 órakor az ipartestület helyiségében együttes ülést tartanak. Tárgy: a két szakma egybeolvadása és a segélyakció. Tekintettel arra, hogy az ülésen tárgyalandó ügyek minden tagra egyformán fontosak, feltétlen és pontos megjelenésüket ezuton kéri az ács- és kőmüvesiparosok szakosztályának elnöksége.

— **Halálozás.** Nagy Lajos ny. máv. irodasegédtiszt meghalt. Hétfőn 2 órakor temetik Nagyvárad-utca 28. alól.

— **Az ispotályi templomban** ma délután öt órakor vallásos estély lesz. Prédikál Molnár Ferenc lelkész, imádkozik Felker János és Szabó Gyula, énekel Benyhe Imre kántor, szavat ifj. Benyhe Imre.

— **Dr. Szántó Sámuel közgazdasági előadása.** Dr. Szántó Sámuel a Kölcsönös Segélyző Egylet érdemes elnök-vezérigazgatója ma délelőtt 11 órakor a Debreceni Kereskedő Társulat disztermében, Piac-u. 8., I. em. „Gazdasági krizisek a történelemben" cimen előadást tart. Az előadásra belépődij nincs.

— **A Debreceni Hirlapirók** Elnöksége felkéri az összes hivatásos hirlapirókat, hogy vasárnap délután négy órakor okvetlen jelenjenek meg az Ujságiró Clubban.

— **Felkérés.** A m. kir. nemzeti munkavédelmi szervezet Debrecenben lakó tagjait felkérem, hogy ellenőrzési szemlére a Nemzeti Munkavédelmi Hivatalban, Kossuth-u. 11., I. udvar, jobbra a félelemelet, a legközelebbi hétköznapok egyikén, délelőtt fél 9 és fél 1 óra között feltétlenül jelenjenek meg. Debrecen, 1932. február 7. Bottka ny. áll. ezredes, hivatal vezető.

Schaff tánciskolájában, a Korondában ma, vasárnap 6—12 óráig tánctanitás.

— **Rövid rendőri hirek.** Csine Bálint 22 esztendős boltiszolga 1 métermázsa burgonyát, ami nem az övé volt, eladta és az árát elmulatta. — Dániel Erzsébet ruháit Nap-utca 10. alatt lévő lakásáról ellopták. — Molnár István és Fodor Rudolf kereskelősegéd kerékpárjait ismeretlen tettesek ellopták. A tolvajok kézrekeritésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Védje meg bőrét
NIVEA-CREME
által, hogy ne legyen repedezett és merev. Dörzsölje be bőrét alaposan Nivea-Creme-vel, de nemcsak napközben, amikor a szabadba megy, hanem esténként is lefekvés előtt. A bőrszövet fiatalosan feszessé válik, a bőr pedig üde és erőteljes lesz; szél és rossz idő nem árthat többé.
A Nivea-Creme egyéb luxuskrémektől abban különbözik, hogy legmagasabb hatása mellett sokkal olcsóbb. Nivea-Creme dobozonként: P —.50-től 2.20-ig, tubusonként: P 1.—-től 1.60-ig.
Beiersdorf és Társa Rt., Budapest-Zugló VII., Komócsy-ut 41.

— **A Pinc-utcai ref. egyházrész leányköre** február 7-én, délután 6 órakor müsoros estet rendez a KIE helyiségében a következő müsorral: 1. Megnyitó beszédet tart F. Hajdu Boriska. 2. Énekel az Enyedy kvartet. 3. Győztes igazság, vagy nem minden a pénz. Négy felvonásos szinmü, előadja a Leánykör. 4. Fehér galamb. Énekli a Leánykör énekkara. 5. Nóták a XVI. századból. Hegedün játsza Enyedy Ica, cimbalmon Almássy L. tanárnő. 6. Szaval egy kisleány köri tag. 7. Klasszikus darabot hegedül Timáry Mária, zongorán kiséri Bartha Emma ok. növ. Belépődij nics. Müsor megváltás kötelező. Ára 50 fillér.

— **Dr. Gájássy János gyásza.** Sulyos veszteség érte dr. Gájássy János ügyvédet s családját. Testvérbátyja, Gájássy Kálmán nagymajtényi főjegyző, oláh megszállott területen meghalt. Gájássy Kálmán azok közé a magyarok közé tartozott, akik posztukon utolsó lehelletükig kitartva, missziós hittel szolgálták a magyarság érdekeit. Az oláh hatóságoktól irtózatos kálváriát szenvedett s idegzetileg összeroppanva, az elmult napokban meghalt. A sziklaszilárd jellemü magyar főtisztviselőben dr. Gájássy János ügyvéd testvérbátyját gyászolja.

— **Egyházrészi ősgyülések.** A homokkerti ref. egyházrész február 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a homokkertiek részére a ref. Olvasókörben, február 7-én, vasárnap délután 3 órakor a Bodogfalva kertiek részére az I. sz. gazd. iskolában istentisztelet keretében a gyülekezeti életet ismertető ugynevezett ősgyülést tart.

— **Farsangi est a Katholikus Otthonban.** A mai nehéz nélkülözéssel és lemondással teli időkben alig gondolhatunk arra, hogy a hagyományos Farsangvégi kedélyes napokat visszavarázsoljuk. Ilyenre nem telik. De ami az egyes családoknak talán aránytalanul sok költségbe kerülne, azt kevesebb költséggel megszerezhetővé igyekszik tenni a Kath. Népszövetség vezetősége azáltal, hogy február 7-én, vasárnap este a Katholikus Otthon helyiségeiben lacipecsenye és farsangi fánkos vacsorát rendez. A fiatalságnak egy kis talpalá valóról is gondoskodik, hogy a tagok kevés pénzen kellemes farsangi estét szerezhessenek maguknak és családjuknak. Ugy a Népszövetség, mint az Otthon tagjait szivesen várja a Rendezőség.

— **Ellopták a kutyáját.** Pávay Mihály István honvéd százados tegnap délelőtt feljelentést tett a rendőrségen, hogy Rákóczi utca 59. számu házban lévő lakásáról valaki ellopta fehér szőrü, „Csárda" névre hallgató puli-kutyáját. Kára 200 pengő. A kutya előkeritésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Szivesen fogadjuk, megelégedve távozik Kulcsár Imre é. Fiai egyenruházati felszerelése és papirkereskedése. Alapitva 1882.

MÜVÉSZET

Ma nyilik meg a Hortobágy festőjének a kiállitása a Déri muzeumban

Káplár Miklós művészi utja

(A Debreceni Ujság tudósitójától) Ma délelőtt 11 órakor nyilik meg ünnepélyes keretek között a Déri muzeum két kiállitó termében Káplár Miklósnak, a három év óta Hortobágyon élő festőművésznek a képkiállitása, amelyen hetvennégy, köztük több hatalmas méretü vásznat mutat be a debreceni közönségnek.

A tárlat megnyitó beszédet — Ecsedi István dr muzeumigazgató, a Hortobágy legkiválóbb ismeréje mondja.

Ezzel a kiállitással nem uj művész mutatkozik be, hiszen Káplár Miklós több kiállitáson szerepelt már, legutóbb pedig a budapesti ujságokból olvashattuk művészetének értékelését, mégis a debreceni közönség most láthatja teljes egészében azt a hatalmas művészi erőt, amit Káplár Miklós képei felmutatnak. A művészet eredményei mindig egy belső átélés eredményei, de ezek szoros viszonyban vannak a művész külső életkörülményeivel is, amelyek néha medertartó gátként, néha felhuzódó zsilipként szabályozzák vagy engedik szabadjára a mvészi ösztön áradatát.

Káplár Miklós robosztus hajduivadék. Hajdubőszörményben szülelett és fiatal legény koráig azt az életet élte, amelyet a paraszti hajdu város többi szegénylegényei éltek. Egyben azonban mégis különbözött a többiektől. Neki volt egy különleges szenvedélye, a festés, a rajzolás.

Egy érdekes művészpalya Budapesten

A művészettel akkor jegyezte el magát örökre, amikor annyira jutott, hogy odahagyta Hajdubőszörményt és felment Budapestre. — Szegényen ment, csak két dologban volt mérhetetlenül gazdag: tehetségben és akaratban. És ez a kettő elég volt ahhoz, hogy már a kezdetben felfigyeljenek az ösztehetségü művészi ösztönü paraszt legényre. — Először Iványi-Grünwald Béla tanitja egy esztendeig, majd bekerül a Képzőművészeti Akadémiára, ahol Szinnyei-Merse Pál, Zemplényi Tivadar és Réti István tanárok vezetése alatt dolgozik. Roppant akarattal végzi a munkáját és gyüjti a tudást a tanáraitól, de egyéni művészete még a mélységben lappang.

Ekkor Rippl-Rónai Józsefhez kerül, akinek finom szinei felbátoritják arra, hogy a maga érzékeny látásának megfelelően sejtelmesen gyengéd szinekkel fesse a képeit. Ezeket a képeket ki is állitja Budapesten és sikert ér el, de művészetének a kiteljesedése csak ezután következett el.

A Hortobágyon

Ekkor egy másik rendkivül érdekes törekvésü művész adott határozott irányt a benne rejlő kődképes vágyaknak. Bornemissza Tibor, aki a magyar tájak festészetét akarta megteremteni, ugy hogy a magyar föld minden jellegzetes táján két-három évet töltve, annak a karakterét festőileg értékesitheti. 1928-ban a Hortobágyra indult és Káplár Miklós velejött. — Visszajött arra a földre, amelyen született, amelynek az igézetét gyermekszemébe rejtve hordozta. Ezután sem volt könnyü dolga. Nehéz küzdelmet folytatott a festői kifejező mód megtalálásáért, de kitartásának meglett a jutalma és feltárult előtte ennek a földnek minden szépsége.

A megtalált ut

De erről a megtalált utról már minden szép mondatnál szebb bizonyságot ad Káplár Miklós kiállitása, amelynek képein a roppant hortobágyi égbolt pompázó szépsége a népdalok kozmikus erejére emlékeztető módon teszi müvészetté a valóságot.

Petőfi költeményei az Alföldről és közelebbről a pusztáról a rokonai Káplár képeinek. Ugyanaz a merész képzelet és mégis reálisnak ható, mert tisztavonalu müvészet, amely a szabadban élő ember természetszerető fantáziájának a sikján teljesiti ki a művészetét.

...Kerek az ég mindenfelé... Ezt a kép egysikjába foglalni, gigantikus feladat volt, de Káplár Miklósnak sikerült a keskeny földsávok mélységes sik távlatai betetőzni a roppant égboltozattal.

(kd.)

— **ZENEKEDVELŐK III. BÉRLETI HANGVERSENYE. Kulenkampff Georg berlini hegedümüvész február 9., Arany Bika. Napijegyek Méliusz és Arany Bika.**

A Városi Zeneiskola, a Szent László és Városi Dalegylet nagyszabásu egyházzenei hangversenyre készül

A napokban a fenti egyesületek közös értekezletre jöttek össze, melyben a már az ősz folyamán és többizben történt megbeszélések alapján véglegesen megállapodtak abban, hogy március 13-án a rádió által is közvetitendő egyházzenei hangversenyt rendeznek a Bika disztermében. Örömmel látjuk, hogy ez a három komoly, zenei életünk reprezentáns és magas művészi szinvonalon álló testülete egymásra talált és minden vásári lármától mentve, szerényen, csendesen, de annál alaposabb és komoly munkával olyan hangverseny előadására készülnek, amely az intelligens zenei közönség minden igényét ki fogja elégiteni.

A hangverseny müsorán Bach J. S. örökéletü protestáns Tragicus kántatéja és Mozart ugyancsak klasszikus magaslaton álló hires Requiemje kerül bemutatásra. Ezek a nagyszabásu müvek tudomásunk szerint vidéken s igy Debrecenben sem kerültek még előadásra. A több mint 200 tagu együttes a Szent László vegyeskara, a Városi Dalegylet férfikara, a Városi Zeneiskola nagy nőikara és zenekarából fog állani, akik már szeptember óta nagy ambicióval és szorgalmas, gondos munkával készülnek a müvek bemutatására. Az énekszólókat Hoór-Tempis Erzsébet, Sarkady Gyuláné, Takácsi Dénes és Kiss Béla fogják énekelni. A nagyszabásu müveket Kollwentz Rezső és Forrai István fogják vezényelni, akik egyszersmind a betanitás nagy munkáját is végzik. A rendezőség élén dr. Vásáry István, a Városi Dalegylet elnöke, dr. Mellau Márton, a Szent László Dalegylet elnöke és P. Nagy Zoltán, a Zeneiskola igazgatója áll.

A hangverseny egyszersmind a Zeneiskola 70 éves fennállása jubileumi ünnepségének egyik része lesz.

—

Dr. Hahn Aladárné zongoraestje

Február 6-án, szombaton este 8 órakor tartotta a zeneiskola hangversenytermében intelligens, nagy közönség előtt első debreceni bemutatkozó zongoraestjét dr. Hahn Aladárné, a zeneiskola jeles tanárnője. Müsorán Bach, Beethoven, Schuhmann (Kreisleriana), P. Nagy Zoltán, Liszt és Debussy zongoramüvei szerepeltek.

Müsora és játéka is igazolják, hogy intelligens pianistát hallottunk. Változatos és nehéz müsorán végig éreztük, hogy minden előadásra került számot gondos és alapos előkészület előzte meg. Elsőrendü technikáján, férfias, kemény billentésén, gondos stilizálásán kivül egyik főértéke, hogy a motivumok s a mondanivalói sehol sem vesznek el. Külön elismerés illeti a Kreisleriana előadásáért. A közönség meleg tapssal honorálta a kiváló pianista minden számát, akinek több ráadást is kellett adnia. Ugyszintén melegen ünnepelték a jelenlevő P. Nagy Zoltánt, akinek két invenciózus müvét interpretálta a müvésznő. (f. l.)

A Debreceni Füszerkiskereskedők Egyesületének társasvacsorája az Angol Királynőben

A Debreceni Füszerkiskereskedők Egyesülete tegnap este tartotta meg szokásos farsangi vacsoráját az Angol Királynő zöldtermében, ahova körülbelül kétszázan gyültek egybe a meghivott vendégek. Soraikban többek között ott láttuk a kereskedelmi és iparkamara képviselőit, a rokonegyesületek vezetőségét, valamint a debreceni füszerkiskereskedők nagyrészét.

Az első felköszöntőt Vadászi Sándor egyesületi elnök mondotta és a füszerkiskereskedők összetartásának szükségességét hangoztatta. Utána Schwarcz Vilmos Vadászi Sándort köszöntötte fel. Nagyhatásu beszédet mondott még Radó Rezső kereskedelmi és iparkamarai főtitkár, aki a kartársi szellem ápolását sürgette, — majd Vadászi Miklóst üdvözölte.

A kitünő vacsora után az egybegyült társaság vidám cigányzene hangjainál a késő éjszakai órákig maradt együtt.

SPORT

A DEAC vivószakosztálya hétfőn délután fél 7 órai kezdettel a Békessy Béla Vivó Club helyiségében szakosztályi ülést tart.

A Villanygyári „Toldi" Base-ball csapat összes tagjat kérem, hogy február 10-ikén, szerdán este 6 órakor az Önképzőkör clubhelyiségében, Piac utca 32. sz. alatt okvetlenül megjelenni szíveskedjenek. Illés csapatkapitány.

Fu ballisták

Téli pihenő alatt rendbehozhatja fájós lábait, melyet rugások, összecsapások, rálépések, bealpalások okoztak. — Meleg lábvizben feloldvakanányi SZENT KÓKUS LÁBSÓT, a lábakat előirás szerinti időben áztatja, a fájdalmak mintegy varázsütésre megszünnek. —

Uránia és Vigszinházban	Mozik müsora	Zónaelőadás vas. d. e. 11 órakor
Február 7—8-án.	Vasárnap	Hétfő:
Hétk. 5—7—9. VIGSZINHAZ vasárnap 3, 5, 7, 9	Viktória, hangos operett. Theimer, Verebes Petrovics fősz.	VIKTÓRIA
Hétk. 7—9 óra URANIA 3—5—7 9 óra	A négy szökevény, sivatagi dráma. Baxter, Loy, Berry főszerepl.	A NÉGY RENEGÁT
APOLLÓ 3—5—7—9 óra	Lady Hamilton, dráma, a főszer. Liane Haid és Conrad Veidt	SZÜNET

Szinház Mozi

SZINHÁZI MÜSOR:

Február 7-én, vasárnap d. u. 3 órakor: Maya, operett. **Este 8 órakor: Cserebogár, sárga cserebogár,** ujdonság.

Február 7-én, vasárnap délután 3 órakor, olcsó helyárakkal **Maya,** operet. Este 8 órakor premier bérletben: **Cserebogár sárga cserebogár,** operett bemutató.

Február 8-án, hétfőn este 8 órakor A (20) bérletben: **Porcellán,** vigjáték.

Február 9-én, kedden este 8 órakor, bérletszünetben: **Traviata,** opera. **Ada Sári, Szórád Ferenc és Csóka Béla** vendégfelléptével.

Február 10-én, szerdán délután 3 órakor ifjusági előadás: **Porcellán,** vigjáték, este 8 órakor **Cserebogár sárga cserebogár,** operett. B. (20) bérletben.

Február 11-én, csütörtökön délután 3 órakor zóna előadás: **Porcellán,** vigjáték, este 8 órakor: **Cserebogár sárga cserebogár,** operett.

Csokonai szinház

Ma

vasárnap kivételesen csak 2 előadás délután 3 órakor a leszállitott olcsó vasárnap délutáni helyarakkal

az idény sláger operettje

Maya

este 8 órakor

Bemutató!

Operett ujdonság!

Itt először!

Erdélyi Mihály, a „Lehulott a rezgőnyárfa" és „Mit susog a fehér akác" kitünő szerzőjének legujabb sláger operettje.

Cserebogár, sárga cserebogár

(Tahi Tóth Veronika)

Főszereplők: Sz. Patkós Irma, Fáskerthy Mária, Márkus L., Várady P., Kormos F., László Gy., Bányász I., Rónay B., Szabó I.

—

Hétfőn este 8 órakor.

A Nemzeti Szinház legnagyobb sikrü ujdonsága

Porcellán

—

Keden este 8 órakor

Ada Sári,

Szórád Ferenc és Csóka Béla vendégfelléptével

Traviata

—

Péntek Szombat Vasárnap

Sarkady Aladár

a főváros kedvenc komikusának 3 napos vendégjátéka

Szeretem a feleségem

Siessen jegyét biztositani!

Lady Hamilton

(Bemutató az Apolló-moziban)

A napoleoni idők egyik majdnem történelmi szerephez jutott asszonyának: a halászleánykából főnemesi sorba jutott lady Hamiltonnak az élete pergett előttünk tegnap este az Apolló mozgó vásznán. A nagyvonásokban felvázolt történet szcenáriuma majdnem egészen sallangtalanul szinezte kissé romantikusra azt a nagy szerelmet, amely lady Hamiltont Nelson admirálishoz, a trafalgári hőshöz füzte.

A cimszerepet Liaine Haid, Nelson admirálist pedig Conrad Veidt alakitotta és közösen biztositották a film sikerét.

A több, mint másfélórát kitöltő film előadása előtt nivós mellékmüsorral kedveskedett közönségének a mozi igazgatósága.

—

METEOR-MOZGÓ MÜSORA:

Ma, vasárnap: „Varsói citadella" hangos orosz világfilm. Várkonyival. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor **Csak délután 3 órakor félhelyárakkal!**

RÁDIÓ

Kulenkampff a budapesti rádióban

Különleges élvezete lesz hétfőn este a rádiósoknak: Kulenkampff a világhirü német hegedümüvész a budapesti Filharmonikusok ünnepi hangversenyén, melyet Dohnányi vezényel, Brahms hegedüversenyét játssza. Kulenkampff kedden este 8 órakor Debrecenben az Arany Bikában, a Zenekedvelők Köre III. bérleti estjén hangversenyez gyönyörü müsorral. Kulenkampff szereplése nemcsak müvészetéért nevezetes. Ő a német kulturszövetség magyar-német kulturális csereakciója során jött Magyarországra. A német szövetség közbenjárására adták elő Berlinben a „Bánk bán" operát, rendeztek a berlini és hamburgi rádióban magyar zeneestet, ösmertették a magyar kulturát több német egyetemi városban s végül, mint a magyar Rotaryhoz tavaly intézett átiratból kitünt, elsőnek álltak a magyar reviziós törekvések mellé. Kulenkampff a magyarságnak, a magyar kulturának igaz barátja s már ezért is megérdemli, hogy a debreceni közönség szeretettel fogadja.

—

Vasárnap február 7.

9.00: Hirek, kozmetika. 10.00: Ünnepi istentisztelet a budavári koronázó főtemplomból a pápa Őszentsége koronázásának 10. évfordulóján. A szentmisét dr. Serédi Jusztinián biboros hercegprimás pintfkálja, a szentbeszédet dr. Mészáros János budapesti érseki általános helytartó prelátkanonok mondja. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák téri templmból. Pdédikál dr. Raffay Sándor püspök. Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Majd: Zenekari hangverseny. Vezényel Vaszy Viktor. Közremüködik Kovács Ilonka. A hangverseny szünetében: Márkus László felolvasása: Előkelő kincseink. 2.00: Gramofonhangverseny. 1. Ketelbey: A szív szentsége. 2. Beethoven: Isten diccősége. 3. Shubert: Ave Maria 4. Tosti: Morrei morire. Erlkönig. 6. Mann—Goldberg: Szeretlek 7. Baumgartner: A rózsák napjai tartanak még. 8. Schumann—Heine: Olyan vagy mint a virág. 9. Lassen: Volt egy szép hazám. 10. Bordal. 11. Strauss Richárd: Szürkületi álom. 12. Schubert: A ván-

dor. 13. Fájdalmak. 14. Lányka, 6h lánykám. 15. Meyer—Hollmund: Varázsdal. 16 Lehár—Löhner: Vágyom egy nő után. 17. Tosti: Bucsudal. 3.00: Dr Di Gleria János: A talaj szerkezete. 3.45: Az iskolánkivüli népmüvelés rádióelőadása. 1. Magyar dalok: a) Ádám Jenő: Arról alul, b) Szabó Ferenc: I. Vetettem violát II. Harangoznak Szebenbe. c) Molnár Antal: Elemegyek, elmegyek, d) Móczár Gyula: Megy a juhász... e) Szabó Ferenc: I. Egyet-kettőt. II. Hervadj rózsám. III. Kónyár Verka: f) Bárdos Lajos: I. Megütik a dobot, II. Toborzó. Előadja a Vasutas Ének- és Zenetásaság énekkara. 2 Dr Alszeghy Zsolt: Báró Eötvös József. 3 Dr Tóth László: Krónika. 4.45: Időjáráslelentés. 4.50: A Berend szalonzenekar hangversenye. 1. Dr Schemmel Emilné: Délibáb, magyar ábránd. 2. Nagypál Béla: Május Granadában 3 H. Doren: Zenei tréfa, egyveleg 4 Offenbach: Hoffmann meséi, ábránd 5 Lander: A nápolyi virágáruslány, tangó. 5.40: Magyar Zene Barátai Országos Egyesületének hangversenye. 1. Dr Raffay Sándor ismertet. 2. A pályadijat és dicséretet nyert dalok bemutatása. 3 Dr Farkas Imre emlékbeszédet mond Fráter Lórándról 4. Fráter Lóránd dalaiból előad: Németh Lilla (ének), Csóka Béla (ének), dr Szilágyi Imre (hegedü) és Revere Gyula (hárfa és zongora). Kisér Járóka Sándor cigányzenekara. 7.40: Vidámságok Irta és felolvasa Molnár Jenő. 8.00: Szabó Lujza és Palló Imre ária- és dalestje. Zongorán kisér Berg Ottó. 1. a) Hubay: I. Szeretném itthagyni, II. Föltárad előttem szivedet III Addig, addig, b) Radnai: Kis ballada, b) Hubay: Hó takarja a hegyeket, c) Unger: Japán esődal, d. Csiky: A kosár. 3. a) Szabados: I. Fekete felhőben, II. Odafenn csillagos, b) Kodály: I Három ut előttem, II. Istenadta kis barnája, III Sohasem cselekszem, IV Aztgondolod, hogy én bánom. 4. Meyerbeer: Dinorah: Árnyéktánc. 5. Rossini: A szevillai borbély, duett. 8.45: Időjelzés, sport- és ügeóversenyeredmények. 9.00—1.00: A Rádióélet rádióbálja.

Hétfő február 8.

9.15: Az 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. 12.05: Szalonzenekari hangverseny. 1. Keringő. 2. Egy nap a bécsi erdőben. 3. Cigányvér, dalkeringő. 4. Szerelmi bánat; a) Szerelmi öröm: c) Szép rozmaring. 5 Dr Haász: 3. Nocturno a Szerelmi álmokból. 6. Lehár: Vágyom egy nő után, ária A mosoly országából. 4.00: Aszasszonyok tanácsadója. 5.00: Károlyi Árpád és cigányzenekarának zenéje. 6.00 Német nyelvoktatás. 6.30: Részletek Komjáthy—Emőd—Török Fizessen nagysád cimü operettjéből. Előadja a Vigszinház zenekara Komjáthy Károly vezényletével. Közremüködik Tóth Erzsi és Kalmár Pál. 7.05: Molnár János: A beszéd, a zene elektromos nyelven. 7.35: A Filharmóniai Társaság hangversenye az Operaházból. Karnagy dr Dohnányi Ernő. Közremüködik Kulenkampff Georg hegedümüvész. 1. Mozart: Varázsfuvola, nyitány. 2. Brahms: Hegedüverseny Előadja Kulenkampff Georg. 3. Debussy: Egy faun délutánja. 4 Beethoven: II. szimfónia. Utána: Időjelzés, hirek, időjárásjelentés. Majd: Bura Sándor és cigányzenekarának zenéje az Emke kávéházból.

— **Köszönetnyilvánitás.** A Szociális Misszió Társulat Elnöksége ezuton fejez ki a leghálásabb köszönetét és elismerését mindazoknak a fáradhatatlan háziasszonyoknak, kik a Társulat teaestjén a háziasszonyi tisztet ellátni szivesek voltak.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASAGA

Szerkeszti: MFISSNER KÁROLY, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara titkára.

A debreceni gazdasági akadémia ifjusága ismeretterjesztő szakelőadásokat tartott a gazdák számára a békésmegyei községekben

A debreceni Gazdasági Akadémia ifjuságának Széchenyi Gazdasági Osztálya az elmult héten Békés vármegye területét kereste fel s a gazdák nagy érdeklődése mellett három községben igen jól sikerült szakelőadást tartott.

Január 30-án Füzesgyarmaton az előadás megnyitó beszédét Halász Miklós gazd. akad tanár. a Széchenyi Gazdasági Osztály tanárelnöke mondotta. Vázolta a gazda mai sulyos helyzetét és rámutatott azokra a termelési ágakra, amelyekkel az egyoldalu gabonatermeléssel szemben legalább részben jövedelmezőbbé tehetjük növénytermelésünket.

Ezután Nagy Elek III. éves gazd. akad. hallgató „tenyészanyag helyes megválasztása a mangalica sertésnél" cimmel tartott előadást A következő előadó Bezdek Géza III. éves gazd. akad. hallgató a „máktermelésről" tartott előadást.

Pafféri Géza III. éves gazd. akad. hallgató a „szikes talajok jevitásá"-ról trtott előadást. Megemlitette mindazokat a módszereket, amelyekkel a szikeseket használható területté varázsolhatjuk.

Az előadás elhangzása után a gazdák a lenmag termelésére vonatkozólag kértek tanácsot, amit Halász Miklós akadémiai tanár a legnagyobb szivességgel megadott.

Január 31-én Szeghalomra rándultak át a gazdászok, ahol közel 300 birtokos várta az előadást. Halasz Miklós tanár üdvözölte az egybegyült gazdákat, majd rámutatott azokra a dolgokra, melyek a mai sulyos helyzetet előidézik. Termelésünk szervezetlen, fölös mennyiségben termelünk oly terményeket, melyeknek megfelelő áron való értékesitése nehézségekbe ütközik, viszont behozatalra szorulunk oly terményekben, melyek éghajlatunk alatt a legkiválóbb minőségben termelhetők volnának. Gazdasági bajaink másik főoka az értékesités szervezetlensége. A gazda fáradságos munkájának gyümölcsét a közvettő kereskedelem rakja zsebre. Ajánlotta, hogy minden faluban teremtsék meg a gabona tárházakat, ezzel kapcsolatban mélyitsék ki és alapozzák meg a termelő és értékesitő szövetkezeteket.

Vigh Bertalan III. éves gazd. akad. hallgató a „számtartás fontossága" cimmel tartott előadást.

Február 2-án már Körösladányon hirdették a gazdászok a mezőgazdasági ismeretek fontosságát. Halász Miklós tanár a gazdaközönség üdvözlése után rumutatott arra, hogy még mindig követünk el talajelőkészitési hibákat, botlásokat s ezek okozzák azt, hogy aránylag alacsonyak az ország átlag termelése. A szántási hibákra hivta fel a figyelmet. A vidék gazdái legtöbbször elhagyják a tarló szántást, az őszi mély szántást. ami pedig a sikeres növénytermelés alapja. A mi száraz éghajlanuk alatt csak az őszi mély szántással raktározhatjuk a téli csapadékot. mely biztositja azt, hogy a talaj a legnagyobb nyári szárazság idején is rendelkezzék szükséges nedvességgel.

Goron József II. éves gazd. akad. hallgató a „mezőgazdasági szövetkezetek fontosságá"-ról tartott előadást. A szövetkezetek feladata közraktárak és konzerváló házaknak felállitása. Ehez persze fontos a minőségi termelésre való áttérés. Mindezekre példának hozza fel Dániát, ahol a szarvasmarha tenyésztés világhirnevét a szövetkezeteknek köszönheti.

Majd Erdős Olivér II. éves gazd. akad. hallgató az „őszi takarmány növények szárazföldi termelése cimmel tartott eőadást és hivta fel arra a gazdák figyelmét.

Ezután Németh István II. éves gazd. akad. hallgató a „tej minőségének javitása" cimmel tartott előadást.

Ezután gazdászaink felhivták a hallgatóság figyelmét, hogy bármikor, ha gazdasági tanácsra van szükségük, csak forduljanak bizalommal a Debreceni Gazdasági Akadémia ifjuságának Széchenyi Gazdasági Osztályához.

Kisebb csökkenések voltak a terménytőzsdén

A gabonapiacon a készáruvásáron a buza 30, a korpa 10 fillérrel olcsóbbodott, mig a tengeri 10 fillérrel drágult. A határidőnél arra való tekintettel, hogy a malmok vételkedve ma is egészen mérsékelt volt. sőt egyes időpontokban teljesen szünetelt, eleinte inkább lebonyolitó müveletek voltak tulsulyban a buzánál. Később azonban csökentek az ilyen irányu technikai müveletek, mert az ország ugyszólván minden részéből rendkivül hideg időjárást jelentettek, ami bizonyos mértékben aggodalmat keltett, mert a vetést tudvalevően nem védelmezi hótakaró a fagy ellen.

Ilyenformán a buzánál 8—10 fillér volt az árcsökkenés. A rozs márciusra változatlan árfolyamon zárult, aminek következtében a rozs és a buza között már csak 90 fillér a különbözet a rozs javára. A májusi tengeri ára nem változott, a lisztjegyzéseknél sincs eltérés a tegnapi jegyzésekkel szemben.

A méhészeti kerületek összevonása

A közigazgatásban megkivánt takarékosság érdekében a földmivelésügyi minisztérium csökkentette a méhészeti kerületek számát. Az egész ország területét 3 kerületre osztotta.

Az egész Tiszántult és felső Magyarországot a II. m. kir. méhészeti kerület hatáskörébe helyezte, melynek székhelye Miskolc. A kerület vezetésével Éberlein Antal m. kir. méhészeti felügyelőt bizta meg.

A kerületbe tartoznak: Abaujtorna vm., Zemplén vm., Szabolcs-Ung-Bereg k. e. e. vm., Borsod-Gömör-Kishont k. e. e. vm., Heves vm., Nógrád-Hont k. e. e. vm., Jász-Nagykun-Szolnok vm., Hajdu vm., Bihar vm., Békés vm., Csanád-Arad-Torontál k. e. e. vm., Csongrád vm. és Miskolc, Hódmezővásárhely, Szeged és Debrecen thjf. városok.

Az I. m. kir. méhészeti kerület székhelye Budapest. Földmüvelésügyi minisztérium.

A III. m. kir. méhészeti kerület székhelye Szombathely.

Élénk érdeklődés a hortobágyi bikavásár iránt

A Debrecen—hortobágyi magyar tenyészbikatelep közös legelőt haszonbérlő társulat február huszonötödikén csütörtökön tartandó bikavására iránt a magyar marhát tenyésztő községek és birtokosságok, nemkülönben a magántenyésztők részéről mindinkább fokozódó érdeklődés nyilvánul meg. — Azok a vevők, kik tenyészbikáikat más alkalommal is a hortobágy bikavásáron szerezték be, ezuttal is kifejezést adnak azon elhatározásuknak, hogy bikaszükségletüket a Kisálomzugi bikatelep edzett s köztenyésztési célokra legjobban bevált, acélos szervezetü állományából kivánják biztositani, mert a használtak folyamán beigazolódott, hogy az alföldi szélsőséges időjárás és közlegelői viszonyokat a hortobágyi sziken bikatelepről kikerült rideg tartás mellett nevelt magyar bikák birják legjobban s ezen bikák közismertté vált jó hire messzi országrészekből is mind több vevőt vonz a hortobágyi bikavásárra, mivel ezen legkedvezőbb alkalmat kivánják felhasználni jó csontozatu és minden tekintetben megfelelő tenyészbikák beszerzésére.

A társulat ezévi vására az előjelek szerint jó sikerünek igérkezik, annyival inkább, mivel az ellátásra kerülő hatvannyolc drb tenyészbika becsára a mai időknek megfelelő méltányos árban nyer megállapitást s a társulat vezetősége minden lehetőt elkövet, hogy a vásáron résztvevő közönség igényeit a legmesszebbmenően kielégitse.

A bikavásár ügyében részletes felvilágositást nyujt a társulat vezetősége (Debrecen, Havan-u. 1. Telefon 25—54.)

—

Debreceni termény és takarmány árak: Buza 1030—1050. Rozs 1050—1070 és boletta Árpa 1550—1600. Tengeri 1260—1300. Lucerna 860—1000. Széna —.— Bükköny 800. Cukorrépa 320—330. Szalma 160—200.

Az Ipartestület felhivása az inséget szenvedő iparosokhoz

Az Ipartestület január 24-én tartott nagyértekezletének határozata folytán egy szükebbkörü bizottság előterjesztette a polgármesternél az iparosság kérelmeit és sérelmeit.

A tárgyalás eredményeképpen most az Ipartestület elnöksége felhivja azokat az inségszenvedő iparosokat, akiket egyrészt még városi inségakcióba nem vontak be és ellátást nem élveznek, másrészt, akik az inségakcióba való bevételre jelentkeztek, de oda őket fel nem vették, az Ipartestület hivatalában három napon belül — délelőtt 8-tól 12-ig — saját érdekükben okvetlen jelenjenek meg a névjegyzékbe való felvételük végett. Jelentkezés 8-án (hétfőn) azok részére, akiknek vezetéknevük A-tól I-ig kezdődik: 9-én (kedden), akik részére, akiknek vezetéknevük K-tól P-ig és 10-én (szerdán) azok, akiknek vezetéknevük R-től Z-ig kezdődik. Aki ezen időpontban nem jelentkezik, az a segélyakcióból való kimaradását önmagának tulajdonitsa.

Az Ipartestület nyomatékosan figyelmezteti az érdekelteket, hogy csak azok jelentkezzenek, akik segélyt még nem élveznek és akiknek körülményei olyanok, hogy az inségakcióba feltétlen bevonhatók.

Apróhirdetések

Levelezés

Jobb
helyzethen levő magános nővel megismerkednék 45-ig szórakozás céljából. „Soffőr" jelige 716

Házasság

Postemesternőt
feleségül venne magános" jeligére a kiadóba. 689

10000 pengő
értékü saját házam van 30—40 év körüli intelligens nyugdij jogosult férfivel házasság céljából megismerkednék. — „Carmen" jelige alatt a kiadóhivatalba teljes cimü levelekre válaszolok. 622

Állást kereső nők

Fiatal
asszony, szépen mos, vasal, uri házakhoz ajánlkozik. — Cime: Fele K.-né, Vigkedvü M.-u. 32. 194

Szobaleánynak,
gyermekek mellé azonnalra ajánlkozik jobb megjelenésü szolid leány Cime a kiadóban. 591

Deutsches
Fräulein sucht tagsüber Stelle, Adress in Redaction. 741

Betöltendő állás nőknek

Szalonom
vezetéséhez perfekt angol-francia szabónőt keresek próbaidővel, költségmegtérítéssel. — Székely Sándorné, Nyirbátor. 671

Perzsaszőnyegcsomózó lányt felvesznek. Rákóczy-u. 9., — Kovácsné. 569

Bejáró
takarítónőt azonnalra, vagy tizenötödikére keresek. Dr. Sarkadiné, József kir. herceg-u. 3—5. (Bika bérház.) 670

Fiatal
hölgy 1000 pengővel jövelelmező alkalmazást kaphat. Cim a kiadóhivatalban. 609

Jó
bizonyitványu, gázsparherthez értő fiatal főzőnő felvétetik. Hatvan utca 6. sz. II. em. 7. ajtó. 599

Intelligens
fiatal nő házvezetőnőnek ajánlkozik, vidékre is. Timár 2. ajtó 2. 729

Mindenes
főzőnőt keresek pusztára dr Kenyeres, Simonffy utca 1. 727

Tanulóleányokat
felvesz Vági Rózsi nőidivatszalon, Rákosi Jenő utca 5. 716

Tanulóleányokat
felveszek. Basch fehérneműüzem, Püspöki palota. 703

Betöltendő állás férfiaknak

Perfekt
kenyérügynököt, csakis kaucióval rendelkezőt felveszek. Csapó-u. 39. sz. 665

Soffőrt
keresek. Eddigi munkakört igazoló ajánlatokat a Debreceni Ujság kiadóhivatalába kérek „Megbizható" jeligére. 580

Házmesternek
kiscsaládu vagy gyermektelen felvétetik. — Jelentkezhetni Kossuth 50., első ajtó. 581

Keltetőgéppel
rendelkező baromfi tenyésztőt részes kelteésre keresek nagymennyiségü baromfi állományhoz. Ugyanott kocsis felvétetik. Kossuth utca 28. 461

Akvizitiós
munkákra intelligens hölgyek és urak magas jutalékkeresettel, beválás esetén fixummal felvétetnek. Jelentkezés dél előtt 11 óráig Arany János utca 14. Biztositó intézet. 682

Butorozott szoba

Butorozott
szoba azonnalra kiadó. Ispotály utca 13. 215-a

Butorozott
különbejáratu szoba fürdőszobával 1—2 személynek kiadó. Hatvan 2. sz. 668

Központban
szépen butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 510

Különbejáratu
parkettes szobák butorral vagy anélkül Arany János 20., emelet. 678

Kiadó
különbejáratu kétágyas butorozott szoba. Kut-utca 50. 710

Különbejáratu
butorozott szoba központi fütéssel kialó. — Svetits-bérház, III. lépcsőház 707

Butorozott
utcai szoba központban 2—3 egyénnek kiadó. Hüvelyes 6. 648

Püspöki palotában
butorozott szoba, esetleg fürdőszoba használattal kiadó. Erdeklodni: Szőllősi trafik, Püspöki palota. 695

Különbejáratu
utcai butorozott szoba február 15-re kiadó. — Wesselényi utca 119. 1222

Butorozott
szoba garantált tiszta zongorával vagy anélkül kiadó. Varga utca 6. sz. 649

„Bika"
szomszédságában csinosan butorozott szoba fürdősoba használattal kiadó. Érdeklődni: Turay dohánytőzsde, Hungária épület. 694

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó. Simonffy utca 3. 713

Azonnal
kiadó különbejáratu butorozott kétablakos utcai szoba előszobával, Schön, Egymalom utca 4. sám. 722

Teljesen
különbejáratu szoba, — fürdoszoba használattal, esetleg ellátással azonnal kiadó, Teleki 7. 742

Utcai
butorozott szoba kapualatti bejáratal kiadó. Varga utca 27. sz. 715

Péterfia 40
butorozott szoba kiadó. Fiókos szekrények, cimbalom eladók Sabó Mihályuénál. 621

Kiadó lakás

Három
szobás udvari lakás kiadó. Arany János-utca 30. sz. 556

Kiadó
három és fél holdas gyümölcsös, egy gazdasági udvar, egy szoba, konyha, kamara és egy nagy istálló havi 70 pengőért azonnal is. — Svetits-palota, I. em., 2. ajtó. 561

Két
szoba, előszoba és kinyha kiadó — azonnal elfoglalható. Rákosi Jenő utca 5. (volt Király utca) 444

Kiadó
4 szobás komfortos, modern emeleti utcai lakás Batthyányi-utca 10. szám alatt május 1-re. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 567

Kiadó
4 szoba, előszoba, fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel május 1-re. Megtekinthető dél előttönként Kigyó 36. 528

Három
szoba, fürdőszobás modern lakás kiadó. Irinyi-utca 6., csendőrparancsnoksággal szemben. 1460

2 szoba,
konyha, speiz és mellékhelyiségekkel március 1-re kiadó. Arany János-utca 16. szám. 673

Ujonnan
berendezett szoba, és konyhás lakásomat átadnám vagy olcsón eladnám fiatal házaspárnak. Esetleg lakótársnak állásban lévő urnő kerestetik. Nap-u. 12., házmesternél. 574

Kiadó
március 1-re Epreskert utca 5. számu két szobás utcai lakás összes mellékhelyiséggel, külön udvar, furott kut. Értekezés 5. sz. alatt. 579

Többrendbeli
3—4 szobás lakás fürdőszobával május elsejére kiadók. Katz Zelig, Széchenyi 23. 676

Két
szoba, konyhás lakás kiadó. Vigkedvü Mihály 40. 1459

Kétszobás
lakás az egész udvarral kiadó. Nap-utca 10. Értekezni Arany János 30. sz. 559

Négyszobás
földszinti fürdőszobás lakás kényelmes mellékhelyiségekkel kiadó Kossuth-utca 51. 474

Két-háromszobás
utcai másodemeleti és egy kétszobás udvari földszinti lakás minden mellékhelyiségével, modern, parkettes, fürdőszobás május elsejére kiadó. Értekezhetni ugyanott a házfelügyelővel, Simonffy-utca 13 alatt. 55

1200 pengőért
központi fütéssel 1. emeleten 3 helyiségből álló, főként irodának alkalmas lakás kiadó. Érdeklődni Ferenc József-ut 34. szám alatti könyvkereskedésben lehet. 482—A

2200 pengőért
központi fütéssel I. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás ingyen lifthasználattal kiadó. Érdeklődni: Ferenc József-ut 34. sz. alatti könyvkereskedés ben. 482A

Két különbejáratu
szoba, irodának alkalmas, kiadó. Rákosi Jenő u. 5. (Király u.) 444

2 szobás,
fürdőszobás, komfortos lakás májusra kiadó. Cim a kiadóban. 677

Két
udvari szoba, konyhás lakás május elsejére kiadó. Kossuth 50. 582

3 szobás
utcai lakás fürdőszobával május 1-re kiadó. Iskola-utca 1. sz. 543

Kiadó
két szoba, előszoba és konyha hozzávaló helyiségekkel Kishegyesi-ut 19. 570

Kiadó
2, 3 és 4 szobás modern lakás Péterfia—Thaly Kálmán-u. sarok. 524

Kiadó
3 szobás lakás mellékhelyiségekkel és gazdasági épületekkel a vágóhidnál, Sipos 1. Értekezni az előtte levő épületben. 533

Kettőszobás
előszoba, konyha, speizos, parkettes udvari lakás május 1-re kiadó Ferenc József-ut 89. 565

Kiadó
május 1-re kis családi ház a város belterületén. Értekezni Ispotály utca 13. sz. 564—a

Kétszobás
lakás verandával villanynyal azonnal is kiadó, Károly Ferenc József ut 52. szám. 601

Négyszobás
udvari lakás májusra kiadó, Miklós utca 21. sz. 602

Két szoba
konyha, kamara udvari lakás kiadó. Nyomtató utca 9. 603

Kiadó
szoba, konyha, kamara és üzlethelyiség Boldogkert, Csodnak utca 3. 600

Hatvan u.
1—3. sz. bérházban 2, 3, 5 és 6 szobás lakások május 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál — Kálvintér 17. sz. 463

4 szoba,
előszoba, fürdőszobás — parkettes utcai lakás május 1-re kiadó, Széchenyi utca 40. 598

Kiadó
3 szobás modern lakás. Érdeklődni Szente Anna utca 22. I. emelet. 550

Honvéd u.
14. alatt 1 utcai és egy udvari szoba, konyha kiadó. 638

Veres u.
27. alatt 2 szobás modern lakás külön udvarral kiadó május 1-re. 637

Kiadó
modern négyszobás utcai urilakás teljes komforttal. Értekezhetni: Alföldi Takarékpénztárnál. 638

Kiadó
május elsejétől kétszobás lakás mellékhelyiségekkel. Vörösmarty utca 32. szám. 702

Kiadó
Csapó utca 56. sz. alatt 5 szobás, fürdőszobás lakás azonnalra vagy május 1-re. 701

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz mosókonyha mellékhelyiségekkel májusra Teleki utca 32. 706

Háromszobás
lakás fürdőszobával május 1-re átadó. Varga utca 32., Propper Jenőné, Megtekinthető délután. 705

Három szoba
és mellékhelyiségekből álló lakás azonna kiadó. Dégenfeldtér 3. sz. alatt 332

Háromszobás
modern udvari lakás május 1-re kiadó Mágoss György tér 28. 629

Kiadó
négy, három és kétszobás lakások Csapó utca 59. szám. 628

Villalakás
6 szobás, szép parkkal, májusra kiadó. Kömlóssy ut 12. sz. 312

Simonyi uton
6 szobás villa mellékhelyiségekkel, fürdőszobával nagy kerttel eladó Cim a kiadóban. 451

Kiadó
májusra utcai kétszobás urilakás és egy udvari mellékhelyiségekkel, jó viz van, Epreskert utca 7. szám. 589

Kiadó
két szoba, konyha mellékhelyiségekkel együtt május elsejére. Rothermere 34. 595

Kvártélyt
adok házi koszttal, egyedül vagyok. Varga utca 39. szám. 597

Kiadó
két szoba, konyha, spéz május 1-re. Wesselényi utca 119. 1223

Péterfia utca
16. szám alatt komfortos utcai emeleti hatszobás, utcai földszini öt szobás és udvari négyszobás lakás május 1-re kiadó. Értekezé: dr Gergely Jenő ügyvédnél — Piac utca 16. szám alatt 641

3 szobás
modern utcai lakás május 1-re kiadó. Vigkedvü Mihály 12. 630

Kiadó
március 1-re két szoba előszoba, fürdőszobás — garzon lakás butorozva vagy anélkül Miklós u. 41 II. lépcső, S. I.

Külön
udvaron villaszerü három szoba, elő- és fürdő cselédszoba összes mellékhelyiségekkel, gyümölcsös és konyhakerttel május elsejére kiadó. Honvédtemető utca 5 Megnézhető 10—12-ig Értekezni Eötvös ötven 614

Kiadó
2 szobás akás és 2 szoba (garzon lakás) Péterfia 48 Értekezni utcai emeleten. 612

Kiadó
lakás május 1-re 2 szoba előszoba és fürdőszobaba konyha, kamara pince és nagy padlás. Erzsébet u. 38. Boldogfalva u sarok 607

Kiadó
május elsejével főpostával szemben irodának is alkalmas utcai lakás — Hatvn utc 4-b. 606

Simonyi ut 16.
szám. 4 szobás modern urilakás májuc 1-re kiadó Értekezhetni: Barra fatelepen. Ispotály utca 3-b. Telefon 27—85 684

Három
szoba, fürdőszobás modern lakás kiadó. Irinyi utca 6 Csendőrparancsnoksággal szemben. 688

Szoba
12 pengőért kaidó Deáknak vagy magánynak Homok 72 690

Egy
pincelakás kiadó Nagyvárad utca 20 682

Két
szoba, konyhás lakás kiadó Vigkedvü Mihály utca 40 687

Ötszobás
földszinti utcai urilakás azonnalra vagy később Arany János 20 679

Kiadó
szép kétszobás lakás. — üres. Domokos Lajos u. 16. Vénkert. 685

Kiadó
négyszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel — Rothermere (Darabos) 22 szám. 608

Kiadó
3 szobás modern lakás május 1-re Jókai 6. sz. 645

Jutányosan
kiadó szoba, konyha — spejz, mellékhelyiséggel. Kerekes telep, Kerekes Géza utca 32. Modern uj épület. Erdeklödni Piac 22., III. em. 6, sz. 649

3 szobás
lakás, egy butorozott szoba kiadó, ugyanott irógép eladó Szent Anna 22., I. em. 646

Arany János
utca 4 alatt földszinti 5 szobás stb. modern lakás május 1-re kiadó. Értekezés ugyanott emeleten. 733

Poroszlay ut 4.
alatt 3 szoba, fürdőszoba stb 610 négyszögöles kerttel május 1-re kiadó. esetleg az egész villa eladó. Értekezni Arany János u 4, emelet, ügyvédi iroda. 732

4 szobás
lakás Hungária palotában kiaó. Értekezni földszint 1. 719

Kiadó
Széchenyi u 7. számu utcai háromszobás lakás mellékhelyiségekkel emeleten május egyre Érdeködni házmesternél. 734

Irodának
ujonnan alakitott kétrendbeli 2 szoba, várószoba, fürdőszobás garcanlakás orvosi rendelőnek, esetleg összenitve 4 szobás lakásnak Hungária palota első emeletén májusra kiadó. — Értekezni földszint 1 720

Kvártély
fütés, világitással 10 pengőért havonta kapható Móric utca 14 sz 718

Kiadó
egyszerübb szoba, konyhás lakás Széchenyi utca 29 szám, 724

Ajánlat

Jó házikoszt
ugy kihordásra mint bentétkezésre 60 fillér Cim a kiadóban. 542

Kölcsönt
magánpénzből belső házakra első helyen folyósittat Balázs Andor bankirodája. Piac-utca 89. sz. 666

Ingeket,
gallérokat legszebben, legolcsóbban tisztit budapesti képviselet. Kossuth-utca 15., volt Simonffy-utca 7. 4697

Tüzifa.
szén vétele előtt érdeklödjön Fülöp és Prohászka cégnél Mester-u. 28. 1513

Eladó
amerikai felvételü Rosenblat héber lemezek gramofonunal együtt. Vendég u, 5, Beck pékiizlet. 686

Mindenféle
kézimunkat, monogramhimzést vállalok Vörösmarty 8. 737

Izletes
magyar konyha legjobb legolcsóbb menü rendszer kihordásra és bentétkezésre, abnenseknek árkedvezmény. Sas u 2. étkezde. 592

Ondoláltasson
hatvan fillérért görbe éjszakára, Fővárosi munka, Miklós utca 7. uj szalonban. 738

Monogramm,
kelengye, mindenféle kézimunkát szépen, olcsón készitek, Miklós u. 25. 726

Gyökeres
szőlővessző, három éves, fajtiszta, 30—35 pengő Mathkas keresztezések Csaba gyöngye, saszla Gyümölcsfa —.80, —.90 1.—, Kovács, Diófa 27 743

Borseprőt
jó minőségüt hektoliterenként 4 pengőért vásárolunk Városi Szeszfőzde. 644

Aranyat,
zálogcédulát legmagasabb árban vesz Feldheim ékszerész, Piac u. 75. 740

Üzletem megszünik
Barthvány 16 számu udvarban ratkáron levő férfiruhaszöveteket csodaolcsón árusitom, már 3 méteres maradékok — egész férfiruhára 8, 14, 15, 17, 28 pengőért. — Többféle szines sötétkék fekete gyapjukabátnak csikosnadrág, valamint felöltő és kosztümanyagok rendesin bemberg kelengyevásznak valósággal félárban, mig a készlet tart. 711

Rozskenyér-
különlegesség kilója 30 fillér. Péksütemények naponta kétszer frissen kaphatók a Galamb sütőde ujonnan megnyilt lerakatában. Püspöki palotában. — Zsurkenyér megrendelhető Uradalmi teljes tej literje 24 fillér. 664

Szegedi
paprika különlegesség állandó nagy raktára Lindenfeld, Degenfeldtér 7. 84

Férfiöltönyök
vegytisztitása és vasalása 4.— P Weisz, — Arany János-u. 9. 4492

Figyelem!
Sokan nem ismerik még a régi Papp Gyula-féle gőzmosódát, hol mindig még a békebeli jó munkát készíti helyben, saját mühelyében Szalkai-utca 3. sz. 522

Üzlet, mühely, raktár

Tisza-palotában
Mayer-féle üzlethelyiség kiadó. 593

Kossuth-utca
üzlethelyiség azonnal kiadó Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál A

Piac-utca 83.
és Király-utcai sarkán levő, jelenleg butorüzlet által bérelt üzlethelyiség előnyös feltételek mellett kiadó 915

Kiadó
Kassai-ut 2. szám alatt egy hentes- és egy cukrászüzlet. 572

Kiadó
a Debreceni Ujság kiadóhivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth utca 3 szám alatt az első emeleten két világos szobából álló lakás irodának, üzlethelyiségnek rendkivül alkalmas Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál 1923 A

K **Kiadó**
Ferenc József ut 36. sz. alatti régi posta épületben egy hatalmas raktárhelyiség — Ajánlat irásban a m. kir. pénzügyigazgatóságnál nyujtandó be. 615

Üzlethelyiség
a korzó legszebb helyén kiadó Értekezhetni Piac utca 40. könyvesbolthan 616

Irodának
két szobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó — Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál A

Hatvan u 1—3.
számu bérházban több utcai és udvari üzlethelyiség kiadó. Értekezhetni g gondnoknál — Kálvintér 17. sz. 464

Üzlethelyiség
és egy szoba kiadó azonnal Csapó utca 47 643

Füszerüzlet
áruval, korlátolt italméréssel átadó Eötvös u. 11 Vasárnap délről köznap 4—6-ig. 692

Kiadó
Ferenc József ut 36 sz alatti régi postaépületben egy hatalmas raktárhelyiség. Ajánlat irásban a m kir pénzügyigazgatóságnál, nyujtandó be, 116

Üzlethelyiség
azonnalra kiadó. Degenfeldtér 3. sz. alatt. 721

Üzlethelyiség
rövid időre is jutányosan kiadó. Révész, Hunyadi 21. 723

Piac utca 51.
számu sarokházban a Hangya által bérelt üzleti és raktárhelyiségek 1932 november 1-ére bérbeadók. Értekezés dr Gergely Jenő ügyvédnél Piac uca 16. szám alatt

Nyári tejivó
és vendéglőhöz sürgősen pénzestársat keresek. — Cim a kiadóban. 627

Kereslet

Buzaaljat,
repcealjat, kőleskeveréket ugy kisebb, mint nagyobb mennyiségben megvételre keresek. Apafi-utca 20. 152 A

Tehermentes,
több 100 holdas ingatlanomra pár ezer pengő kölcsönt keresek Ajánlatok „Pénz" jeligére kiadóba. 576

Biztos üzlethez
keresek pár ezer pengőt. „Kellő biztositék" jeligére a kiadóba. 575

Redőnyös
használt ajtót keresek megvételre. Kovács vasüzlet. Bika mellett. 585

Vészek
100-tól 150 kg.-ig zsirsertést. Árpád-tér 9., ajtó 4. 583

Könyvterjesztéshez
nagy ismeretséggel rendelkező bevezetett ügynökök keresteinek. — Nyolc pengő kaució feltétlenül szükséges Gyakorlat nélküli egyénekkel nem tárgyalunk Értekezni lehet délután 3—4 óra között Debreceni Ujság szerkesztőségében József kir. herceg utca 16. sz. A

Keresek
sürgősen komoly üzletfelim részére kisbb, nagyobb eladó házakat és földbirtokokat Samu János Hunyadi utca 24 620

Pénzt,
2500 pengőt jó kamatra ingatlan betáblázásra keresek. Cim a kiadóban. 717

Magánostól
keresek belsőségi emeletes házamra 3000 pengő kölcsönt „Elsőhelyü" jeligére 714

Teljes ellátás

Egy
férfi vagy diák, teljes ellátásra felvétetik — Csapó 58. étkezde, udvarban. 625

Egyetemista
lányokat teljes ellátásra elfogadok. Cim a kiadóban. 588

Lakás és szoba kereslet

Két
három szobás fürdőszobás lakást mellékhelyiségekkel keresek „Hárman" jeligére kiadóba. 594

Keresek
májustól két, esetleg egy rendbeli lakást kettő szobával összes mellékhelyiséggel földszinten udvarban Szent Anna közelében Molnár főposta cimén. 572

Oktatás

Világ-Jamboree
Gödöllőn. Debreceni cserkészek tanuljatok angolul, ugyszólván ingyen tanit „Helen Society", Simonffy-u. 11. 4967

Tanitói
gyakorlattal oklevéles óvónő garanciával vállal gyenge tanulók tanitását, kisebb gyermekekkel való foglalkozást. Esetleg óvodában kisegit. Ugyanott egy leányka lakást kap. Mindegyiket természetbenjért is. Kovácsné, Magos-utca 18. szám. 339

Birtok bérlet

Bérbeadó
57 kat. hold ondódi föld Látókép mellett uj tanyaépületekkel. Értekezhetni Kovács vasüzletben, Bika mellett. 554

Elelmiszer, itál

Fajborok,
sajáttermés, édes, legalacsonyabb napi áron literenként is. Blazsek, Arany János 30 555

Hangszer

Zongora
rövid, kereszhuros, három pedálos bérbeadó. Varga utca 6. 635

Gordonka
háromnegyedes, jó hangu 100 pengőért eladó. Hadházi utca 11., Dajnits. 700

Gazdasági eszközök

Tengeri ültető,
amerikai, kifogástalan karban olcsón eladó. — Bocskai tér 7. 704

Autó, motor, kerekpár

Motorkerékpár
jó állapotban olcsón eladó. Arany János 42. Grünbaum. 674

Motorkerékpárt
jó állapotban keresek vételre Szabó Kálmán Földes gyógyszertár. 584

Peugeot
csukott kis kocsi 4 személyes adója 6 P Szent Anna 33. 712

Kerékpárt
veszek, kirakat rolóval egy nagykapu eladó. — Nagy. Árpádtér 23. sz. 592

Eladó állatok

Fajgalambok
helyszüke miatt eladók. Apafi-utca 20. A 153

Egy kotló
eladó. Apafi-utca 20. 578

Elcserélném
1 éves üszőt (anyja 24 literes) kövér sertéssel Bekecs utca 9-a. 634

Eladó
12 darab angol másfél éves fajiszta, tenyészkoca jutányos árban, egy darab kannal. Vadász. Simonffy utca 17 Telefon 14-13. 733

Farkaskutya,
3 éves, him, nagyon szép, eladó. Füvészkert utca 12. 728

Butorok

Antik
álló tükör eladó. Értekezés Benkő főügyésznél vármegyeháza. 613

Eladó
többféle butorok, fényezett dió íróasztal, 150 pengő. Miklós utca 51., pincében. 736

Ebédlősekrény,
íróasztal, kétajtós szekrények jókarban jutányos áron eladó. Széchenyi 42. 744

Eladó ház

Adómentes
uj ház 3 szobás lakással, 300 öl kerttel eladó. Jósika-u. 7. 299

Eladó
Késes utca 3-a. számu ház. Gazdálkodónak is alkalmas. 617

Eladó
Délisor 23. szám alatt jövedelmező ház vagyon megosztás miatt jutányosan. Értekezhetni Kálvin tér 9., ügyvédi iroda. 691

Adómentes
telepi házak eladatnak vagy megfelelő értékü tnyásföldekkel elcseréltetnek. Értekezhetni lehet Gazdák Bankja, Kossuth utca. 611

Halló! Halló!
Házvevők, ne mulasszák el eladó potom áron a Létai út 18-b számu ház. 605

Eladó ház
Kut utca 14. 590

Eladó
négyszobás, előszobás ház, Rakovszki utca 37. Jutányosan, előnyös feltételekkel. 725

Eladó
Nagyvárad utca 12. sz. ház, gyönyörü négy és ötszobás lakással, mind kettő berendezett fürdőszobával, szép nagy tágas szobák, 461 négyszögöl csodaszép telekkel, egyrésze fiatal gyümölcsös. Értekezni lehet ugyanott második udvar 647

Elhalálozás
miatt Széchenyi utca 16 számu ház 4 szobás bekölthető lakással jutányosan eladó. Értekezni ugyanott 739

Eladó
Meszena 10. ház, hentesüzleti berendezés. Értekezni ugyanott. 699

Eladó
Kölcsey utca 5. számu ház. Értekezni Váry János fogmütermében — Rothermere utca 3. 631

Eladó
Vasut sor 11. számu ház örök lakással. 618

Hosszupályiban
adómentes uj ház nagyon olcsón eladó. Érdeklődni Debrecen, Cegléd utca 20. szám, Szabó József. 708

Eladó föld

Kismacson
42 holdas prima tanyás birtok eladó. Értekezni: Ladányi, Piac u. 59. 214

Eladó
Felsőjózsa mellett 7 hold prima fekete szántóföld. — Értekezni: Cegléd-u. 14. szám. 167

Hatvan-utcán
nagyobb telekkel jól jövedelmező ház több lakással, gyümölcsöskerttel áron alól is eladó. Cim a kiadóban. 616

Eladó
hajduhadházi állomástól 500 méternyire 2500 kvadrát föld, lakóháznak alkalmas, szőlő és gyümölcsfákkal. Értekezni lehet dr Földi J. u. 28. 577

Eladó földbirtokok!
Ondódon 8 hold prima tanyás, tanyátlan 7, 4, 3, 2, Kismacson 25 hold első osztályu jó tanyaépületekkel, szőlőtelep mellett 4 hold, zsidó temetőhöz közel 20 hold jó tanya épületekkel, Közvágóhidhoz egész közel prima 5 hold tanyával, Belsőguton 39, — Külsőguton 17 holdas prima birtokok, Csapókerthez közel 9 hold, Halápon 38, 50 és 17 prima tanyásbirtokok, Rákó Gyula utca mellett 1 hold tanyával, Mikepércsi uton városhoz közel 5 hold, Tetétlenen 30 és 40 hold. Bővebbet Samu János Ofb. engedélyesnél Hunyadi utca 24. 619

Dráma vér nélkül

— Kis regény. —

Irta:

43 BENKE TIBOR.

VIII.

Az ősz, az elmulás leánya már az erdőre teritette rőt haját, mikor Mucus először az ablakhoz ülhetett, a kipárnázott karosszékhe. Az ápolónő segitett neki. Somogyi professzor előadáson volt. Mucus verseskönyvben lapozgatott. Őszi énekeket olvasott.

„Még zúg az erdő méla lelke,
Amint a búcsúzó madárhad
Búcsúdalát belélehelte.
Elhalkul lassan, végre minden.
S a zörrenő avarba' járva,
Ugy érzem, mintha messze, messze.
Az én szegény, bús ifjuságom
Búcsúzna s szállna . . . szállna . . .“

Igy végződött az ének és Mucust sziven találták a sorok. A saját érzései zendülek belőlük. Igen, az ifjuság száll, száll és — nem jön vissza többet soha . . . Mióta gyógyulófélben van, az ura sokat foglalkozik vele, de hiába minden, a régi melegség hiányzik. A beszélgetésük is közömbös dolgok körül forog. Ha a betegségéről kérdez, kitérő választ kap.

— Mi is történt hát velem? . . . Mikor lettem beteg? . . . Nem tudok rá emlékezni . . . Idegroham . . . Ilyenkor a beteg beszélni szokott . . . Csak annyira emlékszem, hogy elmentem Sánthához . . . Még a képek is rémlenek. Vajjon elmondtam-e ezt önkivületi állapotomban? . . . Szegény api . . . Áldott, kedves, figyelmes, jó uram . . .

Letette a könyvet és az ápolónőhöz fordult.

— Mondja kérem, maga ápolt engem mindig?

— Nappal igen. Éjszaka a tanár ur.

— És mondja, mikor nem voltam magamnál, nem beszéltem ugy . . . hogy is mondjam . . . olyan összevissza, különös dolgokat?

— Nappal mindig aludni tetszett. Roham nem jelentkezett, csak éjjel. Akkor meg a tanár ur ápolta a nagyságos asszonyt.

— Istenem, hát ő volt mellettem, — gondolta Mucus ijedten. Hátha mindent tud? . . . Hátha mindent elmondtam lázálmaimban? . . .

Torkát a szégyén és fájdalom szorongatta. Könny szökött a szemébe és lassan gördült végig az arcán. Kint delet harangoztak.

— Ez nem a nándorfehérvári diadal harangzugása, — füzte tovább gondolatait, — ez temetésre szól. Valami meghalt a mi kedves, meleg, annyi szerettel óvott fészkünkben és nem támad fel többé soha, soha. A mi közösségünk, egységünk, hitünk, bizodalmunk — egymásban . . . Óh érzem, tudom hogy hasztalan minden kisérlet, minden akarás . . . A legderüsebb, a legkacagóbb napnak is árnyéka lesz mindig — az emlékezés. Az, amiről nem beszélünk majd soha, vagy talán egyszer, egy könnyes fájdalmas estén és megfogadjuk, hogy elfelejtjük, hogy kitöröljük a lelkünkből és akkor is hazudni fogunk, önmagunkat fogjuk ámitani, mert ha egymásra nézünk, csak eszünkbe jut minden ujra, meg ujra . . .

Somogyi professzor hazajött. Először ebédeltek megint együt az asztalnál. Mindketten elkövettek mindent, hogy vidámak legyenek, de hasztalan, mindkettőjük lelkében ott kisértett az utolsó boldog ebéd emléke. Milyen más volt akkor minden!

Kinos, titkos céltalan küzdelem indult meg. Nem egymás ellen vivták. Hiszen ujra fegyvertársak lettek. Egymást segitve harcoltak, hogy visszavivják otthonukba a régi melegséget. Az életük csupa egymás iránti figyelmességből áll. Minden nap uj ötlettel próbálták az egymás iránti szeretetüket megmutatni. Hasztalan volt minden.

(Folytatjuk.)

Ne tévessze szem elől, hogy
apróhirdetése 2 reggeli lapban
a Debreceni Ujság—Hajdufölde
és
Debreceni Független Ujságban
jelenik meg,
ha azt
Kossuth-u. 3 sz. alatt adja fel.
Ha tehát alkalmazottat, vagy állást keres, lakása kiadó, avagy butorozott szobát keres, bármije eladó, vagy bármit venni akar adja fel hirdetését
KOSSUTH-UTCA 3. SZÁM
alatt és meg fog győződni róla, hogy biztos eredményt ért el. Felvilágositást telefonon a 21-41 szám ad.

Eladó
Horthy Miklós sugárut elején 300 négyszögöles villatelek. Tócóskert. — Faiskola u. 17. számu 1 kat. 1 hold gyümölcsös és lucernás. Értekezni Arany János utca 4., emelet, ügyvédi iroda. 730

Eladó
villatelek a Nagyerdő alatt, Értekezni Hadházi utca 26. D. 596

Eladó
800 négyszögöl telek egyrendbeli adómentes uj házzal 6500 pengőért Kigyó 4. 623

300
négyszögöl háhely eladó Széchenyi ut 42. szám alatt, Széchneuyi ut 4. Epreskert u. 13. 636

Különféle

Elveszett
fehér spicc kutya. Megtaláló jutalom ellenében sziveskedjék átadni Hunyadi-u. 17., dr. Probstner. 586

Egy
szegény fiu elvesztett 50 pengőt, mivel a pénz nem az övé és neki meg kell fizetni, kéri a becsületes megtalálót, hogy juttassa vissza a kiadóhivatalba. 672

Kerékpárt
veszek, 1 kirakat rolóval, 1 nagy kapu eladó. Nagy, Árpád-tér 23. sz. 534

Fehér
puli kutyám elveszett. Ismertető jele: nőstény „Puli“ és „Csárda“ névre hallgat. Megtaláló vagy nyomravezető nagy jutalomban részesül Rákóczi utca 59 szám alatt 604

Ki fogadna
örökbe szelid, dolgos hadiárva leányt? (négy polgárival). Bővebbet Kovács ref. tanitó Klafka 46. 632

Elveszett
egy ötpengő nagyságu arany zománcozott Mária-érem. Becsületes megtaláló illő jutalomban részesül Burgundia utca 16 alatt. 735

Eladó ingóság

Niklirozott
kalor kályha, alig használt, eladó. Botond-utca 4. 541

Gáztüzhely
három karikás, csütővel olcsón eladó. Verbőczy-u. 2., I. em. 1. 566

Eladó
kézimunka gobelin falvédő. Hajnal-u. bérház A—4. ajtó. 667

Melegágyi
üvegkeretek, majdnem ujak eladók. Onossai utca 5. Kossuth utcai villamos végállomásnál. 680

Állványfa
alig használt, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 709

Eladó
olcsón fekete smoking, habszekrény, illatszerszekrény. Dembinszky utca 26. 743

Söékék
férfi öltöny és felöltő, uj eladó, Bardócz, Csapó utca 17., I. em. 624

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és lapkiadó vállalat nyomdájában.
Felelős kiadó: dr. PAJOR GYÖZÖ igazgató
Nyomdavezető VARGA ENDRE